

Konopnica

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica

Konopnica
wrzesień 2017

PHIN
IN WEST YC JE
philosophy of innovation

tel. +48 42 250 79 93
fax +48 42 250 79 94

Wykaz skrótów użytych w dokumencie

ASOS - Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020
CEIDG - *Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej*
CKE – Centralna Komisja Egzaminacyjna
EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS – Europejski Fundusz Społeczny
EFRWP - Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej
EOG – Europejski Obszar Gospodarczy
FIO – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020
FS – Fundusz Spójności
GCKiBP – Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Konopnicy
GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy
GPR – Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica
GUS – Główny Urząd Statystyczny
JEREMIE - *Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises* - **Wspólne zasoby dla małych i średnich przedsiębiorstw**
JST – jednostka samorządu terytorialnego
KP – Komenda Policji w Osjakowie
KSRR - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020
KRUS – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
LGD – Lokalna Grupa Działania
MKIDN – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
MPIPS – Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
MSP – małe i średnie przedsiębiorstwa
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OP – oś priorytetowa
OKE – Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi
OSP – Ochotnicza Straż Pożarna
OZE – odnawialne źródła energii
PAFPWS – NW - *Program Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – Nowy Wymiar 2020*
PKW – *Państwowa Komisja Wyborcza*
PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
POZ – podstawowa opieka zdrowotna
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PZPGK – Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica
PZPWŁ – Plan Zagospodarowanie Przestrzennego Województwa Łódzkiego
RPO WŁ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego
SDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Strobinie
SRKL – Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020
TBS – Towarzystwo Budownictwa Społecznego
UG – Urząd Gminy w Konopnicy
UP – Umowa Partnerstwa
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi
WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Łodzi
WPOnZ – Wojewódzki Plan Opieki nad Zabytkami 2016-2019
ZGKiM – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	7
1.1.	Definicje	7
1.2.	Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji	8
2.	CHARAKTERYSTYKA GMINY	11
3.	POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	13
3.1.	Dokumenty strategiczne szczebla krajowego	13
3.2.	Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego	15
3.3.	Dokumenty szczebla regionalnego	17
3.4.	Dokumenty strategiczne szczebla powiatowego	17
3.5.	Dokumenty strategiczne szczebla gminnego	18
4.	ANALIZA OBSZARÓW PROBLEMOWYCH	21
4.1.	Sfera społeczna	21
4.2.	Sfera gospodarcza	41
4.3.	Sfera środowiskowa	48
4.4.	Sfera techniczna i funkcjonalno – przestrzenna	53
5.	ANALIZA SWOT	62
6.	POTRZEBY REWITALIZACYJNE	64
6.1.	Sfera społeczna	64
6.2.	Sfera gospodarcza	64
6.3.	Sfera środowiskowa	65
6.4.	Sfera techniczna i przestrzenno - funkcjonalna	65
7.	CELE REWITALIZACJI I KIERUNKI DZIAŁAŃ	66
8.	WYZNACZENIE I DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI	75
8.1.	Podobszar Strobin	78
8.2.	Podobszar Wrońsko	80
8.3.	Podobszar Mała Wieś	82
8.4.	Podobszar Rychłocice	85
8.5.	Podobszar Bębnów	87
8.6.	Podobszar Konopnica	89
9.	PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE	93
9.1.	Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	93
9.2.	Dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	98
9.3.	Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	112
10.	HARMONOGRAM PROCESU REWITALIZACJI	113

11. WSKAŹNIKI REALIZACJI	114
12. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	116
13. WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI	128
14. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROGRAMU	130
14.1. Komplementarność problemowa	130
14.2. Komplementarność przestrzenna	131
14.3. Komplementarność instytucjonalna	131
14.4. Komplementarność międzyfunduszowa i międzyprojektowa	132
15. WDRAŻANIE I ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI	136
16. EWALUACJA I MONITOROWANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	141
17. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW	142

1. Wprowadzenie

1.1. Definicje

Rewitalizacja to zgodnie z „*Ustawą z dnia 9.10.2015 r. o rewitalizacji*” oraz „*Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*” proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Jest działaniem wieloaspektowym, wieloletnim którego nadrzędny cel to trwałe podniesienie jakości życia na obszarze interwencji. Poza działaniami stricte inwestycyjnymi musi zawierać przedsięwzięcia edukacyjne, kulturalne, integracyjne, aktywizujące społeczność lokalną. Prowadzona jest zgodnie z zapisami *Umowy Partnerstwa*, a w szczególności z zapisami rozdziału 1.5.4 UP. Dokument ten wskazuje, że realizacja każdego z programów operacyjnych w ramach UP, w odpowiednim dla jego zakresu tematycznego stopniu, będzie zapewniać osiągnięcie celów przestrzennych wynikających z krajowych dokumentów strategicznych: *Strategii Rozwoju Kraju 2020, Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020*. Do prawidłowego prowadzenia rewitalizacji wymagane są następujące elementy:

- uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy,
- pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analiza problemów, diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno – funkcjonalne lub technicznej i środowiskowe,
- ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych,
- właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań obszaru,
- zsynchronizowane działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej i środowiskowej,
- koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja prowadzonych projektów rewitalizacyjnych,
- realizacja wynikającej z art. 5 pkt.1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w proces programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których programy rewitalizacji mają dotyczyć.

Stan kryzysowy – występowanie na danym obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, a w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego uczestnictwa w życiu publicznym, współistniejące na tym obszarze

wspólnie z jedną z niżej następujących sfer: gospodarczej (niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw), środowiskowej (przekroczenie standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia bądź zdrowia ludzi lub stanu środowiska), przestrzenno – funkcjonalnej (niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, deficyt lub niska jakość terenów publicznych), technicznej (degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkalnym, brak rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych w szczególności w zakresie ochrony środowiska i energooszczędności).

Obszar zdegradowany – teren, na którym stwierdzono występowanie stanu kryzysowego. Dotyczy to zarówno obszarów miejskich, jak i wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym takie, które nie posiadają ze sobą granic wspólnych, pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego w każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący część lub całość obszaru zdegradowanego cechującego się koncentracją negatywnych zjawisk wyszczególnionych w definicji stanu kryzysowego. Powinien obejmować maksymalnie 20% gminy zamieszkałe przez co najwyżej 30% mieszkańców.

Program rewitalizacji – dokument inicjowany, tworzony i uchwalany przez radę gminy, zgodnie z art. 18 ust. 2. pkt. 6 *Ustawy z dnia 8.03.1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2016r. poz. 446)*, jako wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, który dąży do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze zdiagnozowanego stanu kryzysowego, a ponadto kreuje warunki ich zrównoważonego rozwoju i stanowi narzędzie do koordynacji i integracji różnych aktywności w ramach rewitalizacji.

1.2. Charakterystyka Gminnego Programu Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica zapewnia pełna współdziałanie wszystkich uczestników życia publicznego: władzy samorządowej, społeczności lokalnej w tym przedsiębiorców i rolników, organizacji pozarządowych. Program przygotowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę problemów społecznych, a także przestrzennych, gospodarczych i związanych z ochroną środowiska. Nadrzędnym celem dokumentu jest likwidacja zdiagnozowanego na opisywanym obszarze stanu kryzysowego przy pomocy wszystkich interesariuszy z obszaru.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica cechuje się:

- Koherentnością, czyli spójnością z dokumentami strategicznymi wszystkich poziomów: krajowego, wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.
- Koncentracją, czyli skupieniem na obszarach wykazujących cechy największego zdegradowania.
- Kompleksowością, czyli obejmowaniem wszystkich aspektów wsparcia: społecznego, przestrzennego ekonomicznego, technicznego, środowiskowego, kulturowego oraz sprawiać, że partycypować w kosztach procesu będą inne fundusze zewnętrzne, a także środki publiczne i prywatne.
- Partycypacją, czyli określa zasady uczestnictwa i współdecydowania wszystkich grup przy diagnozowaniu problemów, inicjowaniu programu, wdrażaniu, realizacji i monitorowaniu programu.

Prace związane z inicjowaniem i opracowywaniem Gminnego Projektu Rewitalizacji Gminy Konopnica realizowane były pełnym wykorzystaniem partycypacji społecznej, zapewniając szeroki udział społeczności lokalnej. W czasie przygotowywania dokumentu podjęto następujące działania:

- Konsultacje społeczne w różnorodnych formach w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji – debata publiczna, warsztaty konsultacyjne.
- Diagnoza obszarów problemowych na podstawie weryfikacji w ramach zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie rewitalizacji, zakończoną określeniem szerokiego spektrum problemów oraz wyznaczeniem obszarów zdegradowanych.
- Konsultacje społeczne w różnorodnych formach w sprawie projektu GPR Gminy Konopnica – debata publiczna, warsztaty dla interesariuszy rewitalizacji.
- Wykonanie prognozy oddziaływania na środowisko GPR Gminy Konopnica, która wraz z GPR podlegała konsultacjom społecznym na stronie gminy.
- Utworzenie strony internetowej poświęconej GPR Gminy Konopnica.
- Konferencja podsumowująca partycypację społeczną i wszystkie działania związane z przygotowywaniem GPR Gminy Konopnica.
- Zdiagnozowano cele strategiczne i kierunki działań rewitalizacyjnych, niosące skuteczne wsparcie interwencji Programu.
- Określono dobór narzędzi i interwencji do wsparcia obszaru rewitalizacji.
- Określono system wdrażania i realizacji, a także monitoringu i ewaluacji Programu.

Nadrzędnymi kryteriami określającymi delimitację obszarów kryzysowych i obszarów rewitalizacji są, zgodnie z art. 47 *Rozporządzenia Komisji Europejskiej nr 1828/2006* następujące przesłanki:

1. wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
2. wysoka stopa bezrobocia długotrwałego,
3. niekorzystne trendy demograficzne,
4. niski poziom wykształcenia, wyraźny deficyt kwalifikacji i wysoki wskaźnik przerywania skolaryzacji,
5. wysoki poziom przestępczości i wykroczeń,
6. szczególnie wysoki poziom degradacji środowiska,
7. niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
8. wysoka liczba imigrantów, grup etnicznych i mniejszościowych lub uchodźców,
9. porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego,
10. niski poziom wydajności energetycznej mieszkańców.

Obszar musi spełniać trzy z powyższych kryteriów, w tym dwa z pkt. 1-8, by zostać uznany za kryzysowy.

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica jest takie ukierunkowanie realizowanych działań, by rozwiązań problemy obszarów rewitalizacji, a w efekcie całkowite wyeliminowanie stanów kryzysowych. Zaplanowane przedsięwzięcia poprawią jakość życia mieszkańców, odbudują więzi społeczne, przywrócą ład przestrzenny oraz ożywią obszar gospodarczy. Działanie prowadzone będą zgodnie z zasadą partycypacji wszystkich zaangażowanych stron: władz gminy, właścicieli/zarządców nieruchomości, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, lokalnych instytucji i mieszkańców. Planowanym wynikiem rewitalizacji będzie: podtrzymanie dalszej degradacji obszaru, aktywizacja społeczeństwa, poprawa stanu środowiska naturalnego, wzmocnienie sfery gospodarczej poprzez wspomaganie lokalnej przedsiębiorczości, promocję postaw przedsiębiorczości, wzmocnienie działalność rolniczej, poszerzenie oferty kulturalnej, zachowanie wartości kulturowych i lokalnych tradycji, podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznej, poprawienie warunków życia społeczności lokalnej, podniesienie konkurencyjności gminy.

2. Charakterystyka gminy

Gmina Konopnica, biorąc pod uwagę podział administracyjny, zlokalizowana jest w powiecie wieluńskim, w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego. W podziale fizyczno-geograficznym gmina położona jest w zachodniej części mezoregionu Kotliny Szczercowskiej, będącej częścią makroregionu – Niziny Południowowielkopolskiej¹. W gminie znajduje się najniższy punkt całego powiatu – 144,5 m n.p.m. w dolinie Warty koło Konopnicy, jednakże obszar gminy cechuje się małym urozmaicheniem morfologicznym. Najwyższy punkt umiejscowiony jest północnej części gminy w południowowschodniej części w rejonie Mieściska (ok. 190 m n.p.m.). Powierzchnia gminy wynosi 83,06 km², co stanowi 8,95% powierzchni powiatu wieluńskiego. W gminie znajduje się 12 sołectw i 12 miejscowości (Anielin, Bębnów, Głuchów, Kamyk, Konopnica, Mała Wieś, Piaski, Rychłocice, Sabinów, Strobin, Szyndzielów, Wrońsko). Liczba ludności w 2016 roku wynosiła 3841 osób². Liczba ludności stanowi 4,96% ludności powiatu, co klasyfikuje gminę jako jedną z najmniejszych w powiecie. Gęstość zaludnienia wynosi 46 osób na km² i jest o blisko połowę niższy niż wskaźnik dla powiatu (83 os/km²)³. Przez Gminę Konopnica przepływa rzeka Warta oraz jej dopływy: Wierznica i Oleśnica. Konopnica jest gminą o charakterze typowo rolniczym, posiada dobre warunki przyrodnicze do rozwijania produkcji rolnej. Dominuje rolnictwo nieuprzemysłowione. Użytki rolne stanowią 5443 ha, co stanowi ok. 66,41% ogólnej powierzchni Gminy. Duża część powierzchni położona jest na terenach ważnych przyrodniczo i objęta formami ochrony środowiska - 67,8 % znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, a południową część gminy, zlokalizowaną w międzyrzeczu Warty i Wierznicy, włączono w obszar Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego. Dodatkowo dolina rzeki Warty uznawana jest za część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, a doliny rzek Oleśnicy i Wierznicy to korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym. Gmina należy do ważnego przyrodniczo obszaru węzłowego, stanowiącego istotny element systemu ekologicznego województwa łódzkiego. Ponadto południowa część gminy objęta jest ochroną w ramach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych dla Częstochowy. Umiejscowienie większości powierzchni gminy w granicach parku krajobrazowego jest przyczyną prawnych ograniczeń warunkujących rozwój przestrzenny, lokalizację przemysłu i zagospodarowanie terenu. Powierzchnia lasów gminy, na poziomie 26,1% jest niewiele niższa od średniej krajowej (29,4%), jednakże jest wyższa niż średnia w powiecie (24,5%) i województwie (21,3%). Fakt ten sprawia, że lasy w gminie są walorem podnoszącym atrakcyjność turystyczną. Do rejestru zabytków wpisane jest 7 obiektów kultury materialnej z terenu gminy, z czego 4 zlokalizowane są w Konopnicy (kościół parafialny św. Rocha, młyn wodno-elektryczny, dwór i spichlerz dworski), a 3 z Rychłocicach (kościół filialny pw. Zwiastowania NMP, dwór i spichlerz dworski). Gmina Konopnica wchodzi w skład

¹ Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Jerzego Kondrackiego

² Źródło: GUS, Bank Danych Lokalnych 2016

³ Ibidem

wieluńskiego podregionu etnograficznego, co stanowi o odrębności kulturowej mieszkańców. Od 2007 roku obchodzone jest w Wieluniu i Konopnicy Europejskie Święto Bursztynu, teren gminy jest wyróżniony Programie Rozwoju Kultury Województwa Łódzkiego, jako obszar o aktywnej promocji szlaku bursztynowego. Dolina Warty w okolicach Konopnicy wykazuje wyższe walory krajobrazowe niż w innych częściach powiatu. Początki osadnictwa na terenie gminy sięgają IV-III wieku p.n.e., na terenie gminy Konopnica zlokalizowano stanowiska archeologiczne z tego okresu (tzw. kultury przeworskiej), a także z okresów młodszych. Źródła średniowieczne wzmiankują w 1331 roku osadę Conopnicza, Konopnice, a w XV wieku wymieniane są Rychłoczyce major i Rychłoczyce minor. W tym czasie powstał w Rychłocicach kościół pw. Zwiastowania NMP. W 1484 roku wieś Konopnice trafiła w posiadanie Jana Kroczkowskiego, który z tej okazji rozpoczął używanie nazwiska Konopnicki. W 1551 roku Jan, Andrzej i Jakub Jastrzębczykowie zbudowali drewnianą kaplicę pod wezwaniem św. Marii Magdaleny, która przynależała do parafii w Osjakowie. W tym samym wieku wieś Szynkielów posiadała już własny folwark i należała do dóbr szlacheckich. W 1642 roku zakończono budowę kościoła parafialnego i przyległego klasztoru Paulinów, który nie zachował się do naszych czasów. W XV stuleciu działał już we wsi młyn wodny. Istniejący obecnie drewniany budynek młyński zbudowano w XIX wieku. Ufundował go właściciel majątku Henryk Kozarski. W XIX wieku zbudowano we wsi także murowany pałac w stylu romantycznego gotyku. Ogólnie gmina Konopnica jest regionem rolniczym, z możliwościami rozwoju różnego rodzaju turystyki (agroturystyka, turystyka aktywna). W badaniu atrakcyjności turystycznej gmin powiatu wieluńskiego znalazła się w grupie o najwyższym współczynniku, zajmując 4 miejsce wśród gmin powiatu (współczynnik 0,78)⁴.

⁴ Źródło: Zintegrowana Strategia Powiatu Wieluńskiego 2014-2020.

3. Powiązania z dokumentami strategicznymi

3.1. Dokumenty strategiczne szczebla krajowego

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

Celem głównym „Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju 2030” jest poprawa jakości życia Polaków i rozwoju kraju, zachodząca jednocześnie w trzech obszarach: modernizacji (konkurencyjności i innowacyjności gospodarki), dyfuzji (równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski), efektywności (efektywności i sprawności państwa). Uszczegółowienie celu głównego stawia wyzwania w postaci zwiększenia spójności społecznej oraz zmniejszenia nierównomierności o charakterze terytorialnym, a także innowacyjności gospodarki. Ponadto GPR Gminy Konopnica jest spójna z celem 11 strategii: „Wzrost społecznego kapitału rozwoju”.

Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo

W średniookresowej *Strategii Rozwoju Kraju 2020* określono cel główny: „wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności”. Określono ponadto obszary strategiczne, wśród których jako spójne z zapisami GPR Gminy Konopnica wskazać należy:

- Obszar Strategiczny I – Sprawne i efektywne państwo;
- Obszar Strategiczny II – Konkurencyjna gospodarka;
- Obszar Strategiczny III – Spójność społeczna i terytorialna.

Skonkretyzowanie powyższych zapisów zawarto w celach szczegółowych Strategii Rozwoju Kraju 2020, wśród których w szczególności GPR Gminy Konopnica jest zgodny z:

- Cel I.3.: Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, w szczególności cel I.3.2. Rozwój kapitału społecznego;
- Cel II.2.: Wzrost wydajności gospodarki, w szczególności cel II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej;
- Cel II.4.: Rozwój kapitału ludzkiego, w szczególności cel II.4.1: Zwiększanie aktywności zawodowej oraz II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
- Cel III.1.: Integracja społeczna, w szczególności cel III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Dokument ten przedstawia wizję zagospodarowania przestrzennego kraju w 2030 roku oraz cele i kierunki polityki w tym zakresie, a także zasady według których działalność człowieka powinna być

realizowana w przestrzeni. Określono w nim cele polityki zagospodarowania przestrzennego kraju, wśród których GPR Gminy Konopnica jest spójny z celem nr 2: Poprawa spójności wewnętrznej kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie

Dokument wyznacza cele polityki rozwoju regionalnego, w tym wobec obszarów wiejskich i miejskich, a także definiuje ich relacje w odniesieniu do innych polityk publicznych o wyraźnym terytorialnym ukierunkowaniu. Zgodnie z zapisami tego dokumentu celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie specyficznych regionalnych oraz lokalnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Ważnym celem KSRR 2010-2020 jest niwelowanie różnic w rozwoju poszczególnych obszarów kraju. Zgodność GPR Gminy Konopnica z tym dokumentem zawarta jest w celu nr 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałania marginalizacji obszarów problemowych, a w szczególności celu 2.3.: Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących swoje dotychczasowe funkcje społeczno – gospodarcze.

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

SRKL stanowi odpowiedź na konieczność podniesienia jakości życia w Polsce do roku 2020. Jest jednocześnie punktem wyjściowym do rozbudowy i podnoszenia jakości kapitału ludzkiego w Polsce poprzez zastosowanie właściwych, często bardzo nowatorskich rozwiązań, dostosowanych do potrzeb osób na każdym etapie życia. Dokument określa pięć celów szczegółowych o strategicznym znaczeniu dla rozwoju kapitału ludzkiego w Polsce. Z zapisami GPR Gminy Konopnica spójny jest cel nr 3: Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Strategia ta określa kluczowe obszary, w których niezbędna jest interwencja państwa w partnerskim współdziałaniu z obywatelami. GPR Gminy Konopnica wykazuje spójność w celu nr 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego. Odpowiednio kształtowany potencjał społeczny i kulturowy w istotny sposób wpływa na budowanie tożsamości i więzi lokalnych, opartych na współpracy, tolerancji i zrozumieniu. Zadaniem organów władzy państwowej i samorządowej jest tworzenie warunków do sprzyjaniu aktywności obywatelskiej. Ważnym elementem realizacji celów zawartych w tym dokumencie jest wspieranie uczestnictwa w kulturze, zachowaniu i popularyzacji dziedzictwa niematerialnego, a także rozwijanie posiadanych zasobów kulturowych. Ułatwienie dostępu dotyczy obu rodzajów – kultury materialnej i niematerialnej. Działania Gminy ujęte w niniejszym programie rewitalizacji wpisują się w zintegrowane podejście, które łączy ochronę zasobów kulturowych z ochroną środowiska przyrodniczego.

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko 2020

Dokument obejmuje dwa ważne obszary – energetykę i środowisko. Jej podstawowe zadanie to zintegrowanie polityki środowiskowej z polityką energetyczną oraz wytyczenie kierunków rozwoju branży energetycznej i wskazanie priorytetów w ochronie środowiska. Spójność GPR Gminy Konopnica ze Strategią Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska 2020 przejawia się w aspekcie celu nr 1: Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska, w szczególności: zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej oraz celu nr 3: Poprawa stanu środowiska, w szczególności: promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy.

3.2. Dokumenty strategiczne szczebla wojewódzkiego

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Podstawowy dokument samorządu województwa określający wizję rozwoju, cele oraz główne działania zmierzające do ich realizacji. Składa się z trzech filarów rozwoju, obejmujących sferę gospodarczą, społeczną i przestrzenną, dzięki czemu możliwe będzie osiągnięcie spójności w rozwoju na poziomie regionalnym. GPR Gminy Konopnica jest spójny z głównymi wyzwaniami Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego, w szczególności z następującymi zapisami:

2. Kreatywny kapitał ludzki, w tym:

- działania ukierunkowane na zahamowanie i odwrócenie niekorzystnych trendów demograficznych, w tym szczególnie na zahamowanie odpływu z regionu ludzi młodych;
- zwiększenie wysokiej jakości, kreatywnego kapitału ludzkiego, aktywnego zawodowo we wszystkich kategoriach wiekowych oraz uruchomienie niewykorzystanych zasobów pracy.

4. Rozwój głównych ośrodków miejskich i wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, w tym:

- efektywne wykorzystanie potencjałów obszarów wiejskich dla rozwoju rolnictwa;
- kształtowanie i poprawa ładu przestrzennego oraz intensyfikacja procesów rewitalizacji.

8. Rozwój kapitału społecznego i wzmacnianie tożsamości regionalnej - tworzenie warunków dla rozwoju kapitału społecznego i poczucia tożsamości regionalnej wzmacniającego integrację wewnętrzną województwa.

Budowanie spójności gospodarczej, społecznej i przestrzennej regionu według Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 realizowane będzie przez cele operacyjne i podległe im kierunki działań strategicznych. GPR Gminy Konopnica pokrywa się z następującymi z nich:

- Cel Operacyjny 2: Nowoczesny Kapitał Ludzki i Rynek Pracy, Strategiczny Kierunek Działań 2.2. Kształtowanie aktywnych postaw na rynku pracy.
- Cel Operacyjny 3: Zintegrowane Środowisko Przedsiębiorczości dla Rozwoju Gospodarki, Strategiczny Kierunek Działań 3.2. Rozwój MSP i sektora rolnego.
- Cel Operacyjny 4: Wysoki Poziom Kapitału Społecznego i Silne Społeczeństwo Obywatelskie, Strategiczne Kierunki Działań 4.1 Rozwój społeczności lokalnych oraz 4.2. Wzmacnianie tożsamości regionalnej.
- Cel Operacyjny 5: Wysoki Standard i Dostęp do Usług Publicznych, Strategiczny Kierunek Działań 5.3: Rozwój usług i poprawa dostępu do sektora kultury, sportu, turystyki i rekreacji.
- Cel Operacyjny 6: Reintegracja Społeczna Grup Wykluczonych lub Zagrożonych Wykluceniem Społecznym, Strategiczny Kierunek Działań 6.2. Reintegracja zawodowa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu.
- Cel Operacyjny 8: Wysoka Jakość Środowiska Przyrodniczego, Strategiczny Kierunek Działań 8.2. Przeciwdziałanie i zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych i antropogenicznych.
- Cel Operacyjny 9: Zrównoważony System Osadniczy, Strategiczny Kierunek Działań 9.2. Wspieranie procesów rewitalizacji i poprawa ładu przestrzennego.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego

Dokument ten wskazuje zachodzące i przewidywane procesy zewnętrzne, jak i uwarunkowania wewnętrzne, stanowiące determinanty rozwoju przestrzennego i społeczno-gospodarczego regionu. Zaprezentowana w nim wizja rozwoju opiera się na czterech filarach, wśród których punkt nr 4: kształtowanie spójnego systemu ekologicznego oraz kulturowo - turystycznego wykazuje spójność z założeniami GPR Gminy Konopnica. Ponadto GPR Gminy Konopnica jest koherentny z następującymi celami i kierunkami działań PZPWł:

- Cel: Równoważenie systemu osadniczego i poprawa spójności terytorialnej regionu. Kierunki działań: wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich, wzrost jakości i kierunków życia mieszkańców województwa.
- Cel: Kształtowanie tożsamości regionalnej z wykorzystaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i turystycznych regionu. Kierunki działań: wzrost atrakcyjności turystycznej województwa, zachowanie i ochrona materialnych i niematerialnych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz krajobrazu kulturowego województwa.

Ponadto Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego wskazuje jako priorytetowy kierunek działań wielofunkcyjny rozwój oparty na usługach turystycznych, w tym agroturystycznych oraz wypoczynkowych. Dodatkowo zakładane są działania modernizujące

gospodarstwa rolne i zakładające przemiany struktury agrarnej, w celu zwiększenia powierzchni gospodarstw rolnych.

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami 2016-2019

Wojewódzki Program Opieki nad Zabytkami w województwie łódzkim na lata 2016-2019 określa strategiczne cele i zadania w zakresie ochrony dziedzictwa materialnego i niematerialnego województwa łódzkiego, kształtując tym samym politykę rozwoju regionu. Zgodność GPR Gminy Konopnica z WPOnZ 2016-2019 określona jest na poziomie priorytetu głównego: rewitalizacja układów przestrzennych miast i wsi. Zagadnienie to uznane jest za jedno z najważniejszych tematów związanych z atrakcyjnością krajobrazu kulturowego. Istotą rewitalizacji jako procesu wyprowadzania zdiagnozowanych obszarów ze stanu kryzysowego są zgodnie z WPOnZ 2016-2019 i GPR Gminy Konopnica działania skoncentrowane terytorialnie, integrujące interwencję na rzecz lokalnej społeczności oraz przestrzeni i gospodarki regionu.

3.3. Dokumenty szczebla regionalnego

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty”

Dokument *Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty”* na lata 2014-2020 obejmuje swoim zasięgiem 18 gmin z 5 powiatów, w tym 4 gminy z powiatu wieluńskiego – Konopnicę, Osjaków, Pątnów i Wierzchnas. Gmina Konopnica jest jedną z pięciu gmin – inicjatorów i założycieli Stowarzyszenia. Program Rewitalizacji Gminy Konopnica jest w całości spójny z misją zawartą w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Kraina Wielkiego Łuku Warty”, która brzmi: „zwiększenie atrakcyjności społecznej i gospodarczej obszaru „Kraina Wielkiego Łuku Warty” w celu jakości poprawy życia mieszkańców”. Koherentność zachodzi również na etapie zdiagnozowanych celów strategicznych:

- Tworzenie potencjału dla rozwoju lokalnej gospodarki i tworzenia miejsc pracy, w tym rozwój lokalnej przedsiębiorczości i kierunku działań: zakładanie działalności gospodarczych, rozwijanie przedsiębiorczości i dywersyfikacja źródeł dochodu.
- Rozwój inicjatyw lokalnych i podniesienie standardu życia mieszkańców, w tym rozwój infrastruktury na potrzeby turystyki, kultury i rekreacji, ochrona dziedzictwa lokalnego i środowiska.

3.4. Dokumenty strategiczne szczebla powiatowego

Zintegrowana Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego 2014-2020

Dokument identyfikuje stan i wskazuje problemy rozwoju powiatu oraz określa wizję i misję, a także cele i zadania strategiczne do 2020 roku. Jest przeznaczony do wspierania pozytywnych przemian, niwelowaniu głównych barier rozwojowych oraz optymalnego wykorzystania endogenicznych

zasobów powiatu. Niniejszy dokument wykazuje spójność ze Zintegrowaną Strategią Rozwoju Powiatu Wieluńskiego w następujących celach operacyjnych i zadaniach strategicznych:

- Cel Operacyjny I.2: Nowoczesne rolnictwo. Zadania strategiczne I.2.1: Wspieranie specjalizacji produkcji rolnej, I.2.2. Wspieranie współpracy między rolnikami, I.2.3. Wspieranie rolnictwa ekologicznego.
- Cel Operacyjny II.2: Budowa kapitału społecznego. Zadania strategiczne II.2.2.: Integracja działań prospołecznych w zakresie kultury i budowania społeczeństwa obywatelskiego, II.2.3.: wzmacnianie tożsamości lokalnej Ziemi Wieluńskiej.
- Cel Operacyjny I.3: Turystyka czerpiąca z różnorodności zasobów. Zadania strategiczne I.3.1. Wspieranie rozwoju agroturystyki, I.3.5. Kreowanie zintegrowanych produktów turystycznych

3.5. Dokumenty strategiczne szczebla gminnego

Strategia Rozwoju Gminy Konopnica 2016-2023

Podstawowy dokument strategiczny gminy. Określa cele strategiczne rozwoju Gminy: rozwój infrastruktury i poprawa życia mieszkańców, rozwój turystyki i rekreacji, tworzenie warunków do rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy. Gmina Konopnica prowadzić będzie działania rewitalizacyjne w ramach celu „Ochrona dziedzictwa kulturowego regionu”, wpisując się w cele operacyjne strategii:

- prace konserwatorskie, przebudowa, remont, rewitalizacja budynków/obiektów zabytkowych oraz instytucji kultury i dziedzictwa regionalnego oraz terenów pozostających w otoczeniu tych obiektów,
- doposażenie i wspieranie rozwoju instytucji kultury i dziedzictwa regionalnego,
- kultywowanie tożsamości kulturowej regionu.

W gminie są obszary, w obrębie których występują czynniki kryzysowe i zjawiska negatywne. Rewitalizacja obejmie tworzenie bazy noclegowej, wzmocnienie i poszerzenie oferty kulturalnej gminy oraz działania z zakresu wsparcia przedsiębiorczości na obszarze. Realizacja zapisów Strategii Rozwoju Gminy Konopnica 2016-2023 zostanie dokonana poprzez realizację przedsięwzięć nakierowanych na rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, poprawę sfery społecznej i technicznej, jak również wspieranie rolnictwa i rozwój przedsiębiorczości. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica jest spójny ze wszystkimi celami strategicznymi Strategii.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica

Dokument określa zasady polityki przestrzennej gminy w odniesieniu do poszczególnych sołectw. Cele zawarte w PZPGK wynikają z analizy uwarunkowań przestrzennych. Z zapisami GPR Gminy Konopnica spójne są następujące zasady polityki zagospodarowania przestrzennego gminy:

- Ochrona i optymalne wykorzystanie istniejących wartości środowiska przyrodniczego i zasobów kulturowych.
- Zachowanie i ochrona terenów otwartych wyłączonych z zabudowy kubaturowej, w szczególności strefy krawędziowej doliny Warty oraz doliny rzeki Oleśnicy i Wierznicy stanowiących korytarze ekologiczne oraz pozostałych dolin.
- Przygotowanie obszarów, w szczególności przeznaczonych pod zabudowę usługową, mogących stanowić potencjalne oferty gminy skierowane do inwestorów chcących zrealizować tu potrzebne inwestycje z zakresu obsługi turystyki i wypoczynku.
- Wdrażanie organizacyjnych i programowych podstaw dla rozwoju usług i działalności gospodarczej związanej z rolnictwem i pozarolniczymi działami gospodarki.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Priorytetem jest w tym przypadku stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców. Są to cele całkowicie zbieżne z zapisami Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica. Przedsięwzięcia realizowane dla rodzin zagrożonych społecznym obniżeniem standardu życia mają przynieść poczucie bezpieczeństwa i gwarancje wsparcia instytucjonalnego. W ramach wsparcia rodziny określono trzy cele szczegółowe. Są to: wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi, zagrożonych bezradnością, wpieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów, wyzwolenie zasobów tkwiących w rodzinach oraz wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminny Program Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest opracowany zgodnie z art. 4 „Ustawy o wychowania w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi”, Polską Deklaracją w Sprawie Młodzieży i Alkoholu oraz z potrzebami lokalnej społeczności Gminy Konopnica. Przewiduje on zakres wsparcia lokalnej społeczności, zbieżny z celami GPR, w postaci:

- Zwiększania dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu - działania realizowane w ramach tego zadania będą miały na celu ograniczenie szkód zdrowotnych, poprawę stanu psychofizycznego i przystosowania uzależnionych do funkcjonowania w środowisku społecznym.

- Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - ma na celu podejmowanie działań sprzyjających poprawie funkcjonowania członków rodzin osób uzależnionych. Szczególna uwaga skierowana będzie na udzielanie pomocy integrującej działania różnych instytucji, w ramach działającego na terenie gminy zespołu interdyscyplinarnego, którego zadaniem jest diagnoza (rozpoznanie) potrzeb oraz udzielenie pomocy rodzinie.
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych propagowanie idei wychowania i spędzania wolnego czasu w trzeźwości, dbanie o prawidłowy rozwój psychofizyczny dzieci i młodzieży oraz wspieranie działalności klubów sportowych jednostek organizacyjnych gminy i stowarzyszeń.

4. Analiza obszarów problemowych

4.1. Sfera społeczna

Diagnoza społeczna obejmuje swoim zasięgiem sytuację demograficzną, bezrobocie, sytuację demograficzną, migracje oraz poziom edukacji, sytuację gospodarstw domowych, opiekę społeczną, działalność instytucji kultury, aktywność obywatelską, uczestnictwo w życiu publicznym, kapitał społeczny. Opiera się ona o analizę wskaźników i danych, w ujęciu dynamicznym, na przestrzeni ostatnich lat. W celu lepszego ujęcia analizowanego problemu wybrane dane zostaną porównane ze wskaźnikami dla powiatu i województwa.

Ludność

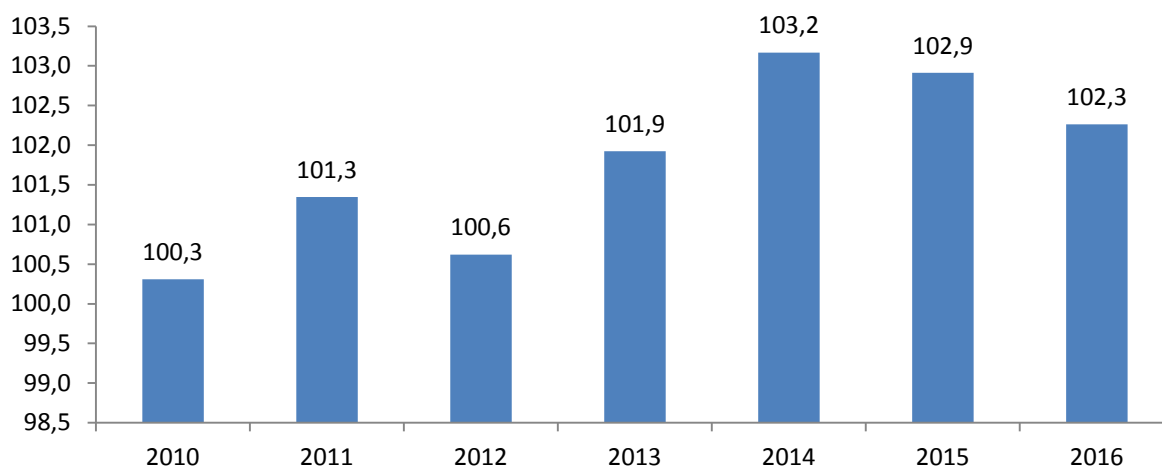
Gmina Konopnica zamieszkiwana jest przez 3841 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 46 osób na km² i jest o blisko połowę niższy niż wskaźnik dla powiatu (83 os/km²). Od 2010 roku liczba ludności gminy zmniejszyła się o 57 osób, co w skali procentowej stanowi zmianę o -1,46%. Zauważyć należy wzrost liczby mieszkańców w 2016 roku, co stanowi zakończenie negatywnego trendu trwającego od 2010 roku.

Tabela 1. Liczba ludności Gminy Konopnica ogółem i według płci w latach 2010-2016

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ogółem	3898	3882	3888	3883	3911	3833	3841
mężczyźni	1941	1928	1938	1923	1925	1889	1899
kobiety	1947	1954	1950	1960	1986	1944	1942

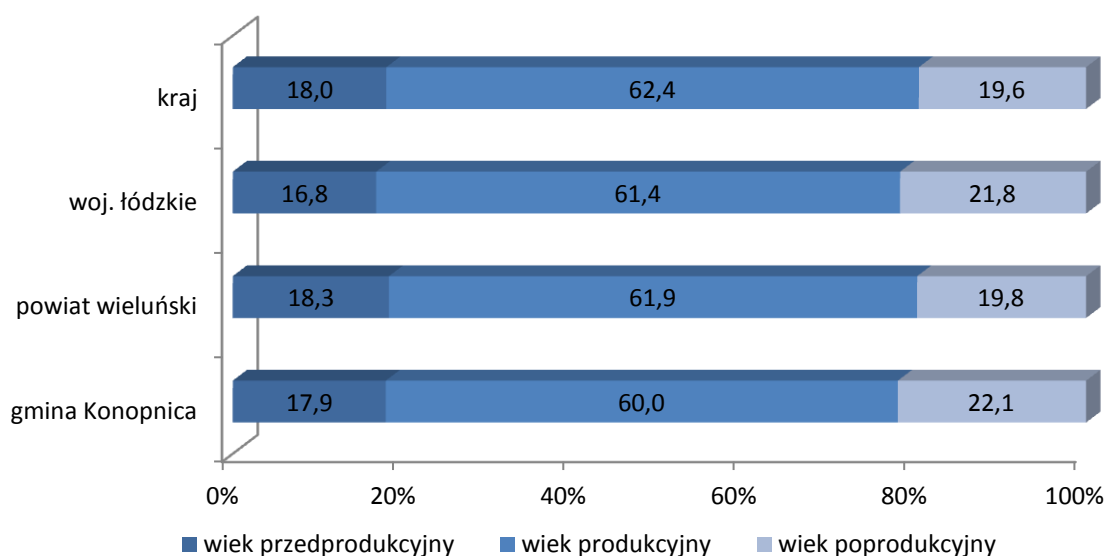
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Zauważalna jest tendencja wzrostu liczby kobiet w ogóle ludności. Wskaźnik feminizacji kształtuje się obecnie na poziomie 102,9. W ciągu ostatnich lat systematycznie rośnie, co obrazuje trend na poniższym wykresie, mimo zaburzeń w latach 2012 i 2014. Charakterystyczna jest przewaga kobiet w wieku poprodukcyjnym, co jest zbieżne z charakterystyką ogólnokrajową. Zauważalna jest przewaga mężczyzn w wieku 25-45 lat. Od 2014 roku następuje stopniowe zmniejszanie się przewagi liczby kobiet nad liczbą mężczyzn w Gminie Konopnica. Jest to związane między innymi z faktem powrotów mężczyzn z emigracji ekonomicznej za granicą bądź powrotami z wyjazdów związanych z pracą w innym regionie kraju.

Wykres 1. Wskaźnik feminizacji w Gminie Konopnica w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Charakterystyczne dla trendów ogólnopolskich jest także stopniowy wzrost liczby mieszkańców wieku poprodukcyjnym. W roku 2010 odsetek ten wynosił 20,63%, a w roku 2014 roku już 22,07% ogółu mieszkańców. To dokładnie tyle ile wynosi średnia dla województwa łódzkiego (22%). Zmniejszeniu ulega natomiast liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (w 2010 r. - 18,45%, a w 2014 r. - 17,92% ogółu), co stanowi wartości większe od średniej dla województwa, wynoszącej 14% oraz ilość mieszkańców w wieku produkcyjnym (w 2010 r. - 60,93%, a w 2014 r. 60,01% ogółu). Należy stwierdzić, że struktura ludności w podziale na grupy ekonomiczne jest trochę bardziej korzystna niż w województwie łódzkim i nieznacznie gorsza niż w powiecie wieluńskim i w całym kraju.

Wykres 2. Struktura ludności według grup ekonomicznych w 2016 roku, w%.

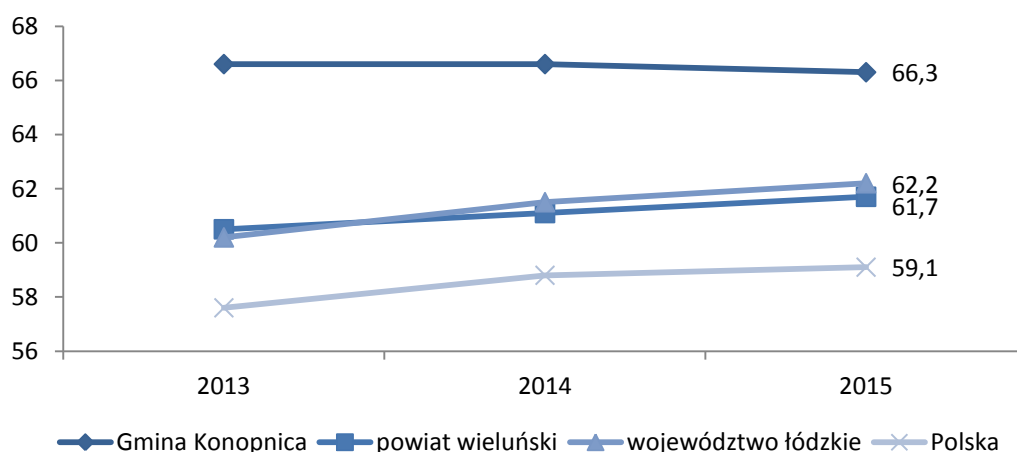
Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Niska liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz jej stały spadek – z 709 w roku 2010 do 700 w roku 2015 oraz spadek liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym – z 2375 osób w 2010 roku do 2347 w 2016 roku to negatywne tendencje społeczne, mogące mieć konsekwencje w przyszłości. Niska liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przełoży się na dalszy, coraz szybszy spadek ludności w wieku produkcyjnym. Tendencja ta spowodowana jest migracją młodych ludzi do większych ośrodków miejskich w celach edukacji i podejmowania pracy. Młode pokolenie nie wiąże swojej przyszłości z miejscem urodzenia, wybiera miejsca do życia atrakcyjniejsze pod względem społecznym i ekonomicznym. Starzenie społeczeństwa gminy Konopnica i zwiększanie liczby ludności w wieku poprodukcyjnym będzie się nasilać. Fakt ten niesie za sobą konsekwencje w postaci zwiększenia działalności gminy, w celu zapewnienia warunków życia osobom w wieku poprodukcyjnym. Sytuację obniżania ludności w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Konopnica można ująć w następujące dwa czynniki:

- kulturowe – przenikanie wzorców w dużych miast, zdobywanie wykształcenia w dużych ośrodkach, realizacja zawodowa w miejscu zdobycia wykształcenia, bądź emigracja zarobkowa,
- strukturalne – niedobra sytuacja na rynku pracy, większa liczba ofert pracy w średnich, a zwłaszcza dużych ośrodkach miejskich.

Negatywnie przedstawia się współczynnik obciążenia demograficznego, czyli liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do 100 osób w wieku produkcyjnym. W gminie Konopnica wzrasta on systematycznie od lat, dodatkowo charakteryzuje się najwyższymi wskaźnikami w stosunku do danych z jednostek administracyjnych wyższych szczebli. Starzenie społeczeństwa gminy Konopnica będzie postępować szybciej niż w powiecie wieluńskim, województwie, czy w kraju.

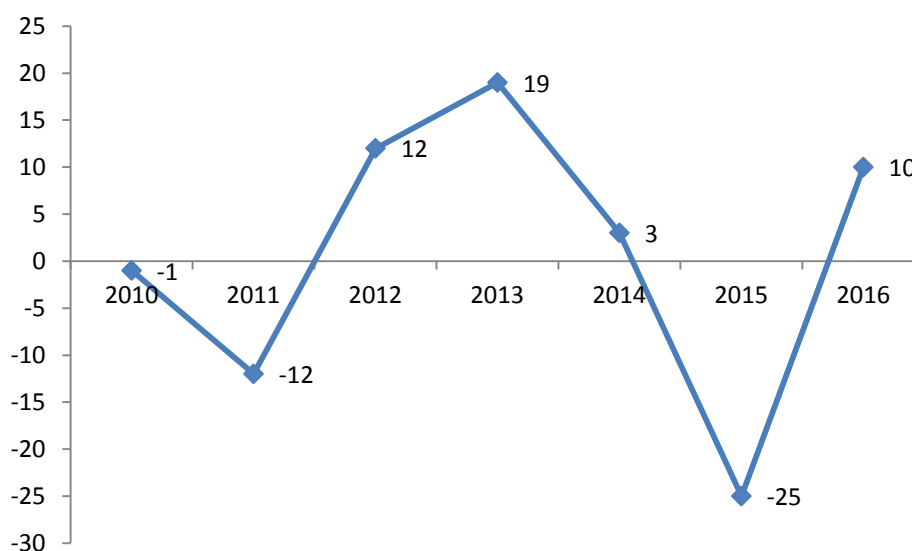
Wykres 3. Porównanie wskaźnika obciążenia demograficznego dla gminy, powiatu, województwa i kraju w latach 2013-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Na stan liczby ludności gminy negatywny wpływ ma także saldo migracji. W latach 2012 i 2013 odnotowano wartość dodatnią tego zjawiska, niestety w latach kolejnych tendencja zmian przybiera coraz bardziej negatywny obrót. Zdecydowanie więcej osób wymeldowuje się z terenu gminy. Dotyczy to przede wszystkim młodego pokolenia, które nie wiąże swojej przyszłości z tym obszarem. W 2016 roku nastąpiło przełamanie panujących od trzech lat trendów. Saldo migracji osiągnęło wartości dodatnie. Zmiana ta związane jest z powrotami osób, które wyemigrowały w celach podjęcia pracy za granicą. Skłonność do takich zmian jest charakterystyczna dla całego kraju. Dodatnie saldo migracji wpłynęło na wzrost liczby ludności w Gminie Konopnica w 2016 roku w stosunku do 2015 roku.

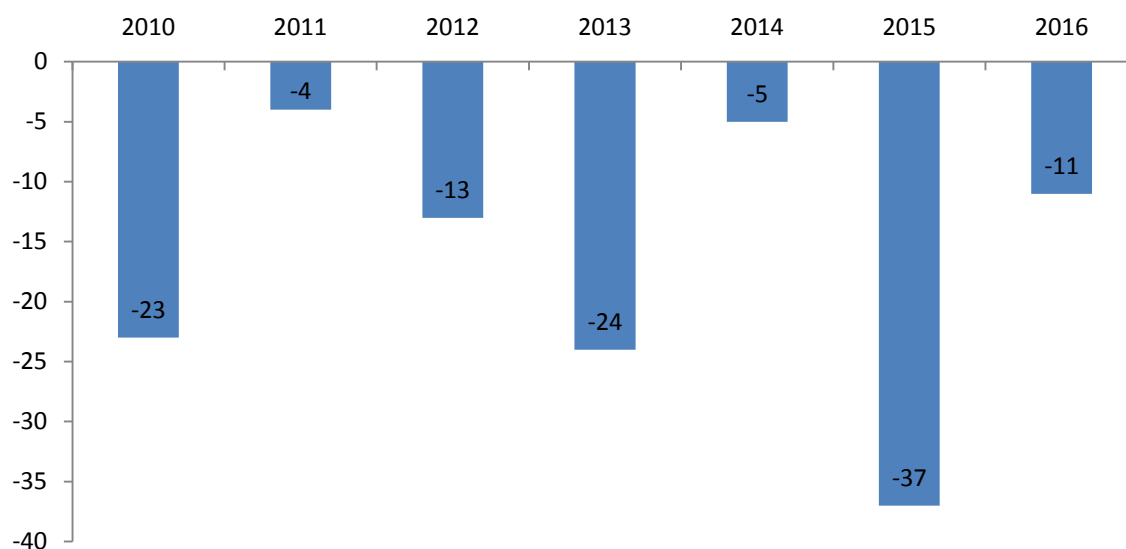
Wykres 4. Saldo migracji w gminie Konopnica w latach 2010-2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Negatywny wpływ na stan liczebny gminy ma ujemny przyrost naturalny. Od lat w Gminie Konopnica spada liczba urodzeń, natomiast wzrasta liczba zgonów. W 2015 roku zaobserwowano najniższy przyrost naturalny. W 2016 wskaźnik ten osiągnął o wiele lepsze wartości, choć nadal był ujemny. Zmiana ta związana jest ze znacznym wzrostem liczby urodzeń w Gminie Konopnica, w 2016 roku było o 57,7% urodzeń więcej niż w 2015. Należy uznać, że tendencja ta będzie się utrzymywać w następnych latach. Przyrost naturalny będzie kształtował się w stanach delikatnie ujemnych, w wartości jednocyfrowej.

Wykres 5. Przyrost naturalny w gminie Konopnica w latach 2010-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie badań GUS

Analiza danych dotyczących stanu cywilnego mieszkańców gminy Konopnica potwierdza, że większość - 52,8% ogółu mieszkańców żyje w związkach małżeńskich. Jest to wskaźnik mniejszy niż w powiecie, który wynosi 58% i województwa (55%). Duży odsetek stanowią panny/kawalerowie – 27,5%. To współczynnik najwyższy z analizowanych (w powiecie wieluńskim wynosi 27,3%, a w województwie 26,6%). Liczba zawieranych małżeństw w latach od 2011 do 2013 ulegała stopniowemu obniżeniu (24 małżeństwa w 2011 do 16 w 2013r.). Natomiast w 2014 roku odnotowano wzrost o 9 związków małżeńskich, a w 2015 roku spadek do 15 zawartych małżeństw. W poszczególnych latach zawierane były tzw. małżeństwa obce tj. osób spoza terenu Gminy, ich liczba przedstawia się następująco: 2011 – 5 szt., 2012 – 2 szt., 2013 – 1 szt., 2014 – 4 szt., 2015 – 2 szt. W gminie Konopnica rejestruje się stosunkowo niską liczbę rozwodów. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 1,2 na 1000 ludności, przy 1,5 dla województwa i 1,8 w skali kraju.

Negatywnie kształtuje się prognoza demograficzna dla Gminy Konopnica. Będzie postępował dalszy spadek liczby mieszkańców. Szacunkowe obliczenia wskazują, że w 2020 roku Gminę Konopnica zamieszkiwać będzie 3865 osób, w 2030 r. – 3789, 2040 r. – 3665, 2050 r. – 3499⁵.

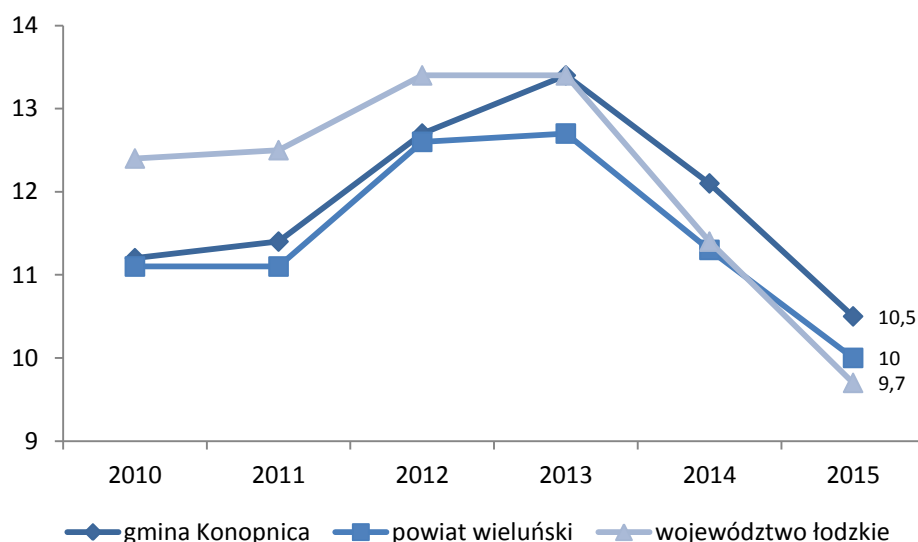
Spadek liczby ludności, zmniejszenie się udziału liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym, przy prognozowanym silnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym będzie miał znaczenie w działaniach proponowanych przez gminę. Większa niż dotychczas część nakładów finansowych będzie skierowana na obsługę osób starszych, w tym system świadczeń społecznych.

⁵ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica.

Bezrobocie i rynek pracy

Bezrobocie rejestrowane w gminie Konopnica wynosiło w 2015 roku 10,5% (13,1% wśród kobiet i 8,4% wśród mężczyzn). Jest to wartość porównywalna do stopy bezrobocia rejestrowanego dla powiatu wieluńskiego, która wyniosła 10% oraz województwa łódzkiego (10,3%). Od 2013 roku lat występuje, charakterystyczny dla terenu całego kraju, spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych, jednakże zauważyć należy, że wartość bezrobocia spada w gminie Konopnica wolniej niż w powiecie wieluńskim, czy województwie łódzkim. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu wciąż następuje poprawa na rynku pracy. W okresie wrzesień 2015 – wrzesień 2016 w gminie Konopnica zanotowano spadek bezrobocia o 13,8%, jest to trzecia najwyższa wartość w powiecie. Należy przewidywać, że wskaźnik bezrobocia będzie wciąż spadał, choć tendencja ta będzie słabsza niż panująca w kraju czy województwie.

Wykres 6. Porównanie stopy bezrobocia w Gminie Konopnica, powiecie wieluńskim, województwie łódzkim w latach 2010-2015, w%.

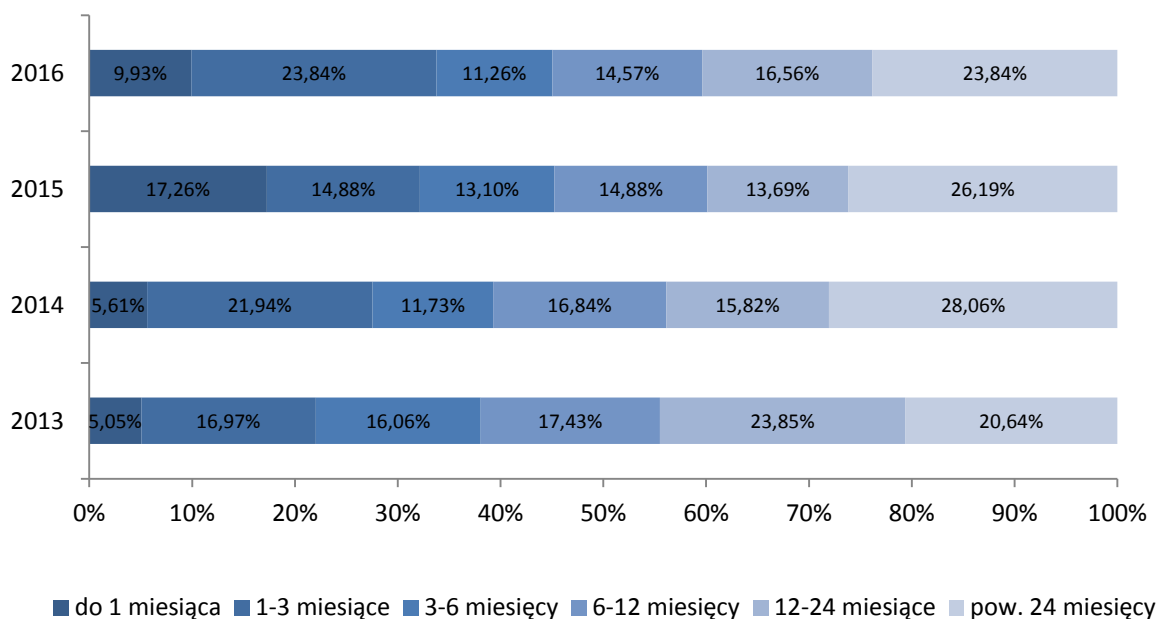
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wskaźnik bezrobotnych kobiet jest o wiele wyższy niż w przypadku mężczyzn. Wynosił on w 2015 roku 13,1%, co jest wartością dużo wyższą niż w przypadku powiatu (10,6%) i województwa (10,9%). W przypadku mężczyzn wartość bezrobocia wyniosła w gminie Konopnica 8,4%, co jest wartością niższą niż w przypadku powiatu (9,5%) i województwa (9,8%). Spowodowane jest to popularnym w środowisku wiejskim modelem rodziny oraz większą mobilnością mężczyzn, którzy znajdują pracę poza miejscem zamieszkania. Na koniec 2016 roku aż 52,3%⁶ bezrobotnych w gminie Konopnica stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Fakt ten stanowi bolączkę na lokalnym rynku pracy, jednak jest to zdarzenie charakterystyczne dla całego kraju. Niezbędne wydają się w tym

⁶ Załącznik nr 7 do sprawozdania MPIPS, Powiatowy Urząd Pracy w Wieluniu,

przypadku działania związane z silną aktywizacją zawodową, nabywaniem nowych kwalifikacji. Długotrwałe pozostawanie bez pracy powoduje szereg problemów, z wykluczeniem społecznym na czele. Dane dotyczące liczby bezrobotnych wg stażu i dużą liczbę osób bezrobotnych długookresowo potwierdza niniejszy wykres.

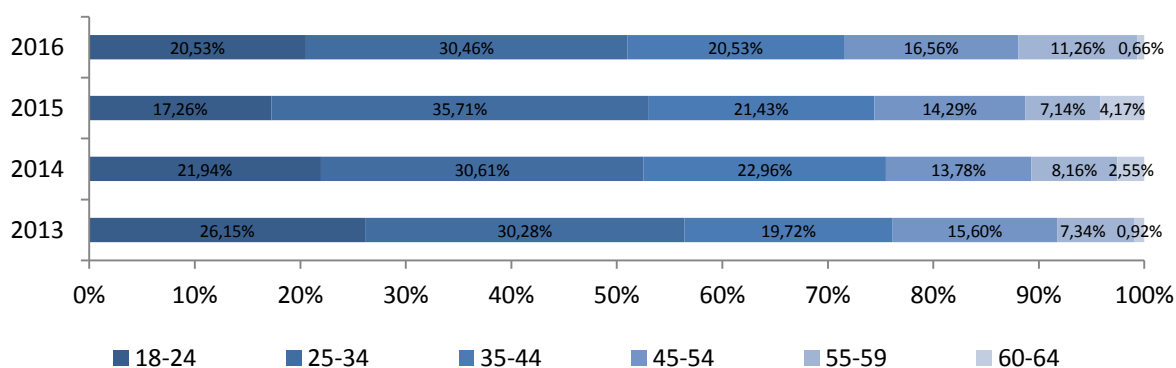
Wykres 7. Odsetek osób wg długości trwania okresu bezrobocia w Gminie Konopnica w latach 2013-2016, w %

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu

Struktura wieku bezrobotnych od lat utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie. Największy odsetek bezrobotnych jest w wieku 25-34 lata (na koniec 2016 roku – 30,45%). Na drugim miejscu plasuje się przedział wiekowy 18-24 i 35-44 (na koniec 2016 roku – po 20,53%). Przez ostatnie cztery lata odsetek bezrobotnych w tych przedziałach był mniej więcej zbliżony. Szczegółowe dane dotyczące wieku bezrobotnych pokazuje wykres numer 8.

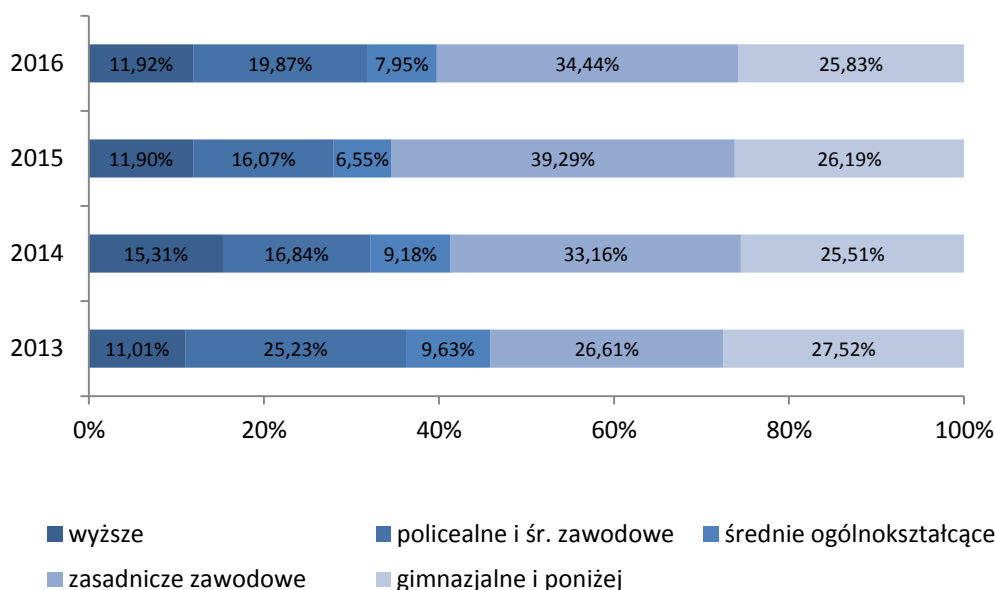
Wykres 8. Odsetek bezrobotnych w Gminie Konopnica wg wieku, w latach 2013-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu

W przypadku wykształcenia mamy do czynienia z zależnością – grupa osób słabiej wykształconych stanowi największy odsetek osób bezrobotnych. Ponad połowę – na koniec 2016 roku było to 60,27% stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i niższym oraz zasadniczym zawodowym. Co ciekawe najmniejszy odsetek bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem średnim. W ciągu ostatnich lat zmniejszyła się liczba osób bezrobotnych w wykształceniu policealnym i średnim zawodowym, a znacznie wzrósł odsetek osób bez pracy z wykształceniem zawodowym.

Wykres 9. Odsetek bezrobotnych w Gminie Konopnica wg poziomu wykształcenia, w latach 2013-2016, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wieluniu

Poziom bezrobocie w gminie Konopnica spowodowany jest przede wszystkim brakiem doświadczenia zawodowego wśród osób kończących edukację, podczas gdy na rynku pracy cenione są osoby posiadające doświadczenie, zniechęcenie do poszukiwania pracy i utrata kwalifikacji zawodowych wśród osób długotrwale bezrobotnych będące przyczynkiem do wykluczenia społecznego i uzależnienia od pomocy społecznej.

Średnia płaca brutto w 2015 roku wyniosła w gminie Konopnica 3252 zł. To wartość tożsama ze wysokością płacy brutto w powiecie wieluński, która w 2015 roku osiągnęła identyczną wartość. Są to wartości niższe niż średnia dla województwa, wynosząca 3791 zł i dla Polski – 4151 zł. Istniejące rozwarstwienie w płacach brutto między stolicą województwa, a regionami peryferyjnymi jest bez wątpienia przyczyną wyjazdów w celu poszukiwania pracy.

Pomoc społeczna

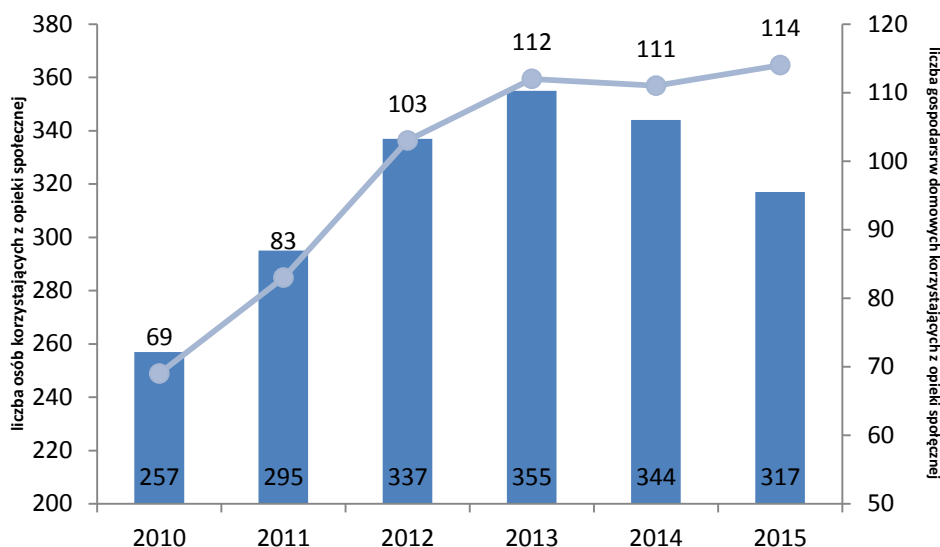
Na terenie Gminy Konopnica działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Realizuje on wszelkie działania związane z problemami pomocy społecznej, wśród nich zadania własne, zlecone przez administrację rządową, a realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego. Wsparcie udzielane przez GOPS w Konopnicy obejmowało w 2015 roku: zasiłki rodzinne, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zasiłki i świadczenia pielęgnacyjne, specjalne zasiłki opiekuńcze, świadczenia alimentacyjne. W sferze działań obejmujących pomoc społeczną pracą socjalną objęto 67 rodzin, natomiast świadczeniami pieniężnymi, pomocą w naturze i pomocą instytucjonalną - 85 osób. Do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 9 „Niebieskich kart”. Gmina pokrywa koszty umieszczenia dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej zlokalizowanej poza terenem gminy. Troje dzieci z terenu Gminy Konopnica umieszczone jest w domu dziecka. W związku z tym w 2015 r. gmina poniosła wydatki w wysokości 30638,75 zł. Ponadto kolejne troje dzieci z terenu gminy Konopnica przebywa w rodzinie zastępczej spokrewnionej. Z tego tytułu w 2015 r. gmina poniosła wydatki w kwocie 11161,85 zł⁷.

Najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy były w 2015 roku: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, ochrona macierzyństwa zwłaszcza w rodzinach wielodzietnych lub niepełnych, alkoholizm, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, sytuacja kryzysowa, zdarzenia losowe, przemoc. W 2015 roku środowiskową pomocą społeczną objęto 317 osób⁸. W latach 2010 – 2012 następował duży wzrost liczby osób oraz gospodarstw domowych korzystających w opieki społecznej. Zjawisko to uległo zmianie w 2013 roku, występuje rokroczny spadek liczby osób objętych wsparciem. Działania rewitalizacyjne powinny zwiększyć ten trend. Niestety wciąż na tym samym poziomie od trzech lat utrzymuje się liczba wspieranych gospodarstw domowych (wykres nr 10). Duże zróżnicowanie w procentowej liczbie mieszkańców objętych pomocą społeczną wykazują poszczególne sołectwa w Gminie Konopnica. Zauważyć należy tendencję spadkową, w porównaniu rokrocznym, 2016 roku do 2015 roku. W 2015 roku średnia mieszkańców korzystających z zasiłków (stałych, celowych, doraźnych) wynosiła 5,41%. Powyżej średniej plasowały się sołectwa: Sabinów, Anielin, Głuchów, Konopnica, Rychłocice i Szyndzielów

⁷ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy za 2015 rok.

⁸ ibidem

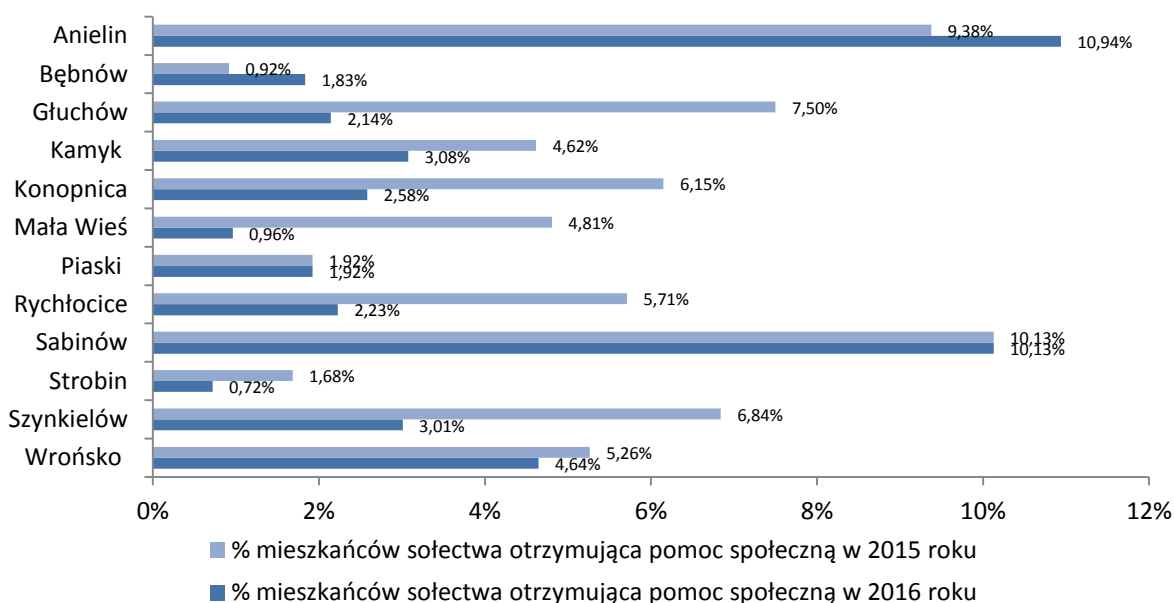
Wykres 10. Liczba osób oraz liczba gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną w Gminie Konopnica w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Natomiast w 2015 roku średnia dla całej gminy to 3,68%, a wartości tego wskaźnika powyżej średniej osiągnęły tylko 3 sołectwa: Sabinów, Anielin i Wrońsko. Jedynie w dwóch sołectwach wzrosła liczba osób korzystających z zasiłków. Są to Anielin (z 9,38% do 10,94%) oraz Bębnów (z 0,92% na 1,83%). Pozostałe sołectwa zanotowały spadki, z tym największe: Głuchów (z 7,50% na 2,14%), Szynkielów (z 6,84% na 3,01%) oraz Mała Wieś (z 4,81% na 0,96%). Szczegóły zaprezentowane są na poniższym wykresie.

Wykres 11. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej w sołectwach Gminy Konopnica w 2015 i 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy

Duże rozbieżności pomiędzy poszczególnymi sołectwami Gminy Konopnica występują w przypadku analizy wskaźnika liczby osób pobierających zasiłki na 100 mieszkańców. Duża wartość tego wskaźnika występuje w sołectwie Piaski (20,19) oraz Anielin (12,50). Najmniejsza natomiast w Konopnicy (0,49) oraz Głuchowie (0,71). Inaczej kształtuje się wskaźnik liczby mieszkańców sołectw pobierających zasiłki stały, w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W żadnym sołectwie nie osiąga on tak wysokich wartości jak w przypadku wskaźnika ogółem. Największe wartości osiąga on w sołectwie Anielin (1,56) i Wrońsko (1,55). Z kolei w sołectwach Mała Wieś, Bębnów, Piaski, Sabinów, Głuchów osiąga on wartość zerową. Uszczegółowienia prezentuje tabela umieszczona poniżej.

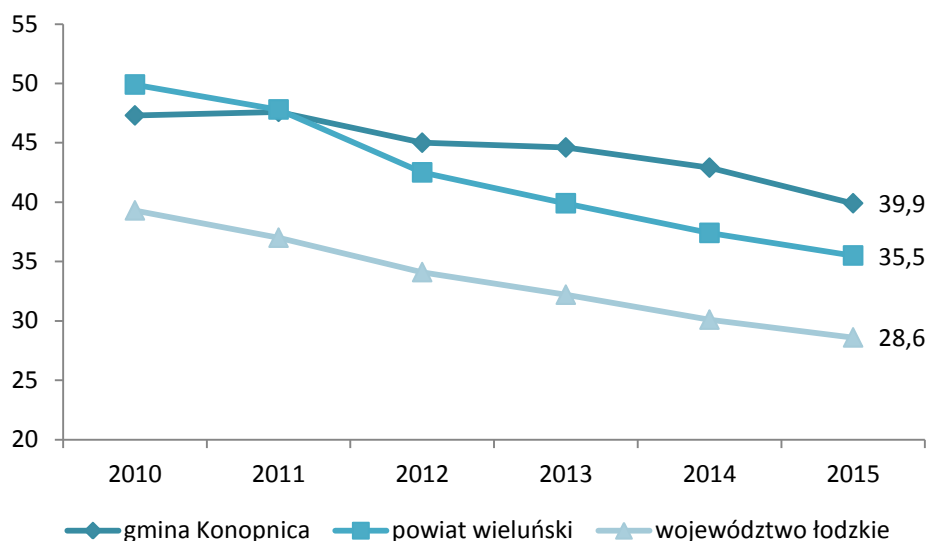
Tabela 2. Wartości wskaźnika liczby osób pobierających zasiłki ogółem oraz liczby osób pobierających zasiłki stałe w poszczególnych sołectwach Gminy Konopnica, w 2016 roku.

sołectwo	liczba osób korzystających z zasiłków na 100 mieszkańców	liczba osób korzystających z zasiłków stałych na 100 mieszkańców
Konopnica	0,49	0,25
Rychłocice	2,23	0,56
Szynkielów	2,05	0,41
Wrońsko	6,81	1,55
Strobin	1,68	0,24
Mała Wieś	1,44	0,00
Kamyk	1,54	0,77
Piaski	20,19	0,00
Sabinów	7,59	0,00
Anielin	12,50	1,56
Głuchów	0,71	0,00
Bębnów	1,83	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Konopnica

Gminę Konopnica cechuje wciąż duży odsetek liczby osób korzystających z zasiłków rodzinnych. Liczba beneficjentów tego wsparcia stale spada, jednak wciąż jest to wskaźnik wyższy niż w powiecie i dużo wyższy niż średnia dla województwa łódzkiego. Zauważyć trzeba, że w przypadku Gminy Konopnica wielkość spadku jest niezadowalająca i daleka od tego wskaźnika dla jednostek administracyjnych wyższego szczebla. Od roku 2010 do 2015 wskaźnik ten w Gminie Konopnica zmniejszył się o 19,7%, natomiast w powiecie wieluńskim o 33,8%, a województwie łódzkim o 32,5%.

Wykres 12. Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

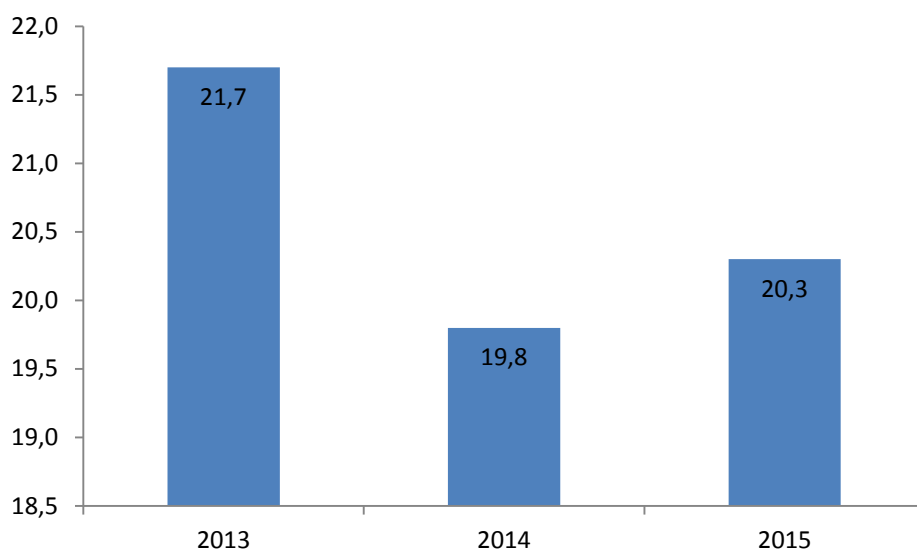
Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy za 2016 rok liczba rodzin dotkniętych chorobą alkoholową objęta pomocą doraźną lub okresową wynosi 14, co przekłada się na wsparcie dla 33 osób. Ukierunkowane wsparcie w postaci porad udzielonych przez specjalistę terapeutę otrzymały 32 rodziny. W ubiegłym roku na pomoc związaną z problemem alkoholowym przeznaczono 29 643 zł.

Wydatki budżetu gminy na pomoc społeczną stanowią drugą co do wielkości pozycję, po wydatkach na oświatę. W ostatnich latach oscylują one w okolicach 20% wszystkich wydatków, co stanowi duże obciążenie budżetu. W 2014 roku wyniosły one 1 245 746,84 zł⁹ i były najwyższe na przestrzeni ostatnich lat. W porównaniu z 2013 rokiem wzrosły o 1%, natomiast w stosunku do 2012 roku o 9,18% (wykres nr 13).

Od dnia 1 stycznia 2015r. zasady przyznawania Karty oraz sposób realizacji i finansowania zadań wynikających z ustawy reguluje ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta przysługuje rodzinom z co najmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. W 2015 r. 21 rodzin złożyło wniosek o wydanie 116 kart¹⁰.

⁹ Źródło: GUS

¹⁰ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy za 2015 rok.

Wykres 13. Zestawienie wydatków na pomoc gminy w stosunku do całości budżetu, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Należy zauważyć, że Gmina Konopnica podejmuje starania z celu przeciwdziałania istniejącym problemom społecznym oraz przeciwdziałania występowania nowym. Na terenie gminy działa Środowiskowy Dom Samopomocy w Strobinie, będący ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego o zasięgu regionalnym. Jest jednostką organizacyjną, działającą w strukturach Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja” w Konopnicy. Obecnie udziela on wsparcia 60 osobom z zaburzeniami psychicznymi i upośledzeniem umysłowym. Zapotrzebowanie w Gminie Konopnica nie wykorzystuje w pełni możliwości placówki, stąd na podstawie porozumień międzygminnych z ŚDS w Strobinie korzystają osoby z gmin sąsiednich. Podopieczni dowożeni są z 5 gmin tj. gmin Konopnica i Osjaków (powiat wieluński), gmin Kiełczygłów i Siemkowice (powiat pajęczański) oraz gminy Rusiec (powiat bełchatowski). Jest więc to ośrodek o znaczeniu regionalnym. Dom jest miejscem przyjaznym i bezpiecznym, w którym osoby niepełnosprawne, dotknięte chorobą odzyskują zdolność samodzielnego funkcjonowania w otaczającej rzeczywistości. Dom udziela wsparcia społecznego osobom, które z powodu zaburzeń psychicznych oraz niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym, a zwłaszcza w kształtowaniu kontaktów z otoczeniem¹¹.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Konopnicy w 2015 roku kontynuował realizację projektu pod nazwą „Nasza Szansa” realizowanego w ramach Poddziałania 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej”. Celem głównym projektu jest przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego mieszkańców Gminy Konopnica. W 2015 w programie uczestniczyło 10 osób z terenu gminy Konopnica w tym 7 kobiet oraz 3 mężczyzn. W ramach projektu zrealizowano warsztaty kompetencji społecznych i doradztwa

¹¹ <http://www.sds-strobin.pl/index.php/nasz-dom>

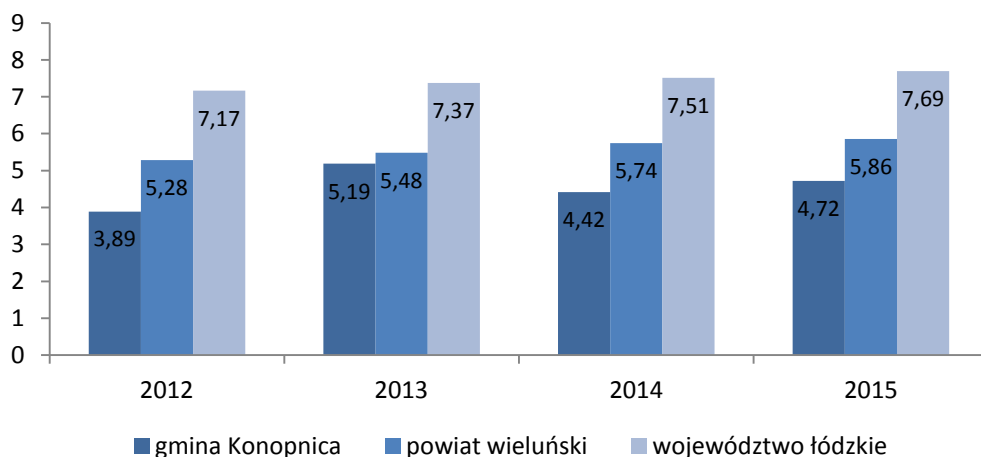
zawodowego, indywidualne poradnictwo zawodowe, kursy zawodowe (obsługa kasy fiskalnej – 3 osoby, wizaż kosmetyczny – 2 osoby, opiekun osoby starszej – 2 osoby, palacz – 2 osoby, obsługa wózków widłowych – 1 osoba).

Realizacja skutecznych działań z zakresu pomocy społecznej winna opierać się przede wszystkim na monitorowaniu potrzeb, profilaktyce, i odpowiedniej edukacji społecznej, dążenia do aktywizacji społecznej. Przedsięwzięcia tego typu będą skutecznie wspierać rozwiązywanie problemów. Niezbędna jest ustawiczna praca z ludźmi, w celu przezwyciężenia bierności i ewentualnego uzależnienia od pomocy społecznej. Jak wskazują dane, największymi problemami z zakresu pomocy społecznej w gminie są ubóstwo, bezrobocie i trudności wynikające z wielodzietności.

Ochrona zdrowia

Opieka zdrowotna w Gminie Konopnica zapewniona jest przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej zlokalizowany w Szynkielowie. Jego zadaniem jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w postaci podstawowej opieki zdrowotnej, zarówno w ramach porad ambulatoryjnych, jak i domowych. Świadczenia POZ obejmują profilaktykę, diagnostykę, opiekę lekarską i pielęgniarstwo z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej i pediatrii. Drugim elementem systemu ochrony zdrowia w Gminie Konopnica jest Przychodnia Lekarzy Specjalistów „Sanmed”, świadcząca także usługi dotyczące podstawowej opieki medycznej. Poza obszarem gminy realizowana jest opieka w godzinach popołudniowych, wieczornych i nocnych oraz w dni świąteczne. Udzielana ją Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wieluniu. Liczba porad udzielonych na 1 mieszkańca kształtuje się korzystnie w porównaniu z danymi dla powiatu wieluńskiego oraz województwa łódzkiego. Obciążenie gabinetów lekarskich niższe niż w porównaniu z jednostkami terytorialnymi wyższego szczebla.

Wykres 14. Liczba porad lekarskich udzielonych na jednego mieszkańca Gminy Konopnica, powiatu wieluńskiego i województwa łódzkiego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie wsi Konopnica funkcjonuje apteka, a w Szynkielowie działa punkt apteczny. Wskaźnik liczby osób przypadających na aptekę ogólnodostępną w Gminie Konopnica jest dużo gorszy niż w całym powiecie wieluńskim. Obciążenie to wynika z charakteru gminy i braku podstaw ekonomicznych do rozwijania aptek.

Porządek publiczny, bezpieczeństwo

Utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego w Gminie Konopnica służy Komisariat Policji w Osjakowie. Swoim zasięgiem policjanci z Osjakowa obejmują trzy gminy: Osjaków, Ostrówek i Konopnicę. W roku 2015 policjanci z KP w Osjakowie prowadzili działania w celu ujawnienia osób naruszających przepisy prawa oraz działania prewencyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży podczas ferii zimowych i okresu wakacyjnego (w tym również dla osób dorosłych przebywających na otwartych akwenach wodnych). Na terenie gminy Konopnica ujawniono w 2015 roku 26 przestępstw, co w stosunku do roku 2014 jest wartością mniejszą o 9. Przedstawiając rodzaje popełnionych przestępstw należy wskazać na ich zróżnicowanie.

Tabela 3. Rodzaje przestępstw w Gminie Konopnica w latach 2014-2015.

rodzaj przestępstwa	2014	2015
oszustwo	1	7
niealimentacja	1	3
nietrzeźwy kierujący	5	2
znęcanie	3	2
nieumyślne spowodowanie śmierci	3	2
groźby karalne	10	1
kradzież z włamaniem	2	1
zniszczenie mienia	2	1
naruszenie zakazu sądowego	1	1
uszkodzenie ciała	1	1
wypadek	1	1
nielegalne pozyskanie informacji	0	1
kradzież	6	0
przeciwdziałanie narkomanii	1	0
przywłaszczenie mienia	1	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Konopnica

W 2015 r. na terenie Gminy Konopnica zanotowano 45 wykroczeń, w wyniku których przeprowadzono w ich wyniku postępowania wyjaśniające. Postępowaniem mandatowym zakończyło się 96 wykroczeń. Ponadto zastosowano 235 pouczeń.

Na terenie gminy Konopnica działa 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, wśród których 2 – w Szynkielowie i Rychłolicach - należą do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Nie istnieje placówka zawodowej Państwowej Straży Pożarnej.

Edukacja

Na terenie gminy Konopnica działają następujące placówki edukacyjne prowadzone przez gminę:

- Szkoła Podstawowa w Konopnicy,
- Szkoła Podstawowa w Rychłoticach,
- Szkoła Podstawowa w Szynkielowie,
- Publiczne Gimnazjum w Konopnicy.

Nie działają na omawianym obszarze żłobki ani przedszkola, a dzieci w wieku przedszkolnym są przygotowywane do szkoły w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych.

Tabela 4. Liczba dzieci w placówkach edukacyjnych gminy Konopnica w latach 2010-2015.

rodzaj placówki	2013	2014	2015
oddział przedszkolny	118	107	103
szkoła podstawowa	204	215	235
gimnazjum	126	127	104

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej w gminie Konopnica charakteryzują się lepszymi wynikami w zakresie przedmiotów humanistycznych – języka polskiego i angielskiego od wyników dla powiatu i województwa. Gorsze są natomiast rezultaty dotyczące matematyki.

Tabela 5. Wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej w 2016 – porównanie średniej gimnazjum gminy Konopnica z innymi jednostkami samorządu, w %.

przedmiot	język polski	matematyka	język angielski
Gmina Konopnica	75,1	53,9	71,5
powiat wieluński	71,2	57,0	67,6
województwo łódzkie	70,0	54,0	71,0
cały kraj	71,0	54,0	71,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE w Łodzi i CKE

Uczniowie osiągnęli w 2016 roku nieznacznie lepsze rezultaty w egzaminie gimnazjalnym w porównaniu ze średnią dla powiatu wieluńskiego. Sytuacja taka miała miejsce po raz pierwszy od lat. Lepszy wyniki niż ich rówieśnicy w skali województwa i kraju osiągnięto na egzaminie z języka polskiego, historii i wiedzy o społeczeństwie, matematyce i przyrodzie. Język angielski w wersji podstawowej wypadł na tym samym poziomie, a rozszerzony słabiej.

Tabela 6. Wyniki egzaminu gimnazjalnego w 2016 – porównanie średniej gimnazjum gminy Konopnica z innymi jednostkami samorządu, w %.

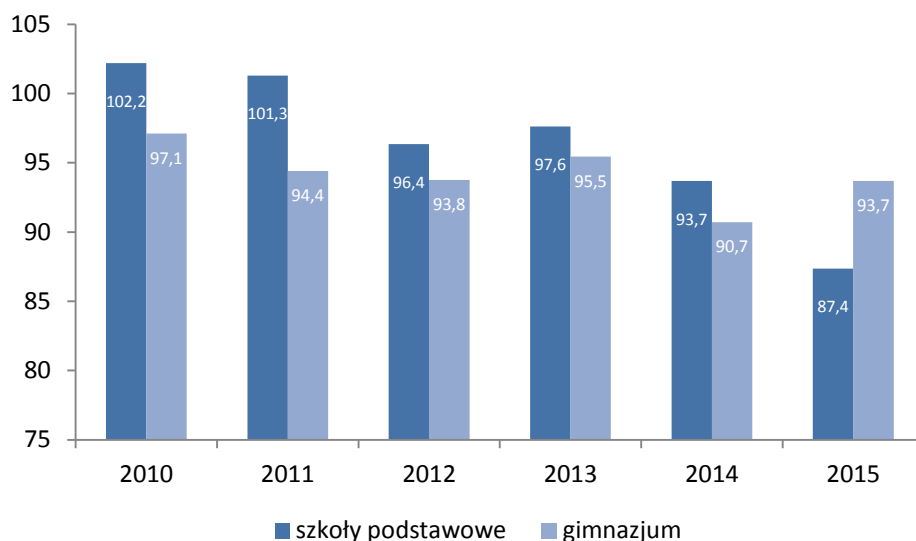
przedmiot	gmina	powiat	województwo	kraj
język polski	69,2	68,0	69	69
historia	56,6	55,5	56	56
matematyka	54,4	50,2	49	49

przedmioty przyrodnicze	60,1	52,5	52	51
język angielski poziom podstawowy	65,5	61,2	64	64
język angielski poziom rozszerzony	40,2	38,2	44	45

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKE w Łodzi i CKE

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 24,6% ludności (25,8% wśród dziewczynek i 23,4% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 13 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto, czyli stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat wynosi 87,36. Natomiast w wieku 13-15 lat wynosi on 93,69%. Niepokojącym jest, że na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest spadek współczynnika skolaryzacji w gminie Konopnica. Może to wynikać z faktu, że część rodziców wysyła dzieci do szkoły w pobliżu miejsca pracy w ośrodku miejskich (np. w Wieluniu), a nie w miejscu zamieszkania.

Wykres 15. Porównanie współczynnika skolaryzacji brutto w gminie Konopnica w latach 2010-2015, w%.

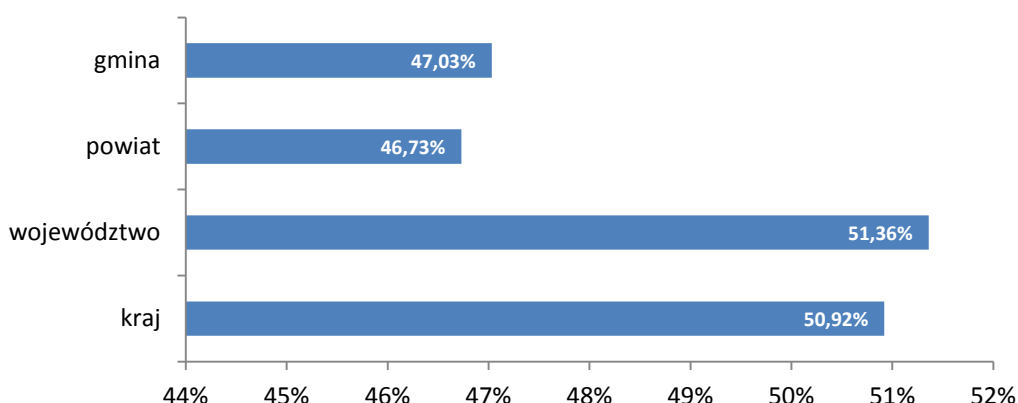
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ważnym jest aby tak nakierować potrzeby rewitalizacyjne dotyczące sfery społecznej, by miały one ścisłe powiązanie z edukacją dzieci i młodzieży. Na terenie gminy Konopnica nie działają jednostki edukacyjne szczebla ponadgimnazjalnego. Nie prowadzi się więc edukacji stricte związanej z wyborem ścieżki rozwoju i zdobywaniem kwalifikacji zawodowych. Należy jednak położyć szczególną uwagę na wsparcie osób w wieku gimnazjalnym / drugiego etapu szkoły podstawowej, związaną ze wsparciem specjalistycznym, psychologicznym, aktywizacyjnym. Niezbędnym jest także dążenie do rozwoju kompetencji społecznych, które będą prowadzić młode pokolenie do aktywnego działania w środowisku społecznym.

Aktywność społeczna

Aktywna społeczność lokalna może być katalizatorem pozytywnych przemian w regionie. Podstawową formą uczestnictwa obywateli w życiu publicznym jest udział w instrumentach demokracji – wyborach, referendach. Są to wydarzenia dostępne dla każdego obywatela uprawnionego – posiadającego czynne prawo wyborcze. W wyborach parlamentarnych w 2015 roku wskazuje, że mieszkańcy Gminy Konopnica wykazali się nieznacznie lepszą frekwencją niż mieszkańcy powiatu wieluńskiego. Średnia dla województwa oraz dla kraju były wyższe.

Wykres 16. Porównanie frekwencji wyborczej dla kraju, województwa, powiatu i gminy Konopnica, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej, www.pkw.gov.pl

Analiza przestrzenna według lokali wyborczych w gminie pozwala wskazać obszary o najniższej frekwencji. Zdecydowanie najniższym wskaźnikiem charakteryzował się punkt wyborczy zlokalizowany we wsi Strobin. Odbiegał on znacznie od pozostałych lokali wyborczych. Najlepszą frekwencją charakteryzowały się lokale zlokalizowane w Szynkielowie, Wrońsku i Konopnicy. Różnica między nimi wyniosła mniej niż 1 punkt procentowy.

Tabela 7. Wykaz frekwencji wyborczej w wyborach parlamentarnych w 2015 roku według lokali wyborczych w Gminie Konopnica, w %.

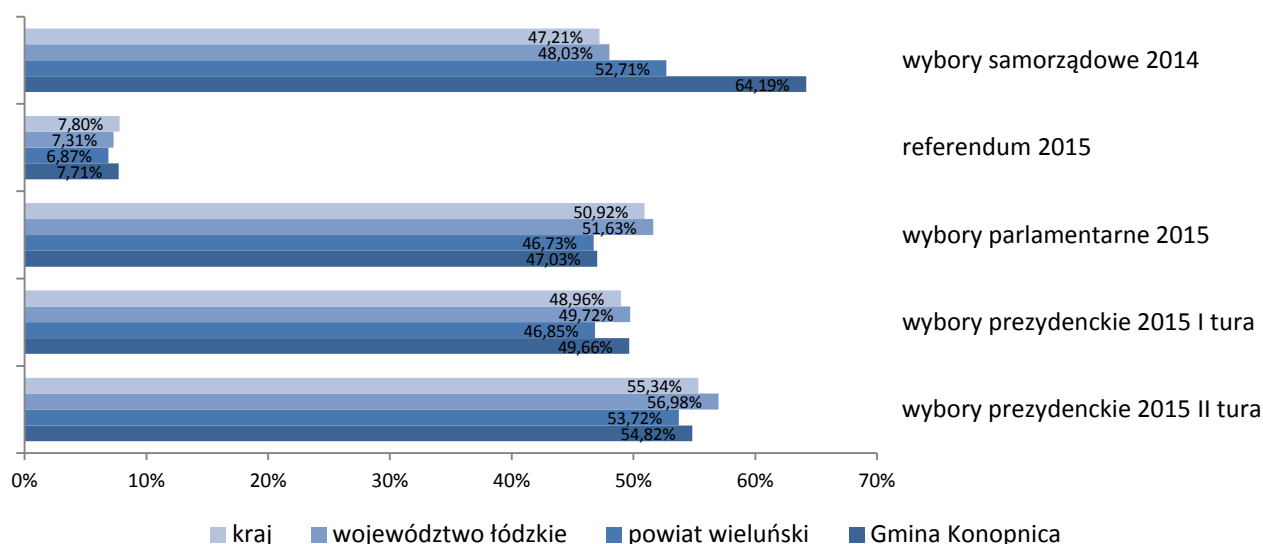
lokalizacja lokalu wyborczego	frekwencja
Szynkielów	48,86%
Wrońsko	48,36%
Konopnica	47,91%
Rychłocice	46,75%
Kamyk	44,04%
Strobin	41,92%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej, www.pkw.gov.pl

W wyborach ogólnokrajowych – prezydenckich, czy parlamentarnych – frekwencja wyborcza waha się w granicach zbliżonych do wartości dla powiatu, czy województwa. Największa różnica na

niekorzyść Gminy to 3,5 punktu procentowego (wyборы parlamentarne 2015 roku). W wyborach prezydenckich 2015 roku w obu turach frekwencja w Gminie Konopnica była nieznacznie wyższa niż w skali kraju. Zdecydowanie inaczej wygląda sytuacja w przypadku wyborów samorządowych przeprowadzonych w 2014 roku. Gmina Konopnica charakteryzuje się wysokim wskaźnikiem uczestnictwa. Frekwencja w Gminie wyniosła 64,19%, dla porównania w powiecie wieluńskim osiągnęła – 52,71%, w województwie łódzkim – 48,03%, a w skali całego kraju – 47,21%. Sytuacja ta jest charakterystyczna dla terenu całego kraju. Mniejsze miejscowości oraz tereny wiejskie wykazują zdecydowanie większą frekwencję w wyborach władz lokalnych od większych miast. Szczegóły dotyczące frekwencji w Gminie Konopnica na przestrzeni ostatnich wydarzeń wyborczych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 17. Porównanie frekwencji wyborczej w wyborach prezydenckich 2015 roku, parlamentarnych 2015 roku, referendum ogólnopolskim 2015 roku i wyborach samorządowych 2014 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej, www.pkw.gov.pl

Analizując dane frekwencji w Gminie Konopnica należy zauważyć, że nie ma jednego okręgu wyborczego, który wyróżniałby się na tle innych. W wyborach parlamentarnych 2015 roku, w obu turach najlepszą frekwencję zanotowano w Konopnicy (53,42% w pierwszej turze oraz 57,52% w drugiej turze), a najniższą w Kamyku (41,79% oraz 50,79%). W wyborach parlamentarnych 2015 roku najwyższa frekwencja miała miejsce w Szynkielowie (48,86%), a najniższa w Kamyku (41,92%). Kompletne dane ujęto w tabeli nr 8.

Tabela 8. Frekwencja w lokalach wyborczych w Gminie Konopnica w czasie wyborów prezydenckich 2015, wyborów parlamentarnych 2015, referendum 2015 i wyborów samorządowych 2014 roku, w%.

miejsowość	wybory prezydenckie 2015 II tura	wybory prezydenckie 2015 I tura	wybory parlamentarne 2015	referendum 2015	wybory samorządowe 2014
Konopnica	57,52%	53,42%	47,91%	8,22%	68,85%
Rychłocice	54,99%	50,94%	46,75%	7,10%	61,68%
Szynkielów	55,04%	51,05%	48,86%	7,49%	58,06%
Kamyk	50,79%	41,97%	44,04%	5,08%	66,67%
Wrońsko	50,91%	43,96%	48,36%	8,70%	73,65%
Strobin	51,63%	42,27%	41,92%	8,75%	60,12%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej, www.pkw.gov.pl

Innym elementem mogącym określić aktywność społeczną mieszkańców jest ich działanie w organizacjach trzeciego sektora. Ludność Gminy Konopnica wykazuje się ponadprzeciętną aktywnością w tym zakresie. Na terenie Gminy działają: Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”, Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Konopnickiej, Koło Gospodyń Wiejskich w Głuchowie, Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich w Rychłocicach, Stowarzyszenie Razem w Szynkielowie, Stowarzyszenie Promocji Zdrowia „Alternatywa”, Rolniczy Klub Sportowy w Rychłocicach, Międzyzakładowy Ludowy Klub Sportowy w Konopnicy, Ludowy Zespół Sportowy Wrońsko, Stowarzyszenie Hodowców Psów Rasowych „Caro” w Konopnicy, Stowarzyszenie „Nasz Strobin”, Stowarzyszenie na rzecz Promocji Ziemi Wieluńskiej w Głuchowie, Ochotnicza Straż Pożarna – w Konopnicy, Rychłocicach, Głuchowie, Strobiniu, Kamyku, Wrońsku¹². Na terenie Gminy urządzanych jest wiele imprez masowych np. Dni Gminy Konopnica, Nadwarciańskie Noce Świętojańskie, spotkania z kulturą i tradycją, imprezy sportowe. W Gminie Konopnica nie działa instrument aktywności obywatelskiej, jakim jest budżet obywatelski.

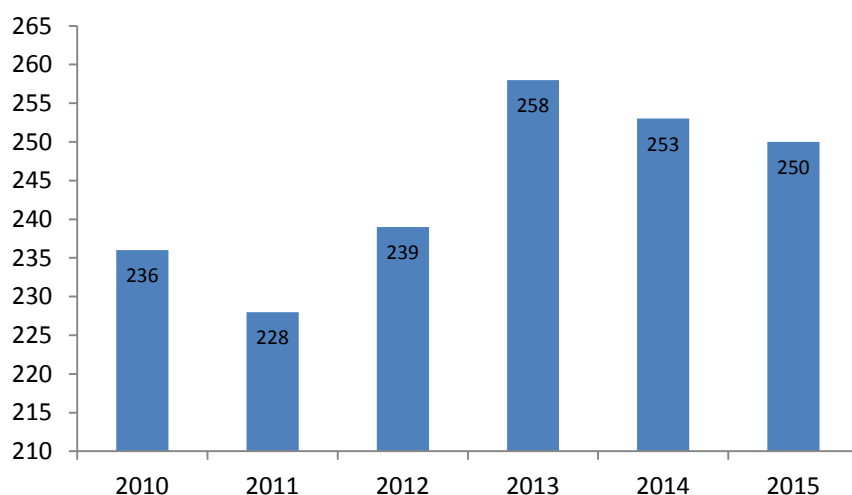
¹² źródło danych: www.bazy.ngo.pl, dostęp 2017-02-28

4.2. Sfera gospodarcza

Podmioty prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą

W gminie Konopnica zarejestrowanych było w 2015 roku 250 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Od dwóch lat obserwowany jest spadek liczby podmiotów gospodarczych.

Tabela 9. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Konopnica zarejestrowana w systemie REGON

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych dominuje własność prywatna – 94% wszystkich przedsiębiorstw (235). Spośród sektora prywatnego zdecydowaną większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 145 podmiotów, na drugim miejscu plasują się stowarzyszenia i organizacje społeczne (11), a następnie spółki handlowe (4) oraz spółdzielnie (2). W strukturze branżowej dominują przedsiębiorstwa zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym i przetwórstwem przemysłowym. Ponadto ważne miejsce zajmują takie branże jak: budownictwo, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna.

Tabela 10. Wykaz podmiotów gospodarczych wg branż w latach 2010-2015

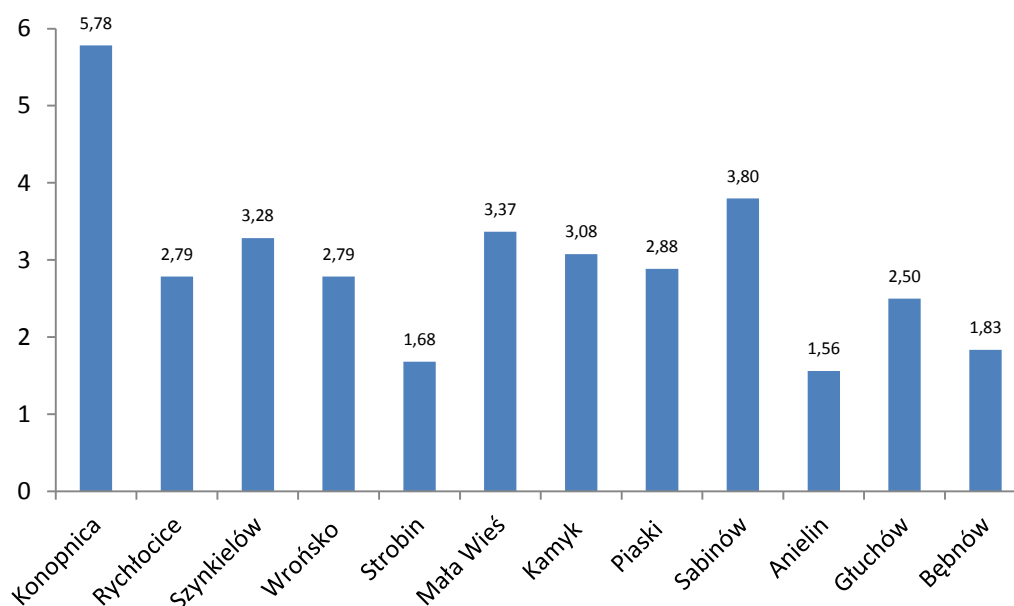
branża	lata					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	236	228	239	258	253	250
rybołówstwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	19	22	23	23	16	17
przemysł i budownictwo	60	58	59	70	65	67
pozostała działalność	157	148	157	165	172	166

Źródło: Opracowanie własne wg danych GUS

Największą aktywność gospodarczą obserwuje się w Konopnicy. Zlokalizowane są tu największe zakłady przemysłowe Gminy: Tir-Kon Przedsiębiorstwo Wielobranżowe sp. j., Piekarnia Marian Sujka,

Jermapol Tularczyk i Tokarek sp. j., Jag-Eksport s.c., Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska, Lewiatan, Gobar Sp. z o.o., Ośrodek Rekreacyjno-Wypoczynkowy „Zacisze”, Zakład Stolarski Jacek Kasprzak. W 2016 roku miejscowość Konopnica skupiała 35,07% wszystkich podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie Gminy¹³. Na drugim miejscu plasuje się Szynkielów (17,91%), a na trzecim Rychłocice (14,93%). Najmniej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych jest w Anielinie (0,75%) oraz Bębnowie (1,49%). Analizując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach w przeliczeniu na 100 mieszkańców zauważalna jest przewaga Konopnicy nad pozostałymi sołectwami gminy. Średnia tego wskaźnika dla całego obszaru gminy wynosi 2,95. W miejscowości Konopnica jest on blisko dwukrotnie wyższy (5,78). Powyżej średniej plasują się także sołectwa: Szynkielów, Mała Wieś, Kamyk, Sabinów. Pozostałe sołectwa wykazują wartość analizowanego wskaźnika poniżej średniej. Szczegóły pokazuje poniższy wykres.

Wykres 18. Wartość wskaźnika liczby podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców w sołectwach Gminy Konopnica w 2016 roku.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Konopnica

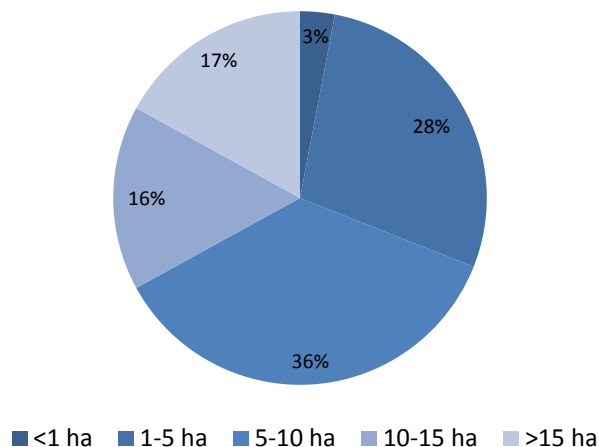
Rolnictwo

Gmina Konopnica jest obszarem o charakterze typowo rolniczym. Działalność w postaci indywidualnych gospodarstw rolnych stanowi główne źródło dochodu i utrzymania. Dane sporządzone na potrzeby Spisu Rolnego w 2010 roku wskazywały, że z rolnictwa utrzymywało się 707 gospodarstw domowych. Największa część użytków rolnych przeznaczana jest pod zasiewy, wśród których dominują zboża podstawowe wraz z mieszankami zbożowymi. Dominują mało

¹³ Dane Urzędu Gminy Konopnica

powierzchniowe gospodarstwa rolne. Dominująca powierzchnia mieści się w przedziale między 5 a 10 ha. Mamy na terenie gminy do czynienia ze znacznym rozdrobnieniem arealów gruntów.

Wykres 19. Podział gospodarstw rolnych w Gminie Konopnica według wielkości, w %.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W charakterystyce bonitacyjnej gleb dominują gleby klasy III i IV. W klasie III są to najczęściej gleby brunatne wyługowane, mady lokalne oraz gleby bielcowe na glinach i piaskach gliniastych. Zalicza się je do kompleksów uprawowych pszennych i żytnich. Powierzchnie tych gleb występują we wsiach Konopnica, Głuchów, Wrońsko, Szynkielów. Gleby klasy IV stanowią blisko 37% użytków rolnych na terenie gminy i występują przede wszystkim w okolicach Rychłocic, Piasków i Strobina.

Turystyka

Gmina Konopnica jest terenem predestynowanym do rozwoju turystyki. Niezaprzeczalnym atutem jest położenie w dolinie rzeki Warty. To obszar charakteryzujący się możliwościami rozwoju turystyki aktywnej – rowerowej, pieszej, kajakowej, konnej, paralotniarstwa oraz geoturystyki. Obecnie na terenie Gminy Konopnica następuje szybka rozbudowa działek letniskowych. Indywidualny odpoczynek na działkach stał się właściwie dominującą formą realizacji funkcji rekreacyjnej na terenie Gminy.

Rozwojowi turystyki aktywnej sprzyja zróżnicowana sieć szlaków:

- Szlak Wodny Warty,
- Szlak rowerowy Konopnica – Osjaków (EWI3),
- Szlak rowerowy Konopnica – Skomlin (EWI11),
- Nadwarciański Szlak Bursztynowy – w dwóch wersjach: pieszej i samochodowej,
- Szlak konny – odcinek Łódzkiego Szlaku Konnego,

- Romański Szlak Samochodowy - granicach gminy obejmuje przebieg po drodze powiatowej 4536E relacji Osjaków – Konopnica – Rychłocice i po drodze wojewódzkiej z Rychłocic do Widawy,
- Szlak Budownictwa Drewnianego – samochodowy,
- Szlak Wieluńskich Kościołów Drewnianych – samochodowy / rowerowy,
- Szlak Dworów i Pałaców – samochodowy,
- Szlak Bitwy Łódzkiej 1914 r. – samochodowy,
- Archeologiczny Park Kulturowy Konopnica – Strobin,
- Regionalnych Parków Krajobrazowych – rowerowy.

Do bazy turystycznej zalicza się także bazę noclegową. W Gminie Konopnica funkcję tę pełnią obecnie pięć obiektów:

- Ośrodek Wypoczynkowy Politechniki Łódzkiej „Dworek”,
- Ośrodek Wypoczynkowy ZGKiM - Pabianice,
- Ośrodek Rekreacyjno-wypoczynkowy ZACISZE,
- pole namiotowe,
- domki campingowe.

Drugim elementem zagospodarowania turystycznego jest baza gastronomiczna. W Gminie zlokalizowane są następujące obiekty tego typu:

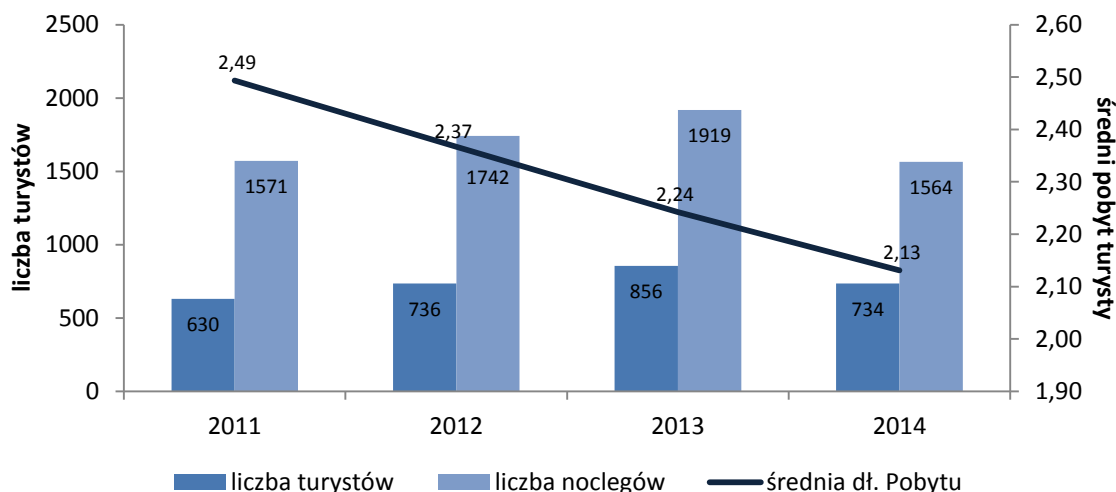
- Pub „Przy Ruczaju” przy ul. Parkowej 1 posiadający 60 miejsc,
- Bar „Paradise” przy ul. Kasztanowej 6 z posiadający 15 miejsc.

Urząd Gminy Konopnica nie prowadzi ewidencji działek letniskowych. Szacunki wskazane w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica wskazują, że na terenie Gminy istnieje między 150, a 200 zagospodarowanych nieruchomości o funkcji letniskowo-rekreacyjnej. W obowiązującym planie miejscowym dotyczącym zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny pod indywidualną zabudowę letniskową. Obejmują one ponad 70 ha powierzchni i zlokalizowane są w miejscowościach: Konopnica, Rychłocice, Strobin, Mała Wieś, Bębnow.

Teren Gminy Konopnica jest miejscem krótkookresowego wypoczynku weekendowego dla mieszkańców pobliskich miast powiatowych województwa łódzkiego: Sieradza, Wielunia, a także z dalszych regionów województwa, w tym z Łodzi. Ważnym kierunkiem generującym ruch turystyczny na teren Gminy jest północna część województwa śląskiego.

Liczba turystów odwiedzających Gminę Konopnica jest nieadekwatna do posiadanych walorów turystycznych. W latach 2011-2013 notowano roczny wzrost liczby turystów. W 2014 roku nastąpił spadek tej wartości.

Wykres 20. Liczba turystów i liczba udzielonych noclegów oraz średni pobyt turysty w dniach w Gminie Konopnica w latach 2011-2014.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Negatywną tendencją jest malejąca z roku na rok wartość średniego pobytu turysty na terenie Gminy. W ciągu czterech lat zmalał on z 2,49 dnia do 2,13 dnia, co stanowi spadek o 14,46%. Gmina Konopnica stała się miejscem wypoczynku weekendowego. Tendencja ta bez interwencji polegającej na promocji ciekawego i zróżnicowanego produktu turystycznego połączonego z rozwojem (zarówno ilościowym, jak i jakościowym) zagospodarowania turystycznego, w tym bazy noclegowej będzie się rozwijać.

Podniesienie atrakcyjności turystycznej Gminy Konopnica jest jednym z celów jaki został postawiony przed Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Kraina Wielkiego Łuku Warty”. Poza wymienionymi powyżej produktami turystycznymi typu „szlak”, należy podkreślić ciekawe inicjatywy w postaci produktów turystycznych typu „ impreza”. Na minus atrakcyjności turystycznej gminy wpływa słaby poziom zagospodarowania turystycznego Gminy Konopnica – bardzo słabo rozwinięta jest baza noclegowa oraz niezadowalająca jakość świadczonych usług.

Liczba miejsc noclegowych w Gminie Konopnica wynosi 32¹⁴. Od 2010 roku pozostaje ona bez zmian, co świadczy o stagnacji na rynku usług turystycznych i niewykorzystywaniu potencjału Gminy.

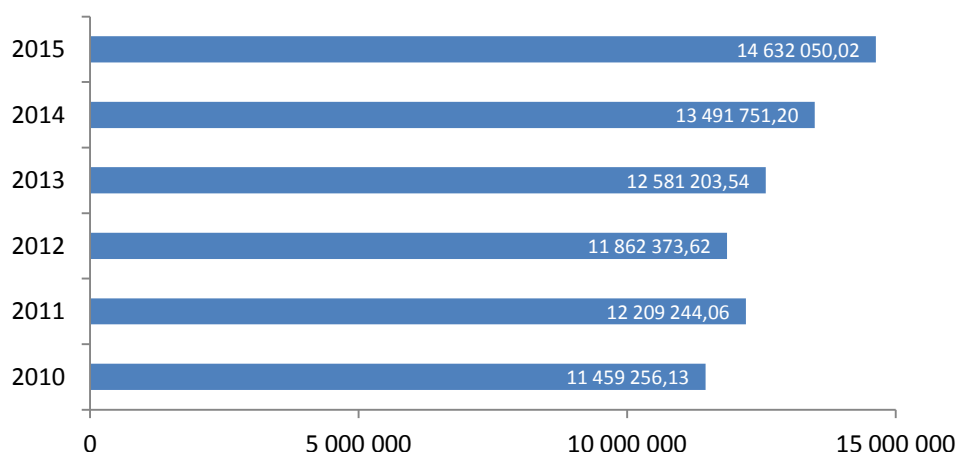
Gmina Konopnica należy do IV grupy gmin w klasyfikacji gmin wiejskich województwa łódzkiego wg wydatków na turystykę. To najliczniejsza grupa gmin o niewielkiej sumie wydatków budżetowych przeznaczonych na turystykę. Ponadto wysokość wydatków ujawnianych w dziale 630 klasyfikacji budżetowej, a więc dedykowanych turystyce sensu stricto. Pożądanym sposobem wsparcia turystyki środkami samorządowymi jest ściśle powiązanie budżetu gminy z planem strategicznym, wyznaczającym główne kierunki rozwoju turystyki w gminie. Dodatkowo, w przypadku ujawnienia wolnych środków w budżecie gminnym możliwe jest finansowanie doraźnych działań wspierających rozwój turystyki¹⁵.

Rozwój turystyki powinien być jednym z celów Gminy Konopnica. Zagwarantuje to zwiększenie liczby turystów i odwiedzających jednodniowych, a także wzrost średniej długości pobytu gościa na terenie Gminy. W raporcie dotyczących atrakcyjności inwestycyjnej województwa łódzkiego wskazano Gminę Konopnica jako region o ponadprzeciętnych możliwościach rozwoju dla zakwaterowania i powiązanej z tym zjawiskiem gastronomii.

Ekonomia gminy

W ciągu ostatnich lat systematycznie rosną dochody Gminy. W 2015 roku po raz pierwszy przekroczyły 14 mln zł. W ciągu 5 lat nastąpił wzrost dochodów o 27,68%.

Wykres 21. Dochody Gminy Konopnica w latach 2010-2015, w zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

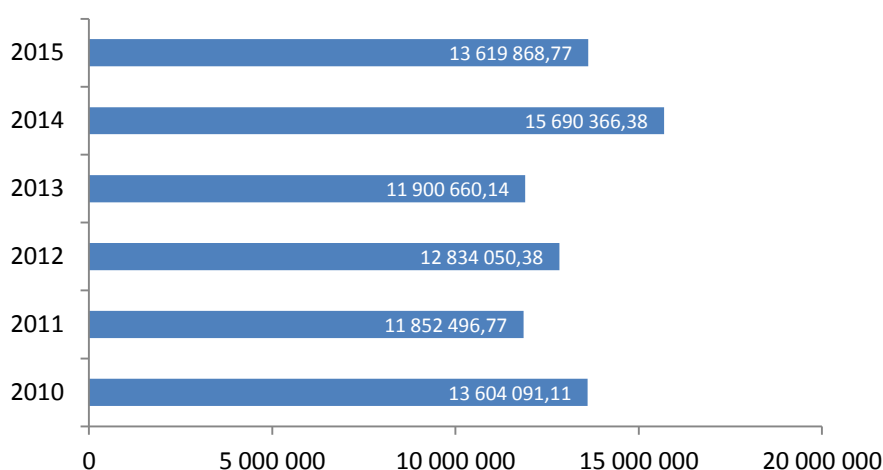
¹⁴ Według danych GUS

¹⁵ Adamiak M., Lawin M., Napierała T., 2013, „Budżet samorządowy jako narzędzie stymulacji rozwoju turystyki w gminach wiejskich województwa łódzkiego”, *Studia Obszarów Wiejskich*, 34, p. 247-260.

Na całość dochodów Gminy składają się dochody własne, subwencja ogólna, dotacje celowe pochodzące z budżetu państwa, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej i inne środki określone w odpowiednich przepisach. Dochody własne w budżecie gminy stanowiły w 2015 roku 30,7% wszystkich dochodów, w porównaniu z rokiem 2014 nastąpił ich wzrost w ogólnej strukturze dochodów o 0,3 pkt. proc. W skład dochodów własnych wchodzi: podatek dochodowy od osób fizycznych, wpływy od podatku od nieruchomości i podatku rolnego.

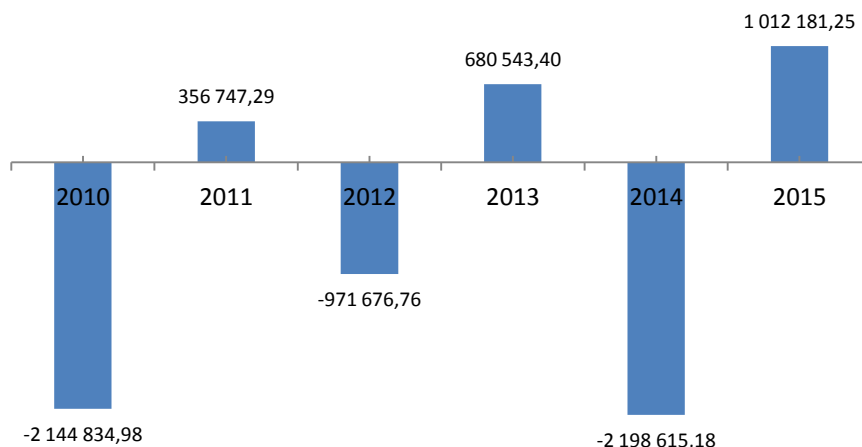
Wydatki Gminy Konopnica w 2015 roku to 13 619 868,77 zł. W strukturze wydatków pierwsze miejsce mają wydatki związane z oświatą i wychowaniem, następnie plasują się wydatki na opiekę i pomoc społeczną. Kolejnymi grupami są administracja publiczna i transport.

Wykres 22. Wielkość wydatków Gminy Konopnica w latach 2010-2015, w zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura budżetu w 2015 roku była o wiele bardziej korzystna niż rok wcześniej. Nadwyżka budżetowa wyniosła 1012181,25 zł i była najwyższa w ostatnich latach. Od 2010 roku to trzeci rok gdy wskaźnik ten miał wartość dodatnią. Trzeba uznać to za pozytywny trend. Utrzymywanie dodatniego salda w budżecie gminy jest przejawem odpowiedniego gospodarowania środkami i wskazane jest do utrzymywania w kolejnych latach. Umożliwi to większe inwestycje z niezbędne sfery, takie jak społeczna, techniczna, środowiskowa, funkcjonalno-przestrzenna. Dodatkowo zwiększają się dzięki nadwyżce budżetowej możliwości inwestycyjne gminy.

Wykres 23. Saldo budżetu gminy w latach 2010-2015, w zł.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

4.3. Sfera środowiskowa

Na wstępie należy stwierdzić, że teren gminy Konopnica należy do ważnego przyrodniczego obszaru węzłowego. Stanowi istotny element systemu ekologicznego województwa łódzkiego. Wobec tego zagadnienia związane z ochroną środowiska oraz rewitalizacją obszarów zagrożonych bądź zdegradowanych są w tym przypadku niezwykle istotne. Duża część powierzchni położona jest na terenach ważnych przyrodniczo i objęta formami ochrony środowiska - 67,8% znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, a południową część gminy, zlokalizowaną w międzyrzeczu Warty i Wierznicy, włączono w obszar Osjakowskiego Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego. Dodatkowo, dolina rzeki Warty uznawana jest za część korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym, a doliny rzek Oleśnicy i Wierznicy to korytarze ekologiczne o znaczeniu lokalnym. Jakość środowiska przyrodniczego stanowi bez wątpienia atut Gminy Konopnica.

Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego

Zanieczyszczenie powietrza na terenie Gminy Konopnica spowodowane jest przez niskoemisyjne źródła ciepła z lokalnych kotłowni bądź gospodarstw domowych. Ponadto jako źródło należy wskazać transport samochodowy. Stanowią one przyczynę zanieczyszczenia powietrza przez pyły i szkodliwe gazy. Charakterystyka zabudowy gminy, przedstawiająca się dość rozproszoną zabudową sprawia, że zanieczyszczenie powietrza stanowi nikły problem. Niemniej należy pamiętać, że bliskość obszarów chronionych wymaga skoncentrowania uwagi na zapobieganiu wzrostowi emisji zanieczyszczeń.

Należy w tym celu propagować odnawialne źródła energii. Teren Gminy Konopnica jest zakwalifikowany do strefy o możliwości wystąpienia dużych przekroczeń pyłów PM_{2,5} i PM₁₀¹⁶.

Do największych potencjalnych źródeł zanieczyszczenia powietrza zaliczyć należy kotłownie:

- piekarni w Konopnicy
- obsługująca budynek wielorodzinny w Konopnicy
- należąca do suszarni drewna we Wrońsku

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska zakwalifikował strefę łódzką, do której należy Gmina Konopnica, do następujących wynikowych klas zanieczyszczeń.

Tabela 11. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza w strefie łódzkiej, wraz z wyjaśnieniem przyporządkowanych klas.

rodzaj zanieczyszczenia	klasa	opisy stref
dwutlenek siarki, SO ₂	A	A - nieprzekraczający wartości poziomu dopuszczalnego/docelowego/celu długoterminowego
dwutlenek azotu, NO ₂	A	
benzen, C ₆ H ₆	A	
tlenek węgla, CO	A	
arsen, As	A	
kadm, Cd	A	
nikiel, Ni	A	
ołów, Pb	A	
ozon, O ₃	A	
pył zawieszony PM _{2,5}	C	
pył zawieszony PM ₁₀	C	C - powyżej wartości poziomu dopuszczalnego/docelowego/celu długoterminowego
benzo-α-piren, B(α)P	C	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 roku”, WIOŚ, Łódź, 2016

Na terenie Gminy Konopnica praktycznie nie występują przemysłowe źródła hałasu. Jedynym miejscem, gdzie notuje się przekroczenia dopuszczalnych norm jest obszar liniowy - uciążliwości akustycznej występują jedynie wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 481.

Stan czystości wód powierzchniowych w Gminie Konopnica jest niezadowalający. Główne czynniki wpływające na stan wód rzek to bakterie coli oraz związki metali ciężkich. Głównym zagrożeniem oraz źródłem niezbyt dobrego stanu wód powierzchniowych na terenie Gminy jest odprowadzanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do rzek lub na okoliczne pola. Podobnie rzecz ma się ze stanem wód podziemnych. Związane jest to także z odprowadzaniem nieoczyszczonych ścieków na pola, a intensyfikowane poprzez specyficzną rzeźbę terenu i budowę geologiczną. Dodatkowo

¹⁶ Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2015 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź 2016.

źródłem zanieczyszczeń na terenach Gminy Konopnica są nieskanalizowane obejścia gospodarcze, a także chemizacja rolnictwa. Ważny element zanieczyszczenia wód podziemnych to także liniowe ogniska zanieczyszczeń, czyli drogi. Negatywnym efektem transportu samochodowego jest zanieczyszczenie substancjami ropopochodnymi i produktami ich spalania, a także zasolenie w okresie zimowym. Jako potencjalne źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych w Gminie Konopnica należy wskazać gospodarstwo rolne Trepki w Rychłoticach, a także zakłady przemysłowe: zakład produkcji spożywczej Przedsiębiorstwa Wielobranżowego Tir-Kon w Konopnicy, suszarnię drewna i stolarnię we Wrońsku, a ponadto magazyny w Konopnicy, Rychłoticach i Szynkielowie.

Ponadto szczególnym źródłem zagrożeń dla zasobów wód podziemnych jest składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Strobin. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych jest najważniejszym problemem z zakresu zanieczyszczenia środowiska, z jakim musi zmierzyć się Gmina Konopnica.

Dziedzictwo przyrodnicze

Gmina Konopnica na tle pozostałych gmin powiatu wieluńskiego wyróżnia się wysoką atrakcyjnością turystyczną, wynikającą przede wszystkim z atrakcjami przyrodniczymi. Na terenie gminy znajdziemy piękne krajobrazy powiązane z dolinami rzek, w szczególności Warty. Wysokie walory środowiska przyrodniczego w powiązaniu z brakiem przemysłu stanowią doskonałą podstawę do rozwoju różnych form rekreacji i turystyki, zwłaszcza ekoturystyki, agroturystyki i turystyki aktywnej.

Gmina zlokalizowana jest na płycie wapiennej, stanowiącą północną część Jury Krakowsko-Wieluńskiej. Na tym terenie znajdowały się najdalej wysunięte na północ Jury miejsca eksploatacji wapienia. Obecne ukształtowanie terenu zostało dokonane przez lądolód warciański, a później przez erozyjną działalność wód płynących - rzeki Warty i jej dopływów. Obecnie dolina Warty stanowi główną formę morfologiczną na terenie gminy. Przeływa przez teren gminy na długości 16 km, dzieląc jej obszar na dwie części. Koryto rzeki ma charakter dziki, nieuregulowany, z licznymi zakolami i odnogami. Cechuje się ona zmienną szerokością – od 50 do 100 m, natomiast dolina rozszerza się wraz z biegiem rzeki, od 1,2 km na południu do prawie 2 km w części północnej gminy. W rejonie wsi Konopnica następuje zwężenie do około 200 metrów. W tym przełomowym odcinku rzeki wykształciły się strome zbocza doliny – stoki z wyraźnie zarysowanymi granicami o wysokościach względnych do 15 m. Deniwelacje te są atrakcyjne krajobrazowo, stanowią element podnoszący atrakcyjność gminy. Wciąż aktywne są procesy erozyjne, występuje tu, położona 0,3 km na południe od Konopnicy, jedyna w województwie łódzkim wykształcona nisza osuwiskowa. Wschodnia część gminy umiejscowiona jest na lekko zdenudowanej wysoczyźnie plejstoceniowej, która wznosi się łagodnie do 200 m n.p.m., przeciętna dolinami niewielkich cieków. W okolicach Sabinowa występują pagórki kemowe o niewielkich wysokościach względnych.

Na terenie gminy Konopnica znajduje się 5836 ha terenów prawnie chronionych, z czego 96% stanowią tereny należące do Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Są to obszary należące do sołectw: Konopnica, Rychłocice, Szynkielów, Kamyk, Piaski, Mała Wieś, Bębnow, Wrońsko, Strobin, będące w administracji Lasów Państwowych Nadleśnictw: Wieluń i Złoczew. Park Krajobrazowy został utworzony w 1989 roku, a przedmiotem ochrony są doliny rzek Warty i Widawki wraz z ich dopływami oraz systemy stref przystokowych oraz występująca w ich obrębie szata roślinna. Szczególnie cenne przyrodniczo są okolice Szynkielowa, gdzie rozległe torfowisko wysokie sąsiaduje bezpośrednio z wydumą śródlądową. W dolinach łąki przeplatają się z roślinnością nadrzeczną, budując mozaikową formę pokrycia terenu. Ciekawa pod względem jest obudowa biologiczna rzek i strumieni, stanowiąca ostoje dla wielu gatunków ptaków. Nikłe zmiany w środowisku przyrodniczym, krajobraz nieprzekształcony przez działalność człowieka przyczynia się do atrakcyjności botanicznej regionu. Flora charakteryzuje się różnorodnością gatunkową, poza typowymi lasami liściastymi i mieszanymi, występują także rośliny związane z wilgotnymi lasami dolin rzecznych, torfowisk, łąk okresowo podtapianych. W celu lepszej ochrony wartościowego przyrodniczo obszaru na terenie Gminy Konopnica utworzono rezerwat przyrody „Hołda”. To rezerwat typowo leśny, którego zadaniem jest zachowanie naturalnych lasów niżowych, charakterystycznych dla Nizin Środkowopolskich. W jego obręb wchodzi 6 leśnych zbiorowisk roślinnych wraz ze 128 udokumentowanymi gatunkami roślin, wśród których gatunki chronione stanowią ok. 4%.

Ponadto na terenie gminy w celu ochrony środowiska przyrodniczego utworzono:

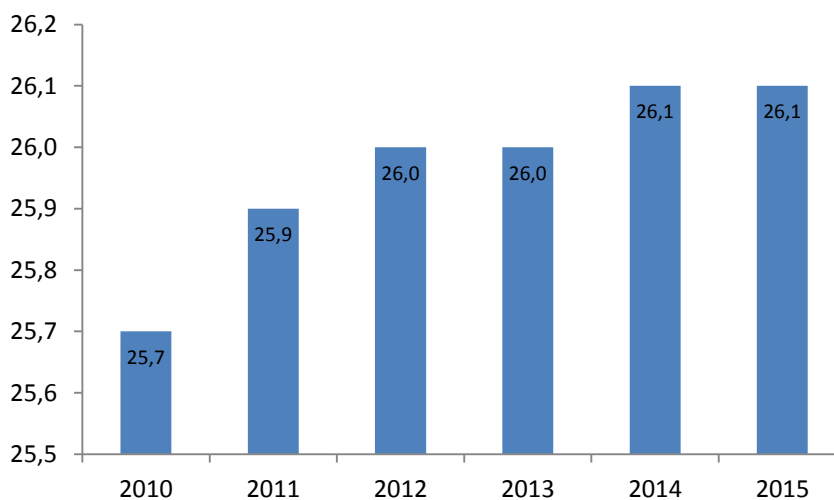
- Użytki ekologiczne, czyli zasługujące na ochronę pozostałości systemów ekologicznych, z których 4 obejmują torfowiska, a jeden odcinek rzeki Wieżycy.
- Pomniki przyrody – 19 sztuk, z czego 6 zlokalizowano na terenie parku w Konopnicy, 11 na terenie zabytkowego parku w Rychłocicach, 1 w Strobinie oraz 1 na terenie Nadleśnictwa Rychłocice.
- Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, czyli fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe i estetyczne. Na terenie gminy znajdują się 5 takich zespołów: „Osjałowski Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy”, „Waszkowskie – Jarocice”, „Szynkielów Dołki”, „Konopnica – Mieścisko” i „Ochle”.
- Siedliska przyrodnicze - obszar lądowy lub morski o określonych cechach przyrodniczych, na którym występują cenne dla wspólnoty gatunki zwierząt i roślin, wyznaczono 9 takich siedlisk: śródlądowy bór suchy w rejonie Rychłocic i Szynkielowa, ols porzeczkowy, ols torfowiskowy, sosnowy bór bagienny, torfowisko przejściowe i trzęsawiska, szuwały wielkoturzycowe w rejonie Szynkielowa, grąd subkontynentalny w rejonie Konopnicy, łąg

olchowo-jesionowy w rezerwacie „Hołda”, łęg wierzbowo-topolowy oraz starorzecza i eutroficzne zbiorniki wodne w dolinie Warty.

- Korytarze ekologiczne - wzdłuż doliny rzeki Warty oraz wzdłuż doliny rzeki Oleśnicy, od zachodniej granicy Gminy Konopnica do ujścia do rzeki Warty. To dwa główne korytarze ekologiczne, ich utworzenie zapewnia ciągłość systemu ekologicznego Gminy i obszarów przyległych.

Wartością przyrodniczą gminy Konopnica jest jej lesistość. W 2015 roku powierzchnia lasów w gminie wynosiła 26,1% i była wyższa od wartości dla powiatu, której wartość to 24,5% i województwa (21,3%), aczkolwiek niższa niż średnia dla kraju wynosząca 29,3%. Warto nadmienić, że powierzchnia leśna gminy Konopnica w ostatnich latach wzrastała. Lasy zajmują płaskie obszary wysoczyzny polodowcowej. Najczęściej spotykanymi siedliskami są bory świeże i bory mieszane świeże. W strukturze wiekowej drzewostanu dominują lasy sosnowe w wieku 40-80 lat, a po nich plasują się lasy iglaste w wieku 0-40 lat¹⁷.

Wykres 24. Wskaźnik lesistości w Gminie Konopnica w latach 2010 – 2015, w%.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Lasy Państwowe w Gminie Konopnica administrowane są przez dwa nadleśnictwa: Wieluń (administruje 70 ha powierzchni leśnej w gminie) oraz Złoczew (1135 ha). Lasy stanowiące własność prywatną zajmują 725 ha.

Na terenie Gminy znajdują się skupiska zieleni o charakterze parkowym. Są to:

- Park dworski w Konopnicy o powierzchni 6,3 ha, ze zdewastowanym układem kompozycyjnym i przetrzebionym drzewostanem. Teren został uznany jako park wiejski

¹⁷ „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Konopnica na lata 2015-2018, z perspektywą do roku 2022”

o istotnym znaczeniu dla lokalnego krajobrazu. Jest on przeznaczony na zaspokajanie potrzeb społecznych, przede wszystkim w zakresie rekreacji i wypoczynku.

- Park dworski w Rychłocicach o powierzchni 5,3 ha, będący we władaniu Agencji Nieruchomości Rolnych i dzierżawiony przez spadkobiercę dawnego właściciela. Park ma charakter krajobrazowy. Utworzony jest poprzez wykorzystanie naturalnych zasobów - na skarpie nadrzecznej. Jest on zadbany, wymaga jednak prac konserwatorskich i pielęgnacyjnych, w tym uzupełnień roślinności poprzez nowe nasadzenia.

4.4. Sfera techniczna i funkcjonalno – przestrzenna

Analizę sfer: technicznej i funkcjonalno-przestrzennej przeprowadzono, na potrzeby niniejszego opracowania, łącznie. Uznano, że rozłącznie traktowanie tych sfer jest zbędne, dzięki czemu uniknięto rozwarstwiania istniejących niedogodności w obu obszarach. Wspólne potraktowanie tych sfer pozwoliło na pełniejszą diagnostykę zjawisk kryzysowych występujących na terenie Gminy Konopnica. W przypadku tych dwóch sfer występujące problemy przenikają się wzajemnie, są ze sobą bezpośrednio powiązane,

Analizując zasoby środowiska kulturowego należy stwierdzić, że Gmina Konopnica należy do średnio bogatych w obiekty kultury materialnej. Rejestr zabytków Gminy Konopnica obejmuje:

- Kościół popauliński św. Rocha w Konopnicy – budowla murowana na planie prostokąta, przykryta dwuspadowym dachem z półkoliście zamkniętym prezbiterium. Do świątyni przylega wieża zwieńczona barokowym hełmem. We wnętrzu ciekawy jest późnobarokowy ołtarz główny z 1786 r. z obrazem patrona parafii św. Rocha oraz portret fundatora kościoła, opatrzony herbami Jastrzębiec, Pomian, Poraj i Korab. Zachowała się także barokowa kropielnica z XVII w. z herbem Jastrzębiec oraz ślady zegara słonecznego na zachodniej ścianie arkady. Wnętrze zdobione są przez dekoracje renesansowe typu kalisko – lubelskiego. W rejestrze ujęty jest także cmentarz przykościelny z pierścieniem drzew ogrodzeniem.
- Dwór w Konopnicy – zbudowany w I połowie XIX wieku, według projektu Henryka Marconiego w stylu neogotyckim, na planie wydłużonego prostokąta. Wejście ozdabia monumentalny portal, udekorowany wieżyczkami i ryzalitem. Główny korpus dworu oraz wieża zwieńczone są blankowaniem. W skład dworu wchodzi budynek główny, dom, czworak, stodoła, spichlerz oraz park dworski. Historyczne założenie przestrzenne wsi Konopnica jest obecnie słabo widoczne w przestrzeni. Zachowany jest pierwotny zarys podwórza gospodarczego, niestety rozebrano większość zabudowań gospodarczych oraz pierwotny dojazd. Przekształcenia występują także na terenie parku.

- Młyn w Konopnicy – młyn wodno – elektryczny pobudowany na miejscu wcześniejszego, w końcu XIX wieku, zlokalizowany nad brzegiem Warty. Obecnie jest nieczynny, a w jego wnętrzu zachowało się kompletne wyposażenie. Na wyposażeniu młyna są bardzo rzadko spotykane dwa mlewniki dubeltowe, wyprodukowane w Niemczech i Austrii. Dodatkowo znajdują się tu dwa mlewniki z fabryki H. Bąkowskiego ze Zduńskiej Woli – jednego z najważniejszych producentów urządzeń młyńskich w regionie łódzkim w końcu XIX w. W 1976 roku wprowadzono turbinę elektryczną w miejsce wodnej, a trzy lata później obiekt przestał być użytkowany.
- Kościół Zwiastowania NMP w Rychłoticach – drewniana świątynia orientowana, zbudowana w XVII wieku, w konstrukcji zrębowej, z prezbiterium węższym od nawy. Dach jest dwukalenicowy pokryty gontem, z wieżyczką o charakterze sygnaturki krytą blachą. Wnętrze kościoła jest późnobarokowe. Obok świątyni stoi dzwonnica w konstrukcji słupowej. Do rejestru zabytków wpisany jest także cmentarz przykościelny z pierścieniem drzew i ogrodzeniem.
- Zespół dworsko-parkowy w Rychłoticach - założenie dworsko-folwarczno-parkowe zbudowane w XVIII wieku i rozbudowane w XIX. Mieści się na obszarze Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, obok po zachodniej stronie przepływa rzeka Warta. W skład zespołu wchodzi dawne zabudowania gospodarcze: stajnie, gorzelnia, dom gorzelniany oraz neogotycki spichlerz. Założenie to jest obecnie o wiele bardziej dostrzegalne w przestrzeni od założenia w Konopnicy.

Ponadto na terenie Gminy Konopnica występują obiekty o dużych walorach kulturowych, będące pod ochroną, dzięki zapisom prawa miejscowego. Zaliczyć do nich należy m.in.:

- obelisk ku czci Powstańców Styczniowych z 1863 roku na cmentarzu parafialnym w Rychłoticach,
- cmentarz wojskowy w Konopnicy - miejsce spoczynku 72 pułku piechoty „Radom” poległych w 1939 r.,
- mogiłę na cmentarzu parafialnym w Konopnicy - grób żołnierzy 72 pułku piechoty poległych w 1939 r.,
- mogiłę na cmentarzu parafialnym w Rychłoticach - grób żołnierzy 72 pułku piechoty poległych w 1939 r.

Obszar Gminy Konopnica bogaty jest w obiekty o charakterze archeologicznym. Pochodzą one z różnych okresów historycznych. Listę najważniejszych stanowią następujące cztery stanowiska:

- zespół stanowisk z okresu halsztackiego i rzymskiego oraz wczesnego średniowiecza w okolicach Konopnicy,
- zespół stanowisk z epoki kamienia, okresu halsztackiego i epoki żelaza w okolicy Strobina,
- zespół stanowisk – osadnictwa z epoki kamienia, brązu i żelaza w okolicach Małej Wsi i Rychłocic,
- zespół stanowisk w okolicach wsi Bębnów, zespołu stanowisk w okolicach wsi Piaski.

W sferze kultury niematerialnej najważniejszą funkcję w gminie pełni Gminne Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Konopnicy. Przygotowuje on cyklicznie różnorodne imprezy kulturalne, współpracując przy tym z lokalnymi organizacjami społecznymi, w tym z Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Konopnickiej. Stowarzyszenie to pełni także ważną funkcję kulturotwórczą w obszarze gminy. Wśród najważniejszych imprez Gminy Konopnica należą:

- Dni Gminy Konopnica – organizatorem imprezy jest Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Konopnickiej wspólnie z Urzędem Gminy
- Nadwarciańskie Noce Świętojańskie
- Złot motocyklowy - od ponad 10 lat kilkuset motocyklistów bierze udział w pardzie motocykli z Konopnicy do Wielunia.

Poza wspomnianym Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Konopnickiej na terenie gminy działają inne stowarzyszenia, spełniające różne, ważne role społeczne, m.in. kulturotwórczą, integracyjną. Zaliczyć do nich należy: Koło Gospodyń Wiejskich w Głuchowie, Stowarzyszenie „Razem” w Szynkielowie, Klub Motocyklowy „Husaria Wieluń”, Młodzieżowy Zespół Pieśni i Tańca, Zespół Ludowy „Nadwarcianki”.

Gmina charakteryzuje się dużą liczbą podmiotów społecznych, które pełnią ważne funkcje integracyjne w lokalnym społeczeństwie. Ich działalność jest absolutnie niezbędna w celu utrzymywania pozytywnych zjawisk społecznych. Realizowane przez te podmioty przedsięwzięcia o charakterze cyklicznym na stałe wpisały się w działania lokalnej społeczności. To przykład dobrych praktyk lokalnych społeczeństw.

Powierzchnia Gminy Konopnica wynosi 8 317 ha. Gmina wykazuje charakter typowo rolniczy. Użytki rolne zajmują powierzchnię 5 443 ha, co stanowi 65,4% całkowitej powierzchni Gminy. Duży procent terenu gminy zajmują lasy. Ich powierzchnia wynosi 2 233 ha. W skład Gminy wchodzi 12 sołectw: Anielin, Bębnów, Głuchów, Kamyk, Konopnica, Mała Wieś, Piaski, Rychłocice, Sabinów, Strobin, Szynkielów, Wrońsko. Dominującą formą użytkowania ziemi są grunty orne. Zajmują one ponad

80,5% wszystkich użytków rolnych w Gminie Konopnica. Wskaźnik ten jest podobny jak w strukturze dla województwa (79,5%) i nieznacznie wyższy niż w skali kraju (74,8%).

Tabela 12 . Struktura użytków rolnych w Gminie Konopnica

Ogółem	użytki rolne				grunty leśne	pozostałe grunty
	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
ha						
8317	4383	46	551	463	2233	641
%						
100	52,7	0,6	6,6	5,6	26,8	7,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

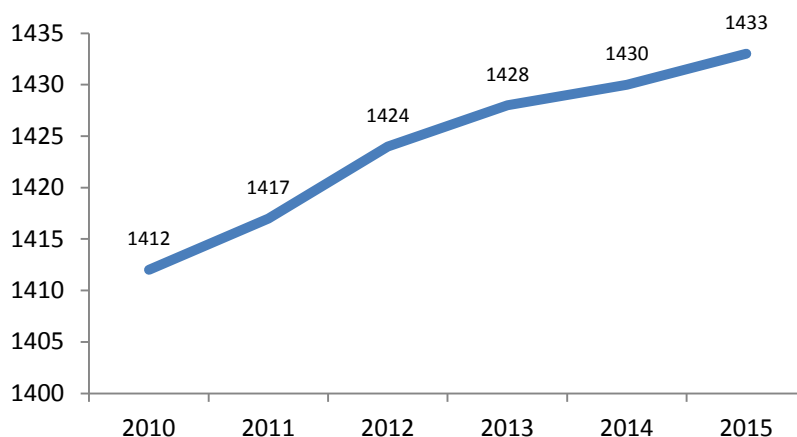
Do indywidualnych właścicieli należy obecnie 98% użytków rolnych oraz 43% powierzchni leśnych. Grunty rolne charakteryzują się dużym rozdrobnieniem. Średnia powierzchnia indywidualnych użytków rolnych wynosi 7,8 ha¹⁸. Największą grupę (39,9%) gospodarstw rolnych pod względem powierzchni stanowią gospodarstwa małe – do 5 ha powierzchni. Gospodarstwa powyżej 10 ha stanowią 16,8%. Na terenie Gminy nie występuje proces scalania gruntów, w celu stworzenie większych gospodarstw. Zauważalny jest proces odwrotny, występuje zjawisko wydzielania działek pod zabudowę letniskowo-rekreacyjną. Ze względu na uwarunkowania ekologiczne, związane z lokalizacją gminy na terenie Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki, kierunkiem rozwoju rolnictwa powinno być nastawienie na funkcję produkcji żywności ekologicznej.

Zabudowa we wszystkich miejscowościach Gminy usytuowana jest przede wszystkim przy drogach, wzdłuż ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne sołectwa. Sieć osadnicza posiada charakter zwarty, o dominujących cechach zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej i zagrodowej. Charakteryzuje się ona większą zwartością w centrach miejscowości. Składa się z domu mieszkalnego, budynku gospodarczego (gospodarsko – inwentarskiego) oraz stodoły (murowanej lub drewnianej). Największe skupiska budynków mieszkalnych występują w Konopnicy i Rychłocicach. Nie występują duże gospodarstwa rolne nastawione na rolnictwo przemysłowe. Zaobserwowano natomiast miejscowe przeobrażanie funkcji przestrzeni z typowo rolniczej do rekreacyjnej lub mieszkaniowej jednorodzinnej. Zjawisko to występuje w miejscowościach Mała Wieś, Strobin, Bębnów, Szynkielów.

Corocznie w Gminie Konopnica oddawanych jest do użytku kilka nowych budynków mieszkalnych o charakterze zabudowy jednorodzinnej. Ich liczba waha się od 2 do 7 rocznie. Powierzchnia użytkowa wynosiła od 105 m² do 232 m². Liczba mieszkań w Gminie Konopnica w 2015 roku wynosiła 1433.

¹⁸ Według danych Powszechnego Spisu Rolnego w 2010 roku.

Wykres 25. Liczba mieszkań w Gminie Konopnica w latach 2010-2015

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Standard mieszkań w Gminie Konopnica jest lepszy niż w województwie. Jednakże część budynków, zwłaszcza tych starszych, nie jest z najlepszym stanie technicznym i wymaga modernizacji lub remontów. Niepełne jest wyposażenie mieszkań w infrastrukturę techniczną, jednakże budowa pełnej sieci kanalizacji na terenie Gminy o rozproszonej zabudowie jest nieekonomiczna. Poprawa warunków dostępu do sieci gazowej nastąpi po realizacji inwestycji związanej z budową nitki gazociągu wysokoprężnego, jako odnogi od głównej linii. Zapewni to zaopatrzenie mieszkań w gaz oraz zmniejszy presję na środowisko naturalne.

Dbając o jakość przestrzeni publicznej na całym terenie gminy wprowadzono zapisami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica zakaz lokalizowania obiektów handlowych o powierzchni większej niż 250 m². Natomiast minimalna powierzchnia nowotworzonej działki powinna wynosić co najmniej 1000 m², a minimalna szerokość frontu 20 m. Jednocześnie wprowadzono wymagania dla nowotworzonych działek letniskowych (800 m² i 20 m) i działek siedliskowych rolniczych (2000 m² i 20 m). Określono także wielkość powstającej zabudowy rekreacyjnej. Wysokość budynków rekreacyjnych powinna wynosić maksymalnie dwie kondygnacje z zastrzeżeniem, że wysokość do kalenicy nie może przekraczać 7,5m.

Gmina Konopnica zlokalizowana jest w południowo-zachodniej części województwa łódzkiego, w powiecie wieluńskim, w północnej jego części, na styku trzech powiatów: bełchatowskiego, łaskiego i sieradzkiego. Obszar znajduje się w sferze oddziaływania dużych aglomeracji miejskich: łódzkiej, wrocławskiej oraz częstochowskiej. Gmina Konopnica sąsiaduje z następującymi jednostkami samorządu terytorialnego: od południa z Gminą Osjaków (powiat wieluński), od południowego - zachodu z Gminą Ostrówek (powiat wieluński), od zachodu z gminą Burzenin (powiat sieradzki), od północnego - wschodu z Gminą Widawa (powiat łaski), od wschodu z Gminą Rusiec (powiat bełchatowski). Teren Gminy Konopnica cechuje się brakiem rozwiniętego przemysłu,

uciążliwego dla mieszkańców i przyrody. Nie występują tu także duże zakłady pracy. Z tych względów część mieszkańców pracuje w gminach ościennych. Dodatkowo, ze względu na bogate walory przyrodnicze, Gmina Konopnica ma potencjał do rozwoju różnych form ruchu turystycznego. Lokalizacja agroturystyki na terenie Gminy jest alternatywą dla rolniczego charakteru gminy i możliwością rozwoju nowej funkcji Gminy. Stworzenie odpowiednich warunków do rozwoju turystyki pozwoli na przyciągnięcie turystów, zarówno weekendowych, jak i na dłuższy pobyt. Teren Gminy to obszar wypoczynkowy dla mieszkańców miast z terenu województwa, w szczególności: Sieradza, Wielunia, Zduńskiej Woli, ale także Łodzi oraz miast położonych na południe, zlokalizowanych już w województwie śląskim.

Odległość Gminy Konopnica od Łodzi - miasta wojewódzkiego wynosi ok. 70 km, a od miasta powiatowego Wieluń - 26 km. W pobliżu Gminy znajduje się kilka większych ośrodków rozwoju społeczno-gospodarczego. Zaliczyć do nich należy: Sieradz, Zduńską Wolę, Bełchatów. Odległość Gminy Konopnica od Sieradza wynosi ok. 38 km, od Zduńskiej Woli oraz Bełchatowa ok. 40 km. Duże miasta wojewódzkie ościennych regionów - Opole, Wrocław oraz Poznań są oddalone od Gminy odpowiednio o ok. 112 km, ok. 140 km i ok. 220 km. Teren gminy Konopnica jest dogodnie zlokalizowany pod względem komunikacyjnym. Połączenia z sąsiednimi miastami zapewniają drogi powiatowe i przebiegająca przez Gminę droga wojewódzka nr 481 relacji Łask-Widawa-Widoradz Górny (Wieluń), a także znajdująca się w odległości 7 km od Konopnicy droga krajowa nr 8 (E 67) biegnąca z Wrocławia w kierunku Warszawy. Infrastruktura dróg składa się z przebiegającej przez teren gminy drogi wojewódzkiej oraz dróg powiatowych i gminnych oraz lokalnych:

- droga wojewódzka nr 481 Łask-Widawa-Widoradz Górny (Wieluń) – długość w granicach Gminy – około 10 km,
- drogi powiatowe o łącznej długości na terenie Gminy - 38,5 km, ich charakterystykę obrazuje poniższa tabela,

Tabela 13. Wykaz dróg powiatowych w Gminie Konopnica

numer	Relacja	długość (km)	nawierzchnia	stan techniczny
4532E	Szynkielów – Konopnica – Złoczew	7,60	bitumiczna	niedostateczny
1704E	Burzenin – Szynkielów	0,90	bitumiczna	dostateczny
2312E	Osieczno - Wrońsko – Konopnica	5,50	bitumiczna	dostateczny
2313E	Konopnica – Kamyk - Ochle	3,40	bitumiczna	dostateczny/ niedostateczny
4533E	Bębnow – Wielgie	6,40	bitumiczna	dostateczny
4536E	Rychłocice – Osjaków	11,80	bitumiczna	dostateczny
1926E	Konopnica – Wola Wiązowa	3,00	bitumiczna	dostateczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Konopnica

- drogi gminne o łącznej długości 37,5 km, z charakterystyką ujętą w formie tabelarycznej,

Tabela 14. Wykaz dróg gminnych w Gminie Konopnica

numer	Relacja	długość (km)	nawierzchnia	stan techniczny
103016E	gr. gminy Widawa – Piaski – Zawisna	3,0	asfaltowa	dobry
114207E	gr. gminy Widawa – Rychłocice – Wrońsko	6,4	gruntowa	dostateczny
114212E	gr. gminy Burzenin - Mała Wieś	1,5	gruntowa	dostateczny
117302E	gr. gminy Osjaków – Bębnów	0,6	gruntowa	dostateczny
117312E	gr. gminy Osjaków – Bębnów	0,5	gruntowa	dostateczny
117303E	gr. gminy Osjaków – Strobin	1,7	asfaltowa	dobry
117351E	Wrońsko – gr. gminy Rusiec	6,9	gruntowa	niedostateczny
117352E	Rychłocice – gr. gminy Burzenin	1,7	gruntowa, w części asfaltowa	dostateczny
117353E	Szynkielów – Dymek	2,9	asfaltowa	dostateczny
117354E	Szynkielów – Dębina	3,6	gruntowa	niedostateczny
117355E	Piekło – Anielin	3,9	gruntowa	niedostateczny
117356E	Kolonia Strobin – gr. gminy Rusiec	3,6	asfaltowa	niedostateczny
117357E	Głuchów – gr. gminy Osjaków	4,0	gruntowa	niedostateczny
117358E	Zawistna – Głuchów	1,3	gruntowa	niedostateczny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG Konopnica

Łączna długość dróg gminnych wynosi 37,5 km, a powiatowych 38,5 km. Droga wojewódzka oraz powiatowe posiadają nawierzchnię ulepszoną, twardą, często są one w złym stanie bądź posiadają niedostateczne parametry techniczne, w szczególności w zakresie szerokości korytarzy w liniach regulacyjnych szerokości powierzchni i łuków poziomych. Drogi gminne charakteryzują się zróżnicowaną powierzchnią: gruntową (26 km), twardą (11 km), twardą ulepszoną (8 km). Dostępność komunikacyjna Gminy Konopnica uzupełniana jest przez drogę krajową nr 8 (E67) biegnącą z Wrocławia do Warszawy, która zlokalizowana jest 7 km od Konopnicy.

Największy ruch odbywa się na drodze wojewódzkiej nr 481. Ma on w większości charakter tranzytowy. W ostatnich latach zmieniła się struktura ruchu prowadzonego pod tej drodze. Zmalał udział transportu ciężarowego, na rzecz samochodów osobowych. Cechą ruchu samochodowego w Gminie jest jego nasilenie w weekendy i dni świąteczne. Związane jest to z przyjazdami turystów i odwiedzającymi jednodniowymi. Podobne zwiększenie ruchu notuje się w okresie wakacyjnym.

Komunikacja publiczna na terenie Gminy Konopnica prowadzona jest przez przedsiębiorstwo PKS Wieluń. Autobusy kursują do miejscowości Konopnica, Rychłocice, Szynkielów, Bębnow, Strobin, Głuchów, Wrońsko. Pozbawione dostępu do komunikacji publicznej są: Mała Wieś, Piasków, Sabinów, Kamyk i Anielin. Uzupełnieniem komunikacji publicznej są przewozy szkolne.

Gospodarka wodno – kanalizacyjna i gospodarka odpadami

W gminie Konopnica długość sieci wodociągowej wynosi 92,4 km. Korzysta z niej 93,1% mieszkańców gminy. Aktualna poziom został osiągnięty w 2014 roku. Dużo gorzej przedstawia się sytuacja dotycząca sieci kanalizacyjnej. Na koniec 2015 roku korzystało z niej jedynie 21,8% mieszkańców gminy. Jej długość to tylko 10,8 km.

Podstawowym źródłem zaopatrzenia Gminy Konopnica w wodę są dwie stacje wodociągowe zlokalizowane we wsiach Konopnica i Rychłocice. Ujęcie wody w Konopnicy obsługuje wodociągiem grupowym prawie cały teren Gminy. Funkcjonuje on w oparciu o utwory czwartorzędowo-jurajskie. natomiast ujęcie wody w Rychłocicach jest wodociągiem uruchamianym w stanach awaryjnych, doraźnie w przypadku spadku stanów wody w ujęciu Konopnica. Dwie wsie zasilane są w wodę z wodociągów spoza terenu Gminy. Bębnow korzysta z wodociągu z gminy Ostrówek, a część Kolonii Strobin z wodociągu w Osjakowie. Eksploatowane są również ujęcia wód podziemnych – w Górze Konopickiej na terenie ośrodka wypoczynkowego oraz inne ujęcia wykonane na potrzeby gospodarstw rolnych: umiejscowione są one we wsiach Kolonia Strobin i Kamyk.

Dużą bolączką gminy jest brak kanalizacji sanitarnej w wiejskich jednostkach osadniczych, poza największymi miejscowościami: Konopnicą, Rychłocicami i Wrońskiem. Długość kanalizacji wynosi obecnie 10,8 km. Ścieki z budynków indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych, tzw. szamb. Jednocześnie nadmienić trzeba, że ilość wywożonych z indywidualnych posesji ścieków nie odpowiada ilości zużywanej wody. Polepszenie jakości obsługi kanalizacyjnej w gminie stanowi wyzwanie, które powinno być zrealizowane w najbliższym czasie. Pamiętać należy, że budowa kanalizacji będzie opłacalna tylko na części obszaru Gminy. Na terenach o niskim zagęszczeniu sieci osadniczej o wiele bardziej korzystną inwestycją będzie budowa przydomowej oczyszczalni ścieków i szczelnych zbiorników bezodpływowych. W Konopnicy zlokalizowana jest mechaniczno – biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych. Ponadto wraz z rozbudową sieci kanalizacji w 2010 roku wykonano uzupełnienie sieci kanalizacyjnej w postaci 200 przydomowych oczyszczalni ścieków. Gmina Konopnica nie posiada kanalizacji deszczowej. Woda z opadów jest odbierana przez naturalne cieki oraz powierzchnię gruntu.

Rada Gminy uregulowała gospodarkę komunalną za pomocą aktów prawa miejscowego. Wyłoniono, w ramach postępowania przetargowego, podmiot zajmujący się odbiorem odpadów komunalnych

z gospodarstw domowych. Wszystkie odpady z gospodarstw domowych są segregowane. W gminie istnieje punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Każdy mieszkaniec gminy z podpisaną deklaracją oraz wnoszący opłatę posiada możliwość dostarczenia do punktu odpadów powstałych w gospodarstwie domowym, a niemieszczących się w normatywnych pojemnikach. Dodatkowo Urząd Gminy organizuje cykliczne zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz elektrośmieci. Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Konopnica odpady komunalne wywożone są na składowisko odpadów w miejscowości Kolonia Strobin. Posiada ono rezerwę pojemności umożliwiającą użytkowanie co najmniej do roku 2020. Rozbudowa w celu działalności po wymienionym okresie jest niemożliwa ze względu na przepisy państwowe¹⁹.

Energetyka i ciepłownictwo

Gmina Konopnica zasilana jest w energię elektryczną z systemu energetycznego w Głównym Punkcie Zasilania 110/15 kV zlokalizowanym w Ruści, poza obszarem Gminy. Stanowi on podstawowe źródło zasilania. Ponadto na system energetyczny gminy składają się: napowietrzno – kablowa sieć średniego napięcia 15 kV, słupowe i wewnętrzne stacje transformatorowe 15/0,4 kV, napowietrzna i kablowa sieć niskiego napięcia. Źródła mocy posiadają wystarczające rezerwy na pokrycie aktualnego i przyszłego zapotrzebowania Gminy na energię elektryczną.

Zaopatrzenie w ciepło dla potrzeb mieszkańców realizowane jest poprzez ogrzewanie piecowe. Z kolei budynki użyteczności publicznej, a także usługowej otrzymują ciepło za pomocą lokalnych kotłowni. Należy nadmienić, że aktualne rozwiązania są zupełnie wystarczające.

Teren Gminy nie jest wyposażony w sieć gazową. Mieszkańcy korzystają z gazu dostarczanego w butlach. W Konopnicy zlokalizowana jest rozlewnia gazu. Przez teren gminy Osjaków zaplanowano realizację gazociągu Gorzów Wlkp. – Wieluń – Działoszyn. Zakładana jest odnoga tego gazociągu do Konopnicy, realizacja tego przedsięwzięcia zakładana jest w planie miejscowym gminy i studium zagospodarowania przestrzennego.

¹⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61 poz. 549).

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT określa mocne i słabe strony Gminy Konopnica oraz wskazuje możliwości i zagrożenia, które mogą wyniknąć w wyniku oddziaływania przez otoczenie. Jest efektem przeprowadzonej diagnozy obszarów rewitalizacji, wraz z wynikami szerokiej partycypacji społecznej wśród interesariuszy rewitalizacji.

Tabela 15. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

mocne strony		słabe strony	
1.	lokalizacja nad Wartą	1.	depopulacja obszaru rewitalizacji i całej Gminy Konopnica
2.	bardzo dobry stan środowiska przyrodniczego	2.	słabe zagospodarowanie turystyczne, niska jakość obiektów noclegowych i usług turystycznych
3.	dogodne położenie komunikacyjne	3.	słaby stan dróg gminnych i powiatowych
4.	wysoka jakość oraz zróżnicowanie przyrodniczych walorów turystycznych	4.	słabe skomunikowanie publicznymi środkami komunikacji
5.	brak przemysłu i dużych zakładów przemysłowych	5.	wysoki wskaźnik bezrobocia długotrwałego
6.	zaplecze instytucji kultury	6.	brak infrastruktury gazowniczej
7.	tradycje historyczne i kulturalne	7.	słabo rozwinięta infrastruktura kanalizacyjna
8.	liczne działania wzmacniające integrację społeczną oraz pobudzające aktywność obywatelską	8.	słaba promocja produktów turystycznych
9.	duża różnorodność szlaków turystycznych	9.	starzejące się społeczeństwo
10.	rosnące przychody gminy, nadwyżka budżetowa	10.	nierównomierna sieć osadnicza
11.	uregulowana gospodarka odpadami	11.	brak miejsc do rekreacji i aktywnego wypoczynku dla turystów i mieszkańców
12.	dobrze rozwinięta sieć wodociągowa	12.	słaby stan zieleni urządzonej
		13.	niska świadomość ekologiczna mieszkańców
		14.	rozdrobniona struktura gruntów rolnych
		15.	niezadowalający stan obiektów sportowych
		16.	brak i niechęć mieszkańców do zdobywania wiedzy z zakresu prowadzenia własnej pozarolniczej działalności gospodarczej
możliwości		zagrożenia	
1.	rozwój różnego rodzaju form turystyki aktywnej – piesza, konna, kajakowa, rowerowa	1.	szukanie pracy przez mieszkańców w miejscowościach poza gminą
		2.	migracja młodego pokolenia do bliższych i

2. kreowanie produktu turystycznego kojarzącego się z Gminą Konopnica, w oparciu o położenie – Łuk Warty i walory przyrodnicze	dalszych ośrodków miejskich
3. wzrost partycypacji społecznej – aktywizacja społeczeństwa z obszarów rewitalizacji i całej Gminy Konopnica	3. degradacja środowiska przyrodniczego, w szczególności wód
4. bliskość dużych i średnich ośrodków miejskich – obszarów generujących ruch turystyczny	4. tradycyjne, niedochodowe rolnictwo
5. współpraca regionalna z innymi gminami i powiatami w celu promocji walorów turystycznych	5. duża liczba osób korzystających z pomocy społecznej
6. zainteresowanie w społeczeństwie aktywnym wypoczynkiem na terenach atrakcyjnych przyrodniczo	6. niechęć do przebranżowienia, zmiany zawodu
7. podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców terenu rewitalizacji i obszaru całej Gminy Konopnica	7. konkurencja w pozyskiwaniu środków publicznych
8. możliwości pozyskania funduszy unijnych na inwestycje	8. nakierowanie środków unijnych na wsparcie dużych ośrodków
	9. ucieczka turystów i odwiedzających jednodniowych do okolicznych gmin

Źródło: Opracowanie własne

6. Potrzeby rewitalizacyjne

6.1. Sfera społeczna

1. Wsparcie młodego pokolenia w zakresie wyboru ścieżki zawodowej, aktywizacji i aktywności społecznej, specjalistycznego wsparcia. Konieczne jest wsparcie i rozwijanie u uczniów kluczowych kompetencji niezbędnych na rynku pracy, podnoszenie jakości kształcenia, podnoszenie jakości placówek edukacyjnych w Gminie.
2. Wsparcie rodzin mających problemy z realizacją w prawidłowy sposób ról społecznych. Dotyczy to rodzin wielodzietnych i mających problemy z ubóstwem, bezrobociem, przemocą domową. Wsparciem należy objąć kompleksowo całe rodziny, zarówno osoby dorosłe oraz młodzież i dzieci.
3. W gminie występuje duży odsetek osób długotrwale bezrobotnych. Należy zintensyfikować działania przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu oraz przedsięwzięcia wspierające osoby będące już wykluczone społecznie.
4. Wciąż będzie postępował wzrost liczby osób starszych, w wieku poprodukcyjnym. Niezbędnym staje się dalsze inicjowanie nowych oraz intensyfikacja istniejących działań związanych z aktywizacją seniorów.
5. Wsparcie dla organizacji pozarządowych w gminie, które są ważnym ogniwem i partnerem gminy w działaniach społecznych. Ich działania powinny być nakierowane na wszystkie pokolenia z naciskiem na dzieci i młodzież oraz osoby starsze, nieaktywne zawodowo. Warto również promować ideę wolontariatu.

6.2. Sfera gospodarcza

1. Przeciwdziałanie trendowi niskiego poziomu przedsiębiorczości w gminie. Konieczne są zachęty do lokowania inwestycji i inne zachęty wspierające lokalnych przedsiębiorców do rozwijania usług lokalnych oraz promocji pozarolniczej działalności zarobkowej, w tym związanej z turystyką (gospodarstwa agroturystyczne), działające w oparciu o lokalny produkt turystyczny. Dążyć należy do zwiększenia liczby miejsc noclegowych na terenie Gminy. Proces podnoszenia kwalifikacji w obszarze pozarolniczym, połączony z rozwojem elastycznych form pracy predysponują do znalezienia pracy bez zmiany miejsca zamieszkania.
2. Niski poziom kapitału społecznego gminy objawia się także brakiem integracji poszczególnych środowisk zawodowych. Należy podjąć działania do kreowania marki gminy, by była ona elementem skupiającym i integrującym lokalny biznes.
3. Rozwój lokalnego produktu turystycznego opartego o walory środowiska – rzekę Wartę, lesistość, czyste powietrze, tereny Parku Krajobrazowego Międzyrzecza Warty i Widawki. Produkt powinien mieć charakter wieloaspektowy, złożony z wielu elementów: miejsce (gmina i jej walory), wydarzenie (Dni Gminy Konopnica, Nadwarciańskie Noce Świętojańskie,

Złot Motocyklowy), szlaki (piesze, konne i rowerowe, z naciskiem na promocję turystyki aktywnej – rowerowej, konnej, kajakowej i pieszej).

6.3. Sfera środowiskowa

1. W związku z położeniem gminy na terenie ważnego ekologicznie obszaru węzłowego niezbędna jest identyfikacja prac związana z ochroną środowiska przyrodniczego. Niezbędne jest ograniczenie niskiej emisji, zwiększenie wykorzystania OZE.
2. Ważnym elementem jest szerzenie wśród mieszkańców gminy Konopnica wiedzy na temat szkodliwości niskiej emisji i spalania odpadów, w szczególności tworzyw sztucznych, oszczędzania wody i energii. Niezbędne jest także wyposażenie mieszkańców w wiedzę na temat możliwości zmiany sposobu ogrzewania na OZE i ułatwienie im możliwości tej zmiany.
3. Poprawa jakości środowiska naturalnego w gminie poprzez działania na zwiększenie klasy czystości wód powierzchniowych oraz podziemnych. Niezbędne jest całkowite ograniczenie zrzutu nieczystości płynnych z gospodarstw w miejsca niedozwolone.

6.4. Sfera techniczna i przestrzenno - funkcjonalna

1. Potrzeba remontu budynków użyteczności publicznej – instytucji kulturalnych i sportowych, takich jak Gminne Centrum Kultury i Biblioteka w Konopnicy, Domu Samopomocy, stadionu, będących miejscem aktywizacji i integracji społeczeństwa gminy.
2. Ważnym aspektem jest rewitalizacja terenów zielonych, w szczególności Parku Starowiejskiego w Konopnicy. Służyć to będzie poprawie jakości życia mieszkańców, a także budowie pozytywnego postrzegania gminy na zewnątrz oraz dodatkowo podniesie atrakcyjność turystyczną gminy.
3. Konieczna jest analiza stanu technicznego i remont budynków użyteczności publicznej oraz zabytków zlokalizowanych na terenie Gminy, co wpłynie na podniesienie atrakcyjności turystycznej gminy. Działanie to powinno być prowadzone równocześnie z podniesieniem jakości i zwiększeniem liczby miejsc noclegowych w gminie.
4. Należy podjąć działania w celu rozbudowy sieci kanalizacji w gminie, w miejscach, gdzie zwarta sieć osadnicza warunkuje ekonomiczność inwestycji. W pozostałych przypadkach, na terenach o luźnej sieci osadniczej konieczne jest podjęcie budowy przydomowych oczyszczalni lub/i szczelnych zbiorników bezodpływowych.
5. Poprawa skomunikowania Gminy Konopnica poprzez naprawę dróg gminnych i powiatowych przebiegających przez obszar gminy.
6. Zagospodarowanie przestrzeni w centrach miejscowości gminnych, przekształcenie miejsc zaniedbanych bądź niezagospodarowanych w miejsca o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej i turystycznej.

7. Cele rewitalizacji i kierunki działań

Cel główny GPR Gminy Konopnica

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego zdegradowanego obszaru Gminy Konopnica.

Kluczowymi aspektami są: wykorzystanie wewnętrznych potencjałów i zasobów obszaru oraz ograniczenie lub wyeliminowanie negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej i kulturowej.

Na podstawie dokonanej analizy wypracowano identyfikację potrzeb, poprzez proces konsultacji i partycypacji społecznej określono cele strategiczne oraz kierunki działań GPR Gminy Konopnica na lata 2016-2023.

Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców.

Strategiczne kierunki działania:

1.1 Ograniczenie do minimum wykluczenia społecznego

1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych

1.3. Poprawa jakości życia mieszkańców

1.4. Podnoszenie kompetencji zawodowych mieszkańców

1.5. Podniesienie jakości i warunków kształcenia szkolnego oraz pozaszkolnych działań wychowawczych

Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego

Strategiczne kierunki działania:

2.1. Rozwój turystyki i bazy noclegowej

2.2. Tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości i nowoczesnego rolnictwa oraz podmiotów ekonomii społecznej

2.3. Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności

2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica

Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej

Strategiczne kierunki działania:

3.1. Zachowanie, ochrona, promocja walorów przyrodniczych i antropogenicznych

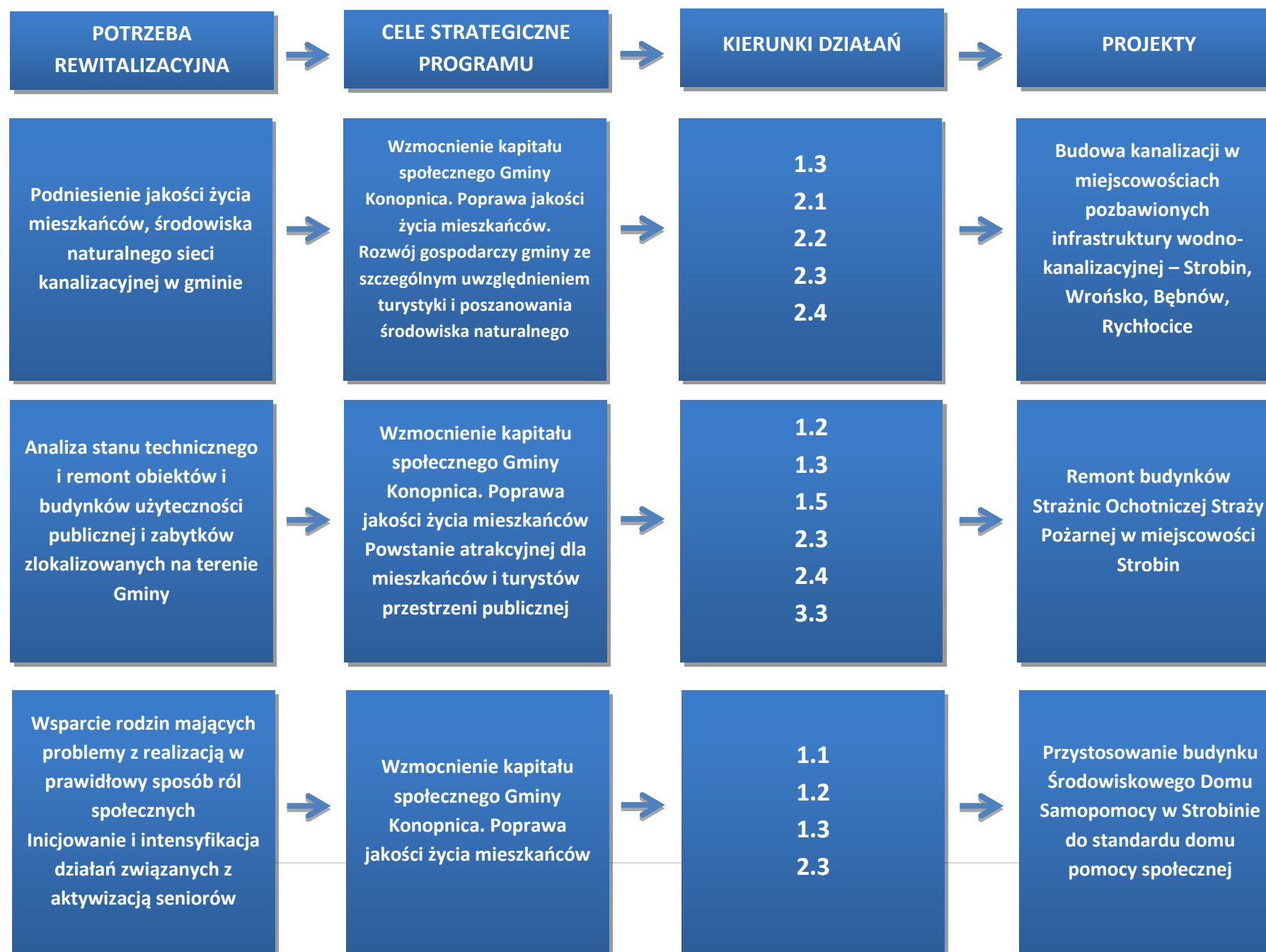
3.2. Restauracja dziedzictwa kulturowego i nadanie im nowych funkcji

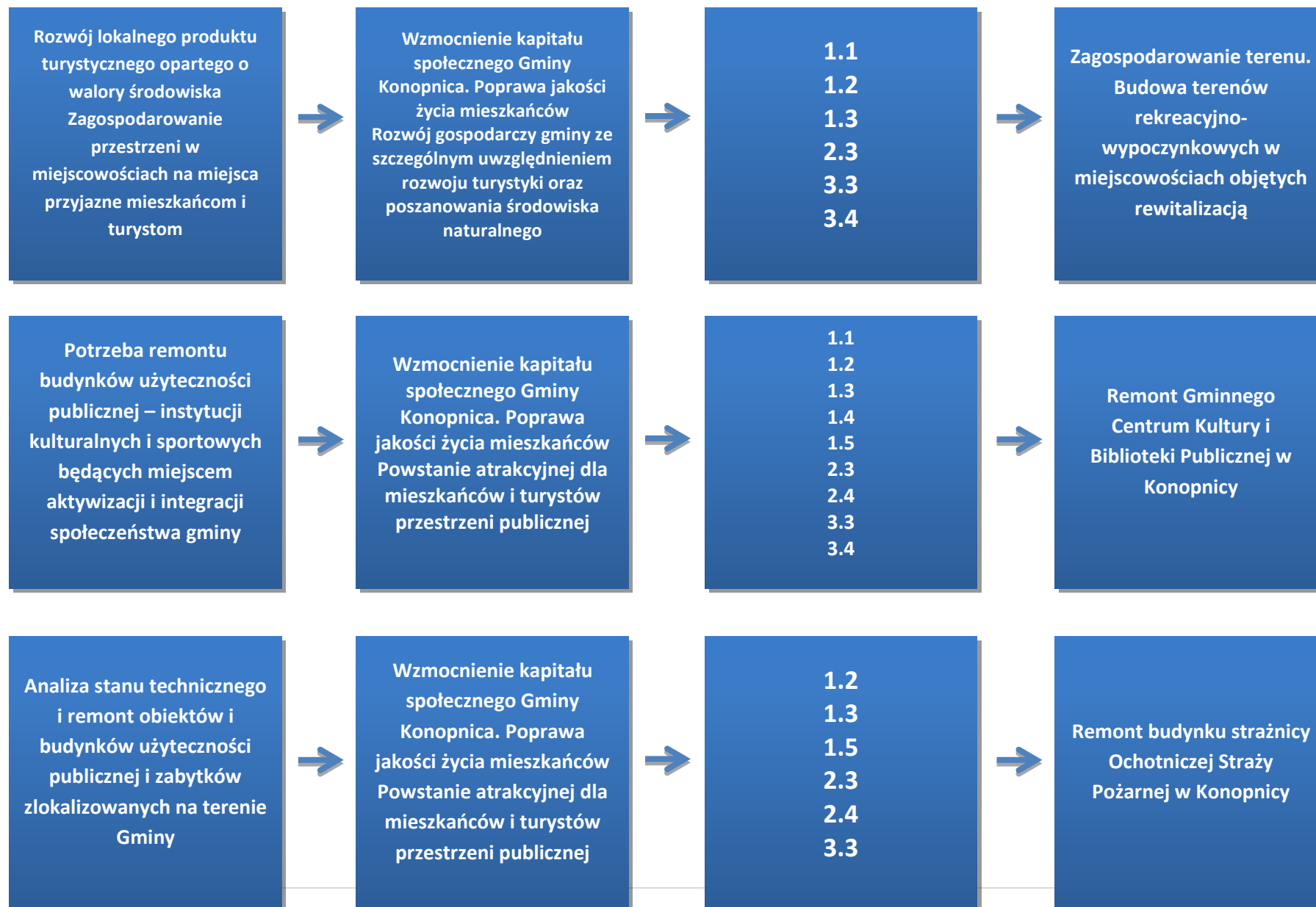
3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej

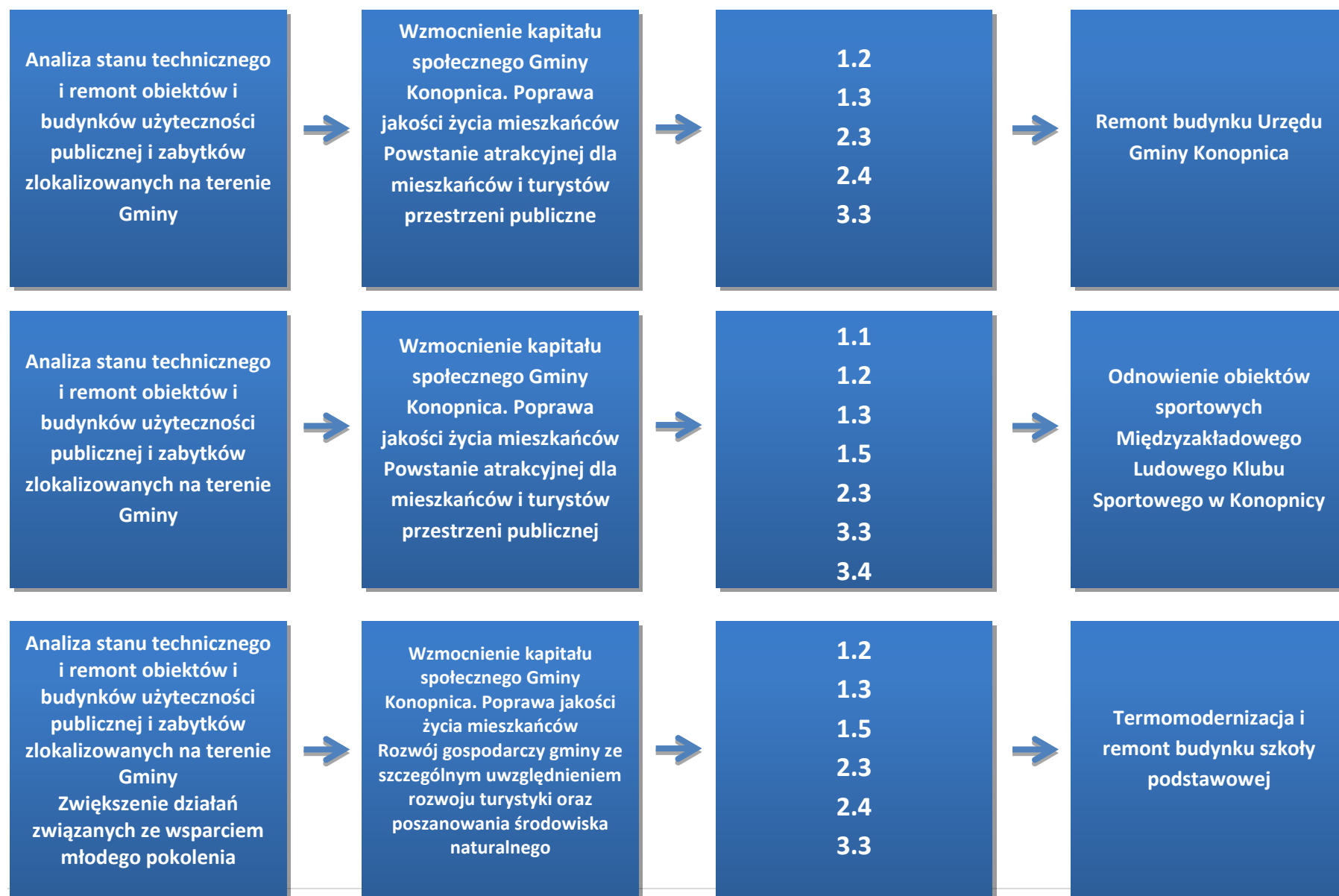
3.4. Tworzenie i promowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów

Cele strategiczne nakreślone w GPR Gminy Konopnica odnoszą się do wszystkich sfer, na które, zgodnie z definicją, powinna oddziaływać rewitalizacja. Są to sfery: społeczna, gospodarcza, techniczna, środowiskowa i funkcjonalno – przestrzenna. Określone cele strategiczne przenikają przytoczone sfery działań. Funkcjonalność ta zapewnia spójność i komplementarność działań GPR. Powiązania pomiędzy potrzebami rewitalizacyjnymi w obszarze kryzysowym, celami programu i strategicznymi kierunkami działań oraz poszczególnymi projektami rewitalizacji przedstawia matryca logiczna projektów rewitalizacji Gminy Konopnica.

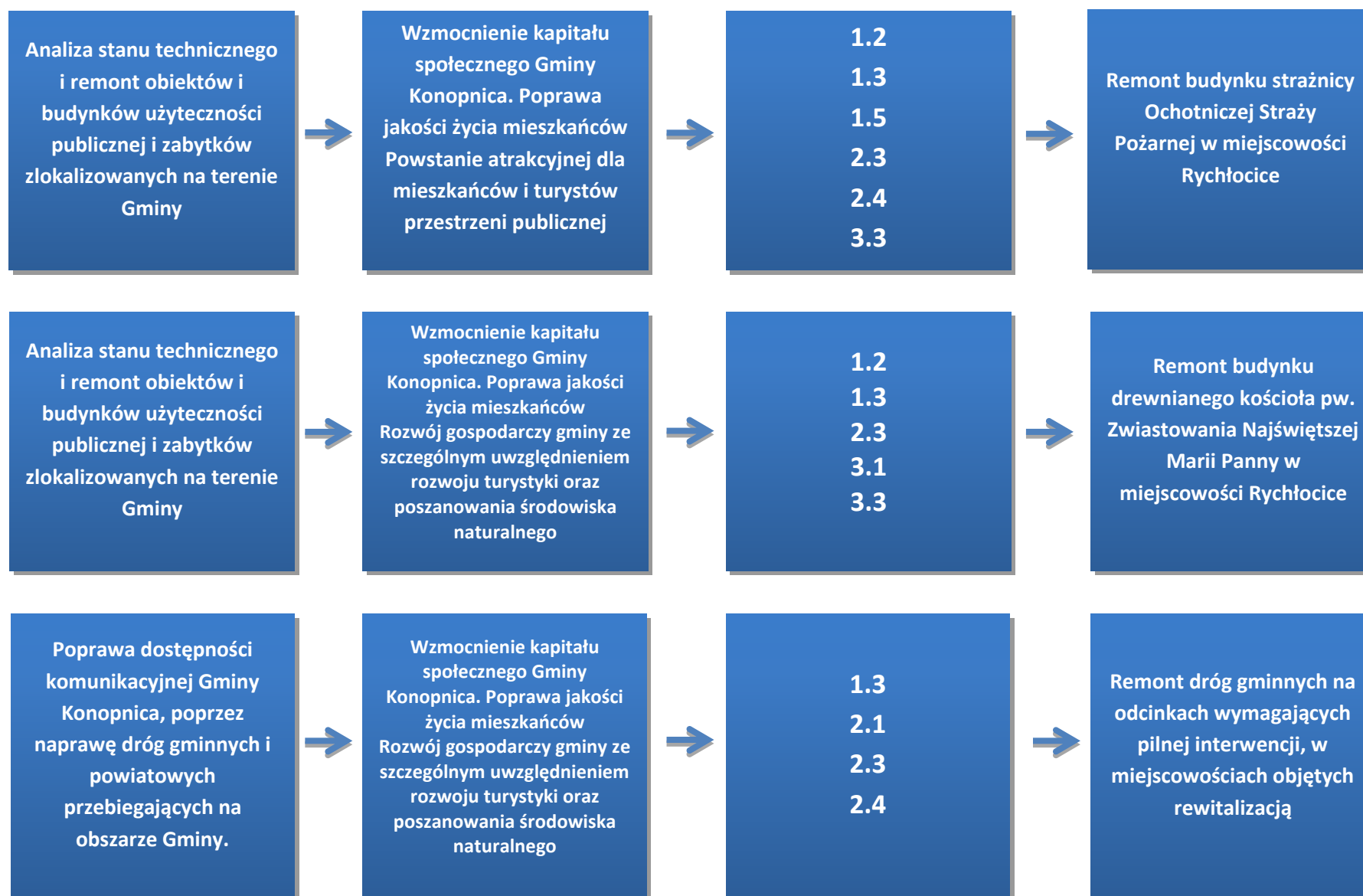
Rysunek 1. Matryca logiczna projektów rewitalizacji

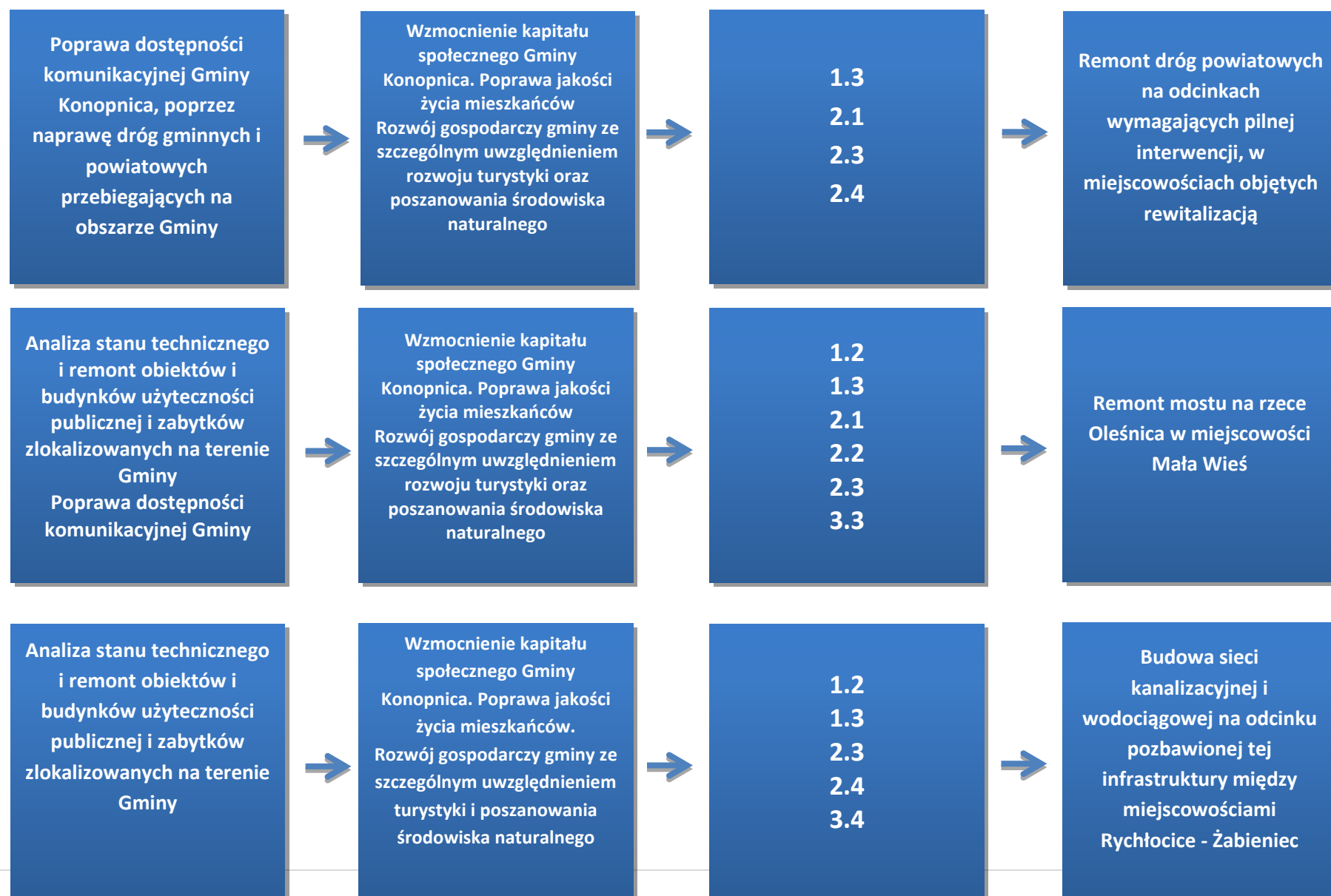

8. Wyznaczenie i diagnoza obszaru rewitalizacji

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji w Gminie Konopnica określono w oparciu o szczegółowe wnioski określone przy pomocy:

- diagnozy zjawisk kryzysowych przeprowadzonej w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej i funkcjonalno – przestrzennej,
- analizy przestrzennej zjawisk kryzysowych,
- analizy dokumentów strategicznych i planistycznych Gminy Konopnica,
- uwag interesariuszy rewitalizacji – mieszkańców, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Wyznaczony obszar obejmuje 6 podobszarów. Zajmuje powierzchnię 222 ha, tj. 2,67% powierzchni gminy. Zamieszkały jest przez 1149 osób, czyli 29,98% ludności gminy. Obejmuje on miejscowości: Bębnow, Mała Wieś, Rychłocice, Strobin, Wrońsko oraz część miejscowości Konopnica. W efekcie przeprowadzonej diagnozy stwierdzono, że problemy w analizowanych sferach: społecznej, gospodarczej, funkcjonalno – przestrzennej, środowiskowej i technicznej występują we wszystkich miejscowościach Gminy Konopnica. W przytoczonym obszarze rewitalizacji, w wyznaczonych podobszarach występują największe potrzeby rewitalizacyjne, w szczególności w sferze społecznej. W wytyczaniu obszaru rewitalizacji uczestniczyła także społeczność lokalna i interesariusze Programu. Szeroka partycypacja społeczna stanowiła fundament przedsięwzięć na każdym etapie realizacji procesu przygotowywania niniejszego dokumentu, co jest zgodne z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020”. Rewitalizacja stanowi kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, w wyniku realizacji zintegrowanych działań na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni, którą społeczność zamieszkuje oraz gospodarki. Wytyczony obszar rewitalizacji został podzielony na podobszary. Obejmuje on te części Gminy Konopnica, w których kumulują się największe problemy społeczne i dodatkowo występują problemy w pozostałych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, funkcjonalno-przestrzennym oraz technicznym. Zestawienie miejscowości Gminy Konopnica ze zdiagnozowanymi problemami w poszczególnych sferach rewitalizacyjnych obrazuje poniższa tabela.

Tabela 16. Sfery rewitalizacji ze zdiagnozowanym stanem kryzysowym w poszczególnych podobszarach rewitalizacji

miejscowość	sfera rewitalizacji				
	społeczna	gospodarcza	techniczna	funkcjonalno-przestrzenna	środowiskowa
Konopnica					
Bębnów					
Mała Wieś					
Rychłocice					
Strobin					
Wrońsko					

Źródło: Opracowanie własne

Do najważniejszych problemów sfery społecznej w obszarze rewitalizacji Gminy Konopnica zalicza się:

- Ubóstwo – w każdej z miejscowości spotyka się osoby dotknięte ubóstwem, korzystające ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konopnicy. W Bębnowie są to 2 osoby, w Konopnicy – 18, Małej Wsi – 18, Rychłocicach – 31, Strobinie – 9, Wrońsku – 18. Ponadto w każdej w wymienionych miejscowości poza zasiłkami stałymi, okresowymi i celowymi występuje wsparcie w zakresie posiłków (Bębnów – 7 osób, Konopnica – 27, Mała Wieś – 4, Rychłocice – 2, Strobin – 8, Wrońsko – 10) oraz usług opiekuńczych (Bębnów – 1 osób, Konopnica – 4, Mała Wieś – 1, Rychłocice – 1, Strobin – 3, Wrońsko – 1).
- Przestępczość – przede wszystkim brano pod uwagę przestępstwa i wykroczenia przeciwko rodzinie. Dane potwierdzające opisywane zjawisko określone są w liczbie wydanych Niebieskich Kart. Ich największa liczba pokrywa się z miejscowościami, w których zdiagnozowano największy poziom ubóstwa. W 2015 roku Niebieskie Karty wydano w miejscowościach: Konopnica – 3 szt., Rychłocice – 3 szt., Wrońsko – 2 szt. Przestępczość – przede wszystkim brano pod uwagę przestępstwa i wykroczenia przeciwko rodzinie. Dane potwierdzające to zjawisko.
- Bezrobocie – łącznie na terenie objętym rewitalizacją zamieszkują 102 osoby posiadające status osoby bezrobotnej. Stanowi to 71,43% ogółu bezrobotnych w całej Gminie Konopnica w 2015 roku. Liczba bezrobotnych w całej Gminie w ostatnich latach spada, zgodnie z ogólnopolskimi trendami. Kumulacja dużego odsetka osób bezrobotnych na wskazanym obszarze jest bardzo negatywnym zjawiskiem, należy podjąć szczególne starania w celu likwidacji zjawiska bezrobocia.

- Niski poziom edukacji –. na terenie całej gminy Konopnica nie działa żłobek ani przedszkole, uczniowie szkół w Gminie osiągnęli w 2015 roku gorsze wyniki sprawdzianu po szkole podstawowej oraz egzaminu gimnazjalnego niż ich rówieśnicy z terenu powiatu wieluńskiego, województwa łódzkiego i całego kraju. W 2016 roku różnice te były już mniejsze, jednakże wciąż występowały, w szczególności w przypadku przedmiotów: matematyka i język angielski.

Poza przytoczonymi problemami w sferze społecznej na badanym obszarze zdiagnozowano także szereg problemów w pozostałych strefach. W sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej zauważalny jest niedostateczny stan techniczny części dróg powiatowych i gminnych. Dodatkowo drogi gminne cechują się niedostatecznymi parametrami technicznymi w szczególności w zakresie szerokości korytarzy w liniach regulacyjnych szerokości powierzchni i łuków poziomych. Dodać należy, że aż 69,3% dróg, tj. 26 km (z 37,5 km) posiada wciąż nawierzchnię nieutwardzoną. Na obszarze rewitalizacji liczba kilometrów dróg wymagających remontów wynosi 15 900 m, co stanowi 42% wszystkich dróg na terenie gminy Konopnica. Na liczbę tę składają się odcinki dróg powiatowych o łącznej długości 7 200 m oraz dróg gminnych, których łączna długość wynosi 8 700 m.

Dużą bolączką gminy jest brak kanalizacji sanitarnej w wielu miejscowościach jednostkach osadniczych (poza Konopnicą, Rychłocicami i Wrońskiem). Długość kanalizacji wynosi obecnie 10,8 km. Skanalizowanie Gminy Konopnica jest na niskim poziomie. Zgodnie z danymi zaprezentowanymi przez województwo łódzkie w 2014 roku jedynie 19,71% mieszkańców Gminy Konopnica jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Ilość wywożonych z indywidualnych posesji ścieków nie odpowiada ilości zużywanej wody. Polepszenie jakości obsługi kanalizacyjnej w gminie stanowi wyzwanie, które powinno być zrealizowane w najbliższym czasie. Realizacja przedsięwzięcia polegającego na budowie sieci kanalizacyjnej w obszarach zwartej zabudowy wraz z odprowadzeniem ścieków do oczyszczalni będzie stanowić jeden z kamieni milowych w wyprowadzaniu analizowanego obszaru ze stanu kryzysowego. Ponadto korzystnie wpłynie na podniesienie jakości życia mieszkańców, będzie więc mieć pośredni wpływ na sferę społeczną. Kolejnym aspektem jest nienajlepszy stan techniczny zabytków, a także budynków użyteczności publicznej stanowiących miejsce aktywizacji społeczności lokalnych. W sferze funkcjonalno – przestrzennej uwagę zwracają także parki dworskie w Konopnicy i Rychłocicach, wymagające prac konserwatorskich oraz pielęgnacji zieleni, a także nowych nasadzeń. W sferze środowiskowej zdiagnozowano w obszarze rewitalizacji zły stan wód powierzchniowych, co wpływa negatywnie na postrzeganie regionu przez turystów. Powiązane jest to także z brakami w sferze technicznej, gdyż w obszarze rewitalizacji ma miejsce odprowadzanie ścieków z gospodarstw domowych bezpośrednio do rzeki lub na okoliczne pola. Wpływa to na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Ponadto, w związku z położeniem

obszaru rewitalizacji na terenie ważnego ekologicznie obszaru niezbędne jest ograniczenie źródeł niskiej emisji i zwiększenie korzystania z odnawialnych źródeł energii. Działanie to korzystnie wpłynie na jakość środowiska naturalnego, w szczególności na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie ilości wydalanych do powietrza pyłów zawieszonych i benzo- α -pirenów.

8.1. Podobszar Strobin

Rysunek 2. Mapa podobszaru rewitalizacji w miejscowości Strobin

Źródło: Urząd Gminy w Konopnicy

W obszarze zdegradowanym obejmującym miejscowość Strobin analiza potwierdziła zły stan infrastruktury drogowej – zły stan dróg: powiatowej na odcinku około 1000 metrów, i dwóch odcinków drogi gminnej – droga utwardzona bez chodnika o długości około 400 metrów, droga asfaltowa, ze słabej jakości dywanikiem i podbudową, bez chodnika, długość około 500 metrów. W sferze technicznej występuje ponadto słaby stan budynków użyteczności publicznej, przede wszystkim Strażnica Ochotniczej Straży Pożarnej. Nieruchomość wymaga podjęcia działań dążących do termomodernizacji oraz remontu wnętrza budynku. Drugim ważnym budynkiem jest Środowiskowy Dom Samopomocy w Strobiniu, który ze względu na pełnioną ważną funkcję społeczną

(ośrodek wsparcia dziennego dla osób niepełnosprawnych) wymaga koniecznych przedsięwzięć w postaci dostosowania do odpowiedniego standardu. Ważną bolączką miejscowości, podobnie jak w wielu innych miejscowościach gminy, w tym czterech objętych procesem rewitalizacji, jest brak sieci kanalizacyjnej. Wiąże ona ze sobą problemy w dwóch sferach: technicznej oraz środowiskowej (pozbywanie się nieczystości płynnych na pola lub do rzek, co negatywnie wpływa na stan wód powierzchniowych i podziemnych).

Rysunek 3. Podobszar rewitalizacji Strobin. Budynek – strażnica OSP w Strobinie

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

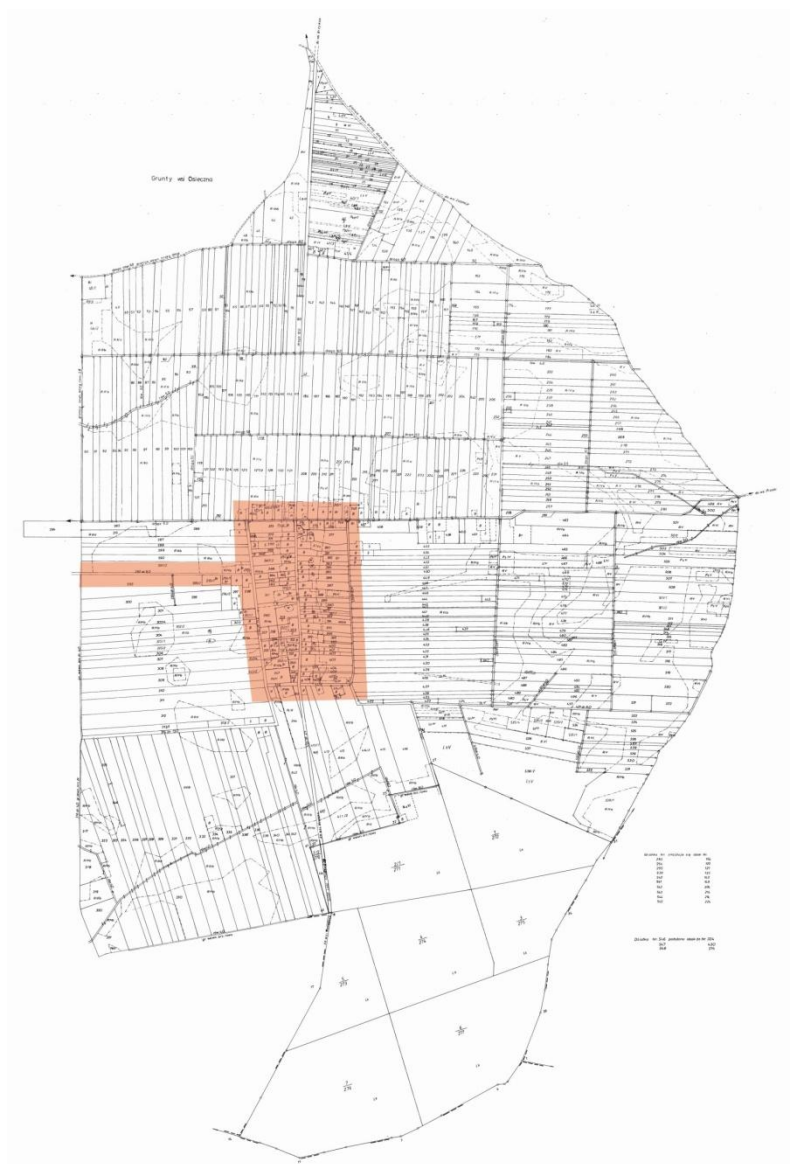
Rysunek 4. Podobszar rewitalizacji Strobin. Teren niezagospodarowany

źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

8.2. Podobszar Wrońsko

Rysunek 5. Mapa podobszaru rewitalizacji w miejscowości Wrońsko

Źródło: Urząd Gminy w Konopnicy

W podobszarze rewitalizacji obejmującym miejscowość Wrońsko w ramach diagnozy pogłębionej wykazano niedostateczny stan infrastruktury drogowej, na jednym odcinku drogi powiatowej (długość ok. 1300 m.) oraz dwóch odcinkach dróg gminnych (oba po ok. 800 m., łączna długość ok. 1600 m.). W przypadku dróg gminnych mamy do czynienia z odcinkami dróg z nawierzchnią utwardzoną, charakteryzującą się niską jakością. Ponadto w sferze technicznej zaobserwowano niezadowalający stan budynków użyteczności publicznej, w szczególności budynku Ochotniczej Straży Pożarnej. Nieruchomość ta wymaga przeprowadzenia termomodernizacji i remontu wnętrza. Na terenie miejscowości Wrońsko nie występuje sieć kanalizacyjna. To kolejna miejscowość w Gminie

Konopnica pozbawiona tego typu infrastruktury. Zwarty odcinek zabudowy miejscowości Wrońsko wymaga wyposażenia w kanalizację. Przedsięwzięcie to ma pozytywny wpływ na trzy sfery rewitalizacyjne: funkcjonalno-przestrzenną, środowiskową i społeczną. W sferze funkcjonalno-przestrzennej brak w miejscowości Wrońsko w odpowiedni sposób zagospodarowanego terenu, umożliwiającego spędzanie wolnego czasu wszystkim mieszkańcom, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży oraz seniorów.

Rysunek 6. Podobszar rewitalizacji Wrońsko. Budynek – strażnica OSP we Wrońsku

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Rysunek 7. Podobszar rewitalizacji Wrońsko. Droga gminna w miejscowości Wrońsko

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

8.3. Podobszar Mała Wieś

Rysunek 9. Mapa podobzaru rewitalizacji w miejscowości Mała Wieś

Źródło: Urząd Gminy Konopnica

W miejscowości Mała Wieś największe zdiagnozowane problemy występują, poza sferą społeczną, w sferze technicznej. Droga gminna prowadząca przez miejscowość, na odcinku ok 1500 metrów, jest w złym stanie technicznym, posiada nawierzchnię destrukcyjną. W złym stanie jest także ciąg pieszy. Most biegnący nad rzeką Oleśnicą, ze względu na stan techniczny, jest zamknięty dla ruchu pojazdów. W celu usprawnienia komunikacji na obszarze Gminy Konopnica niezbędna jest budowa nowej przeprawy przez rzekę. Podobnie jak w wielu innych miejscowościach, również w analizowanej Małej Wsi nie występuje infrastruktura kanalizacyjna. Na obszarze zwartej zabudowy mieszkalnej – odcinku o długości ok. 800 metrów występuje konieczność budowy sieci kanalizacyjnej. Podobnie jak w miejscowości Wrońsko, wskazuje się braki w sferze funkcjonalno-przestrzennej. Miejscowość Mała Wieś brakuje obszaru o funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, z udogodnieniami w postaci małej architektury.

Rysunek 10. Podobszar rewitalizacji Mała Wieś. Most na rzece Oleśnicy

źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Rysunek 11. Obszar rewitalizacji Mała Wieś. Teren rekreacyjno - wypoczynkowy

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

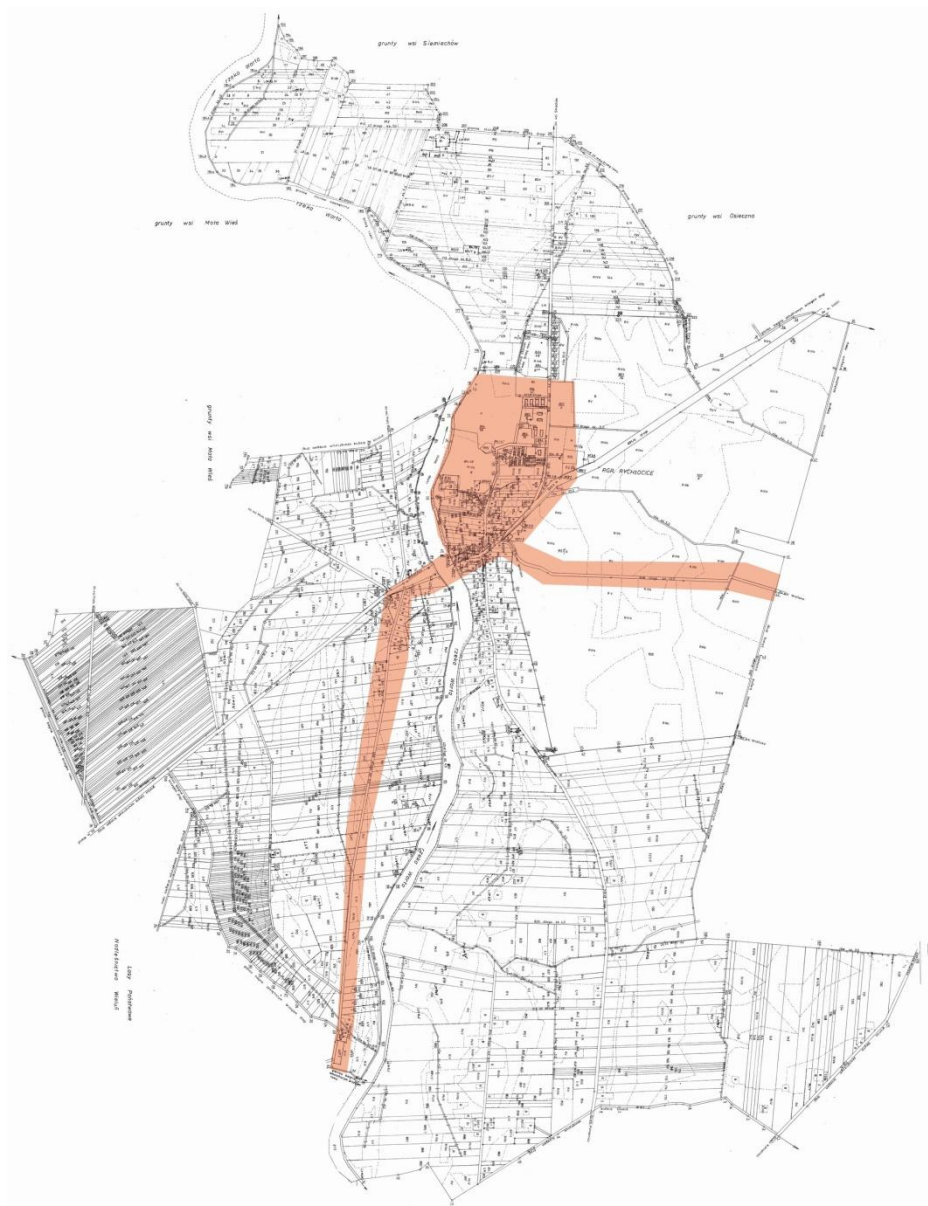
Rysunek 12. Teren rewitalizacji Mała Wieś. Droga gminna w miejscowości Mała Wieś.

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

8.4. Podobszar Rychłocice

Rysunek 13. Mapa podobszaru rewitalizacji w miejscowości Rychłocice

Źródło: Urząd Gminy Konopnica

Podobnie problemy wykazuje obszar kryzysowy, będący podobszarem rewitalizacyjnym w miejscowości Rychłocice. W sferze funkcjonalno-przestrzennej zdiagnozowano brak terenu rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców, położonego w pobliżu rzeki, z którego mogliby także korzystać turyści i odwiedzający jednodniowi oraz osoby, których pobyt ma charakter krótkotrwały, tranzytowy, przejeżdżający przez miejscowość lub gminę. Kolejną kwestią, której występowania wpłynęło na uznanie tej miejscowości za obszar kryzysowy, dotyczy sfery technicznej. To słaby stan infrastruktury drogowej, na odcinku około 1000 metrów drogi Konopnica – Rychłocice. W bardzo słabym stanie są wszystkie elementy drogi – ciągi piesze, po obu jej stronach, nawierzchnia jezdni

oraz kanalizacja deszczowa. Ponadto w sferze technicznej mamy do czynienia z złym stanem technicznym budynku użyteczności publicznej – strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej. Budynek posiada złe parametry energetyczne. Ponadto w Rychłolicach zdiagnozowano zły stan budynku kościoła drewnianego, a także niezadowalający stan zagospodarowania przestrzeni wokół tej budowli.

Rysunek 14. Podobszar rewitalizacji Rychłocice. Budynek – strażnica OSP w Rychłolicach.

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Rysunek 15. Podobszar rewitalizacji Rychłocice. Budynek – drewniany kościół w Rychłolicach

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

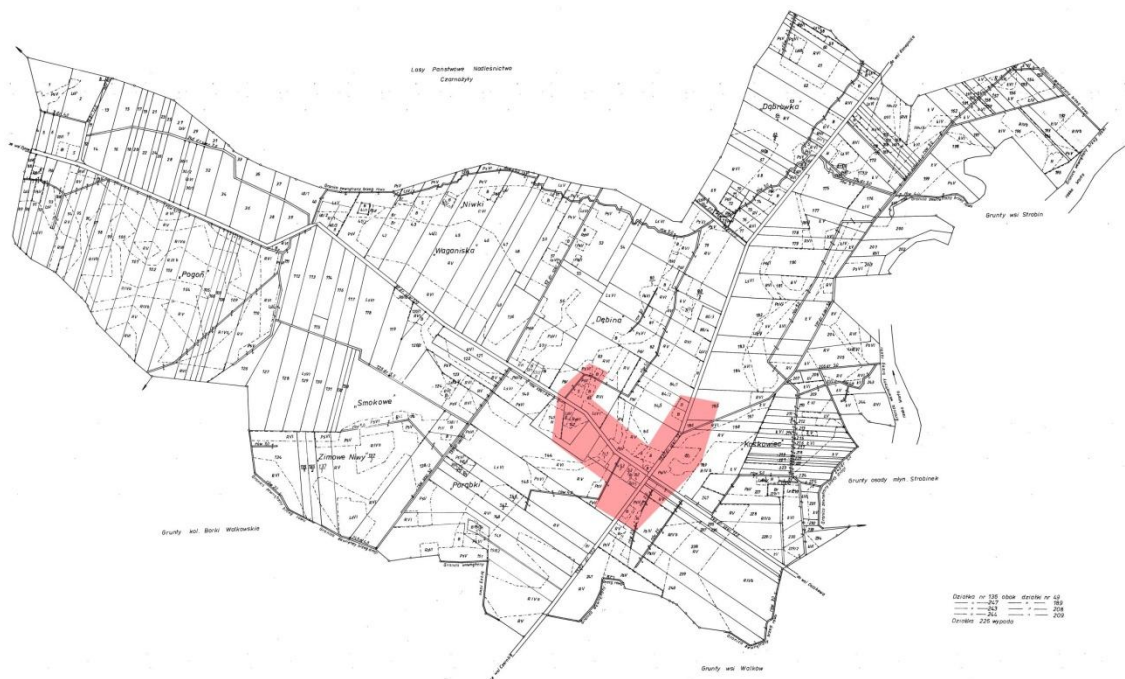
Rysunek 16. Podobszar rewitalizacji Rychłocice. Droga gminna w Rychłocicach

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

8.5. Podobszar Bębnow

Rysunek 17. Mapa podobszaru rewitalizacji w miejscowości Bębnow

Źródło: Urząd Gminy w Konopnicy

W kolejnym podobszarze rewitalizacji, który stanowi miejscowość Bębnów, zdiagnozowano sytuację kryzysową (poza opisaną wcześniej sferą społeczną) w sferach: technicznej i funkcjonalno-przestrzennej. Przede wszystkim wskazać należy zły stan techniczny dróg gminnych, na dwóch odcinkach: pierwszy dotyczy drogi o nawierzchni utwardzonej (długość odcinka około 600 m.), a drugi drogi asfaltowej ze zniszczoną warstwą zewnętrzną i uszkodzoną podbudową (długość odcinka około 500 metrów). Ponadto kwestie związane z drogami w tym podobszarze dotyczą także złego stanu dróg powiatowych: na dwóch odcinkach: Bębnów – Dymek (ok 1000 m.) oraz Bębnów – Konopnica (ok. 3000 m. długości). W sferze technicznej analiza pogłębiona obszaru rewitalizacji wykazuje także zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej w tej miejscowości. W szczególności dotyczy to budynku po byłej szkole podstawowej. Jego stan techniczny należy określić jako zły. Posiada nieodpowiednie parametry energetyczne, jest nieruchomością mocno zaniedbaną. Adaptacja na mieszkania socjalne, ewentualnie chronione wymaga podjęcia intensywnych prac remontowych, obejmujących termomodernizację, remont wewnątrz budynku. Miejscowość Bębnów także pozbawiona jest sieci kanalizacyjnej, należy uznać, że jest ona niezbędna w obszarze zwartej zabudowy mieszkalnej. Biorąc pod uwagę sferę funkcjonalno-przestrzenną zdiagnozowano brak terenu rekreacyjnego przeznaczonego dla mieszkańców miejscowości.

Rysunek 18. Podobszar rewitalizacji Bębnów. Budynek dawnej szkoły podstawowej.

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

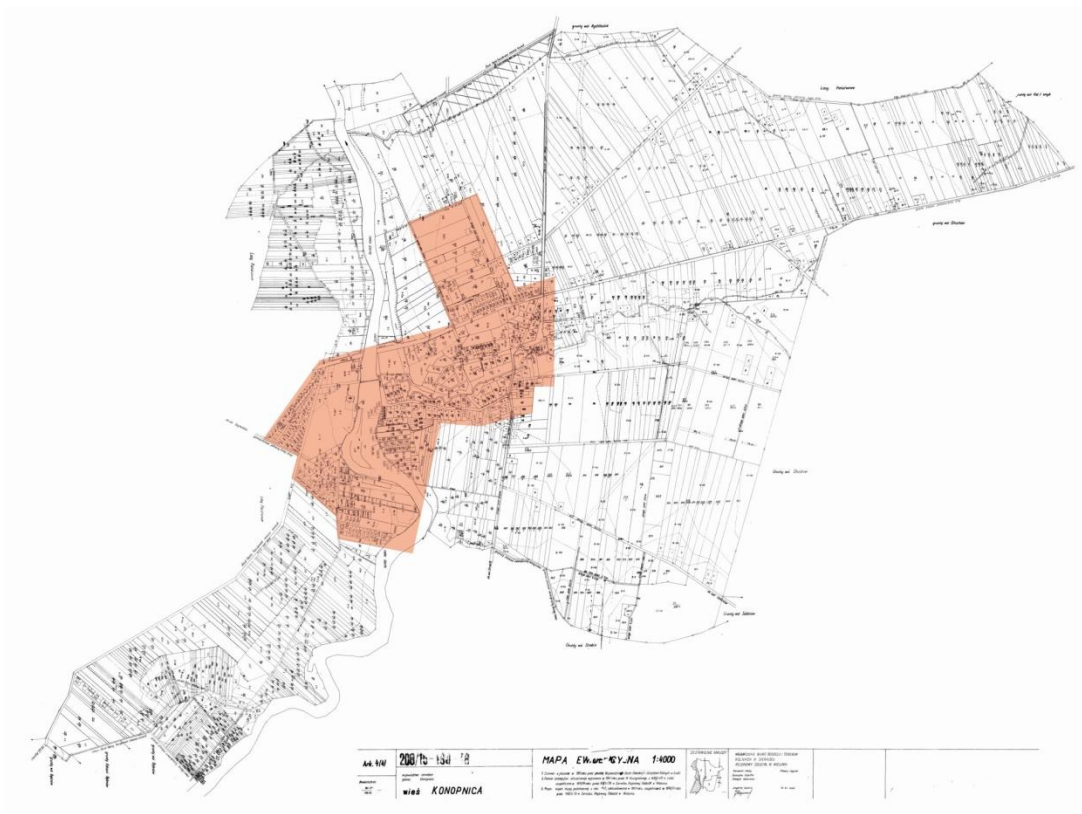
Rysunek 19. Podobszar rewitalizacji Bębnow. Budynek dawnej szkoły podstawowej

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

8.6. Podobszar Konopnica

Rysunek 20. Mapa podobszaru rewitalizacji w miejscowości Konopnica

Źródło: Urząd Gminy Konopnica

W podobzarze rewitalizacji obejmującym część miejscowości Konopnica stwierdzono niezadowalający stan w kilku sferach. W aspekcie technicznym diagnoza wskazała niezadowalający stan części dróg przebiegających przez miejscowość. W przypadku dróg powiatowych są to dwa odcinki o łącznej długości ok. 900 metrów (ul. Szkolna – 600 m, ul. Zielona – 300 m.). Oba odcinki posiadają zniszczone ciągi piesze, a także zły stan warstwy ścieralnej. Podobnie zły stan warstwy zewnętrznej zaobserwowano w przypadku dróg gminnych - są to dwa odcinki – pierwszy o długości ok. 1500 m, będący drogą utwardzoną, a drugi o długości ok. 300 m. Dodatkowo analiza wskazuje na brak ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych i innej infrastruktury dla rowerzystów oraz zły stan infrastruktury dla pieszych (niska jakość bądź brak chodników). Kolejnym aspektem w sferze technicznej jest niezadowalający stan techniczny budynków użyteczności publicznej. Pogłębiona diagnoza obrazuje braki w następujących nieruchomościach: budynek Urzędu Gminy Konopnica, budynek Ochotniczej Straży Pożarnej w Konopnicy, budynek Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej, stadion Miejskiego Ludowego Klubu Sportowego. Ponadto bezwzględnie wskazać należy obiekt zabytkowy – spichlerz, jako obiekt wymagający remontu, a także budynek magazynowy zlokalizowany w Parku Starowiejskim. W sferze funkcjonalno – przestrzennej zauważa się braki związane z zagospodarowaniem przestrzeni miejscowości na cele rekreacyjne. Niezagospodarowany jest plac przy rzece Warcie, mogący służyć celom rekreacyjnym i wypoczynkowym. Również Park Starowiejski, jako przestrzeń zielona, przeznaczona na wypoczynek i rekreację mieszkańców i turystów, uznany został za obszar wymagający interwencji objętej niniejszym programem.

Rysunek 21. Podobszar rewitalizacji Konopnica. Budynek Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej w Konopnicy

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Rysunek 22. Podobszar rewitalizacji Konopnica. Budynek strażnicy OSP w Konopnicy

Źródło : Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Rysunek 23. Podobszar rewitalizacji Konopnica. Droga gminna w Konopnicy

Źródło: Fotografia Urzędu Gminy w Konopnicy

Obszar wyznaczony do rewitalizacji jest istotny dla rozwoju Gminy Konopnica. W analizowanym obszarze zdiagnozowano kumulację problemów i negatywnych zjawisk w każdej ze sfer. Przedstawione problemy, zdiagnozowane w każdej ze stref: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i funkcjonalno-przestrzennej umożliwiają określenie konkretnych celów

rewitalizacji w Gminie Konopnica, a w kolejnym kroku – poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą realizowane na obszarze zdegradowanym.

9. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

9.1. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W poniższej tabeli zaprezentowano podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Są to najważniejsze projekty, bez których zrealizowanie założonych w GPR Gminy Konopnica celów jest niemożliwa. Pełna i skuteczna realizacja tych projektów jest gwarantem powodzenia programu i wyjścia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Działania są ściśle określone i nakierowane na konkretne podobszary rewitalizacji, dzięki czemu w pełni oddziałują na zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne. Z efektów prowadzonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych korzystać będą także osoby zamieszkane poza obszarem rewitalizacji, a także turyści i odwiedzający jednodniowi przebywający na terenie gminy. Stanowi to wartość dodaną całego programu.

PROJEKT PODSTAWOWY nr 1	
Podobszar rewitalizacji	Strobin, Wrońsko, Bębnow, Mała Wieś
Nazwa	Budowa kanalizacji w miejscowościach pozbawionych infrastruktury wodno-kanalizacyjnej – Strobin, Wrońsko, Bębnow, Rychłocice
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Strobin: Budowa kanalizacji w miejscowości Strobin o długości około 1600 metrów, na terenie zwartej zabudowy mieszkalnej, budowa sieci doprowadzającej ścieki do oczyszczalni w Konopnicy – odcinek o długości około 2300 metrów wraz z dwoma przepompowniami. Podobszar rewitalizacji Wrońsko: Budowa sieci kanalizacyjnej na terenie miejscowości Wrońsko, w obszarze zwartej zabudowy mieszkalnej, o długości na terenie miejscowości 1600 m, dodatkowo odcinek o długości ok. 3000 m sieci doprowadzającej ścieki z miejscowości Wrońsko do oczyszczalni ścieków w Rychłocicach. Podobszar rewitalizacji Bębnow: Budowa sieci kanalizacyjnej w obszarze zwartej

	zabudowy mieszkalnej, o długości ok 1200 m., ponadto sieć doprowadzająca ścieki do oczyszczalni ścieków w Konopnicy o długości ok. 3000 m wraz z przepompowniami. Podobszar rewitalizacji Mała Wieś: Budowa odcinka sieci kanalizacyjnej o długości ok 800 metrów na obszarze zwartej zabudowy w miejscowości Mała Wieś. Dodatkowo konieczność budowy sieci kanalizacyjnej odprowadzającej nieczystości do oczyszczalni ścieków w Rychłolicach, odcinek o długości ok. 3000 metrów, z przewiertem pod rzeką Wartą
Lokalizacja projektu	Strobin, Wrońsko, Bębnow, Mała Wieś
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Długość nowopowstałej instalacji kanalizacyjnej
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	11,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	PROW ,WFOŚiGW, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018-2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT PODSTAWOWY nr 2	
Podobszar rewitalizacji	Mała Wieś
Nazwa	Remont mostu na rzece Oleśnica.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Budowa nowej przeprawy przez rzekę Oleśnicę, w miejscu obecnej, której stan techniczny wymusił zamknięcie jej dla ruchu pojazdów.
Lokalizacja projektu	Mała Wieś 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający gminę.

Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,40 mln zł
Źródła finansowania projektu	Środki własne, RPO, Budżet Państwa
Czas realizacji projektu	2018-2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT PODSTAWOWY nr 3	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Remont Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej.
Cel projektu	Cel strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczne kierunki działania 1.1. Ograniczenie do minimum wykluczenia społecznego i 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczne kierunki działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej, 3.4. Promowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Termomodernizacja budynku w postaci docieplenia, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, instalacja ogrzewania, wymiana dachu, remont pomieszczeń wewnętrznych, w tym Sali widowiskowej wraz z wyposażeniem – nagłośnieniem, oświetleniem itp.
Lokalizacja projektu	ul. Parkowa 16, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i

	ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,00 mln
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2019-2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT PODSTAWOWY nr 4	
Podobszar rewitalizacji	Rychłocice
Nazwa	Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na odcinku pozbawionej tej infrastruktury między miejscowościami Rychłocice - Żabieniec
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Rychłocice: Budowa odcinka sieci kanalizacyjnej – ok. 2000 m wraz z przebiegiem przez Rzekę Wartę. Budowa odcinka sieci wodociągowej ok. 1500 m
Lokalizacja projektu	Strobin, Wrońsko, Bębnow, Mała Wieś
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Długość nowopowstałej instalacji kanalizacyjnej
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,50 mln zł
Źródła finansowania projektu	PROW, Środki własne

Czas realizacji projektu	2019-2021
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT POSTAWOWY nr 5	
Podobszar rewitalizacji	Rychłocice
Nazwa	Remont hydroforni
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Remont hydroforni, za pomocą której mieszkańcy miejscowości Rychłocice zaopatrywani są w wodę. Jej stan techniczny wymaga interwencji.
Lokalizacja projektu	Rychłocice
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,50 mln zł
Źródła finansowania projektu	PROW, Środki własne
Czas realizacji projektu	2019 - 2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

9.2. Dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Dodatkowe, uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne zgodnie z „Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” charakteryzują się mniejszą skalą oddziaływania, jednakże są także ważne ze względu na realizację celów GPR Gminy Konopnica. Obejmują one wszystkie wskazane strategiczne kierunki działań Programu, a co za tym idzie można je zidentyfikować w każdym z celów strategicznych. Nie występuje sytuacja, w której prowadzone przedsięwzięcia rewitalizacyjne obejmują tylko część sfery działań i oddziałują fragmentarycznie na jedną ze stref wskazanych w diagnozie. Projektu uzupełniające obejmują cały obszar rewitalizacji, natomiast ich oddziaływanie wykracza poza wskazany teren. Efekty przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą zauważalne na terenie całej Gminy Konopnica. Będą one wpływać na mieszkańców oraz turystów odwiedzających ten teren. Stanowi to wartość dodaną poniżej przedstawionych projektów.

PROJEKT DODATKOWY nr 1	
Podobszar rewitalizacji	Strobin
Nazwa	Remont budynków Strażnic Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Strobin
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Termomodernizacja budynku – docieplenie, wymiana okien, instalacja ogrzewania, remont garaży, remont Sali – wymiana podłóg, remont ścian, montaż sufitu, wymiana elektryki.
Lokalizacja projektu	Strobin
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Liczba wspartych organizacji trzeciego sektora.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,50 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2020-2021
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera środowiskowa

Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna
--

PROJEKT DODATKOWY nr 2	
Podobszar rewitalizacji	Strobin
Nazwa	Przystosowanie budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Strobinie do standardu domu pomocy społecznej.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cele strategiczne: 1.1. Ograniczenie do minimum wykluczenia społecznego, 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych
Zakres działań	Rozbudowa obiektu o salę wielofunkcyjną oraz gabinety rehabilitacyjne.
Lokalizacja projektu	Strobin
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Liczba wspartych organizacji trzeciego sektora
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	3,80 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018-2019
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 3	
Podobszar rewitalizacji	Strobin, Wrońsko, Konopnica, Bębnow, Rychłocice, Mała Wieś
Nazwa	Zagospodarowanie terenu. Budowa terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w miejscowościach objętych rewitalizacją.
Cel projektu	Cel strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczne kierunki działania 1.1. Ograniczenie do minimum wykluczenia społecznego i 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczne kierunki działania: 3.3. Restauracja i

	ożywienie przestrzeni publicznej, 3.4. Promowanie atrakcyjnej oferty kulturalnej dla mieszkańców i turystów.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Strobin: zagospodarowanie działki o powierzchni 0,4 ha, utworzenie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców i turystów – z placem zabaw, siłownią plenerową, altaną. Podobszar rewitalizacji Wrońsko: zagospodarowanie działki o powierzchni 0,5 ha, utworzenie terenu rekreacyjno-wypoczynkowego dla mieszkańców i turystów – z placem zabaw, boiskiem sportowym, siłownią plenerową. Podobszar miejscowości Konopnica Zagospodarowanie terenu nadrzecznego o powierzchni ok. 1 ha., przystosowanie obszaru do pełnienia funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej, budowa małej infrastruktury Podobszar rewitalizacji Bębnow: Budowa terenu rekreacyjnego w postaci placu zabaw, siłowni plenerowej, altany. Zagospodarowanie działki o powierzchni 0,2 ha. Podobszar rewitalizacji Rychłocice: Budowa terenu rekreacyjnego w postaci placu zabaw, siłowni plenerowej, altany. Zagospodarowanie działki o powierzchni 0,2 ha Podobszar rewitalizacji Mała Wieś: Budowa terenu rekreacyjnego – plac zabaw, siłownia plenerowa, altana, zagospodarowanie działki o powierzchni ok 0,2 ha.
Lokalizacja projektu	Strobin
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba nowej infrastruktury turystycznej Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	0,20 mln zł
Źródła finansowania projektu	PROW, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018-2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 4	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Remont budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Konopnicy.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Termomodernizacja budynku w postaci docieplenia, wymiana stolarki okiennej, wymiana stolarki drzwiowej, instalacja ogrzewania, wymiana dachu), remont pomieszczenia kuchennego wraz z wyposażeniem, remont sal, remont klatki schodowej, remont miejsc garażowych wraz z wymianą drzwi.
Lokalizacja projektu	ul. Rynek 11, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2020-2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 5	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Remont budynku Urzędu Gminy Konopnica.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi

	społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i żywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Termomodernizacja budynku w postaci docieplenia, wymiana stolarki okiennej, wymiana stolarki drzwiowej, instalacja ogrzewania, montaż klimatyzacji. Remont części pomieszczeń, adaptacja piwnic.
Lokalizacja projektu	ul. Rynek 15, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,50 mln
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2019-2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 6	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Odnowienie obiektów sportowych Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego w Konopnicy.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i żywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Remont obiektów sportowych: stadionu z boiskiem do piłki nożnej, kortu tenisowego. Remont drogi dojazdowej. Zagospodarowanie terenu

	rekreacyjno-wypoczynkowego. Budowa parkingu. Zamontowanie oświetlenia.
Lokalizacja projektu	ul. Rzeczna 44, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,80 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2019-2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 7	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Termomodernizacja i remont budynku szkoły podstawowej
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Rewitalizacja 3 obiektów w zespole szkół. Termomodernizacja budynku oddziałów przedszkolnych, remont budynków – odnowa elewacji, wymiana podłóg, remont pomieszczeń.
Lokalizacja projektu	ul. Szkolna 18, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i

	ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,5 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, WFOŚiGW, Środki własne
Czas realizacji projektu	2021-2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 8	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Rewitalizacja Parku Starowiejskiego w Konopnicy
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Sporządzenie inwentaryzacji drzewostanu, usunięcie uszkodzonych i chorych drzew, wykonanie nowych nasadzeń, wytyczenie ścieżek, budowa amfiteatru, montaż małej architektury – ławek i urządzeń rekreacyjnych. Remont budynku magazynowego w Parku Starowiejskim – wymiana stolarki okiennej, drzwiowej, remont pomieszczeń, toalet.
Lokalizacja projektu	ul. Parkowa, 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,50 mln zł
Źródła finansowania projektu	WFOŚiGW, Środki własne

Czas realizacji projektu	2019-2021
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 9	
Podobszar rewitalizacji	Konopnica
Nazwa	Remont budynku zabytkowego spichlerza w Konopnicy.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Konopnica. Remont budynku spichlerza w Konopnicy.
Lokalizacja projektu	98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę Konopnica
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba zabytków objętych wsparciem Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018-2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 10	
Podobszar rewitalizacji	Bębnow
Nazwa	Remont i adaptacja do nowej funkcji budynku po szkole podstawowej.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2.

	Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Bębnow. Termomodernizacja budynku (docieplenie, wymiana okien, instalacja ogrzewania). Remont wnętrza budynku, wymiana podłóg, odnowienie ścian, wymiana instalacji elektrycznej. Adaptacja pomieszczeń na cele socjalne bądź mieszkania chronione.
Lokalizacja projektu	Bębnow 98-313 Konopnica.
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę Konopnica
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba zabytków objętych wsparciem Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Budżet Państwa, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018 - 2019
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 11	
Podobszar rewitalizacji	Rychłocice
Nazwa	Remont budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Rychłocice
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Termomodernizacja budynku – docieplenie,

	wymiana okien, wymiana stolarki drzwiowej, instalacja ogrzewania. Remont i adaptacja pomieszczeń garażowych do celów OSP, remont sali – wymiana podłóg, remont ścian, montaż sufitu, wymiana elektryki. Zagospodarowanie terenu wokół budynku.
Lokalizacja projektu	Rychłocice, 98-313 Konopnica
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Liczba wspartych organizacji trzeciego sektora.
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	1,50 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018 - 2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 12	
Podobszar rewitalizacji	Rychłocice
Nazwa	Remont budynku drewnianego kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w miejscowości Rychłocice.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Cel strategiczny 1.2. Integracja społeczna, wzmacnianie więzi społecznych. Cel strategiczny nr 3: Powstanie atrakcyjnej dla mieszkańców i turystów przestrzeni publicznej. Strategiczny kierunek działania: 3.3. Restauracja i ożywienie przestrzeni publicznej.
Zakres działań	Drewniany kościół konstrukcji zrębowej. Orientowany. Mniejsze prezbiterium od nawy, zamknięte trójbocznie z boczną zakrystią. Kruchta z boku nawy. Dach dwukalenicowy, kryty gontem z wieżyczką na sygnaturkę. Zwieńczoną blaszanym hełmem z latarnią. Wyposażenie wnętrza głównie późnobarokowe. Drewniana dzwonnica konstrukcji słupowej z XIX wieku. Zbudowana na planie kwadratu, kryta dachem namiotowym.

	Remont budynku – wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, odnowa wnętrza świątyni, zagospodarowanie terenu wokół kościoła pod nadzorem konserwatora zabytków.
Lokalizacja projektu	Rychłocice, 98-313 Konopnica
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji. Liczba zabytków objętych wsparciem
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	2,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	RPO WŁ, Środki własne,
Czas realizacji projektu	2017 - 2020
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 13	
Podobszar rewitalizacji	Strobin, Wrońsko, Bębnów, Mała Wieś, Konopnica
Nazwa	Remont dróg gminnych na odcinkach wymagających pilnej interwencji, w miejscowościach objętych rewitalizacją
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Strobin: Remont dróg gminnych na dwóch odcinkach: odcinek drogi utwardzonej, z koniecznością budowy drogi asfaltowej i budową chodnika, długość ok. 400 m., drugi odcinek: wymiana warstwy ścieralnej wraz z podbudową, konieczność budowy chodnika, długość odcinka ok. 500 m.

	Podobszar rewitalizacji Wrońsko: Remont dwóch odcinków dróg gminnych, pierwszy z nich posiada nawierzchnię utwardzoną, remont w postaci budowy drogi asfaltowej o długości ok. 800 m., drugi odcinek, droga utwardzona, konieczność budowy drogi asfaltowej o długości 800 m. Podobszar rewitalizacji Bębnów: Remont dwóch odcinków dróg gminnych, pierwszy z nich o długości 600 m, o powierzchni utwardzonej, wskazana budowa drogi asfaltowej, drugi odcinek o długości 500 m., droga asfaltowa wymagająca wymiany dywanika wraz z podbudową. Podobszar rewitalizacji Mała Wieś: Remont odcinka drogi gminnej o nawierzchni gruntowej. Budowa drogi o nawierzchni asfaltowej, odtworzenie chodnika po jednej stronie jezdni, odcinek wymagający interwencji wynosi 1500 m. Podobszar rewitalizacji Konopnica: Remont dwóch odcinków dróg gminnych – jedna droga utwardzona – konieczność budowy drogi asfaltowej o długości ok. 1500 m., z wyznaczoną ścieżką rowerową, drugi odcinek – droga asfaltowa wymagająca wymiany dywanika wraz z podbudową, o długości około 300 m.
Lokalizacja projektu	Strobin, Wrońsko, Bębnów, Mała Wieś, Konopnica
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Długość zmodernizowanych dróg Powierzchnia obszaru objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	5,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	Budżet Państwa, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018 - 2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 14

Podobszar rewitalizacji	Strobin, Wrońsko, Bębnów, Konopnica,
--------------------------------	--------------------------------------

	Rychłocice
Nazwa	Remont dróg powiatowych na odcinkach wymagających pilnej interwencji, w miejscowościach objętych rewitalizacją
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Strobin: Remont drogi powiatowej na odcinku ok. 1000 m., stan obecny: zły stan nawierzchni, konieczna wymiana warstwy ścieralnej oraz podbudowy. Podobszar rewitalizacji Wrońsko: Remont drogi powiatowej Konopnica – Wrońsko, charakteryzuje się złym stanem nawierzchni na odcinku 1000 m, niezbędna jest wymiana warstwy zewnętrznej i podbudowy. Podobszar rewitalizacji Bębnow: Remont dwóch odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 4000m. Pierwszy odcinek Bębnow – Dymek o długości ok 1000m., drugi Bębnow – Konopnica o długości ok. 3000 m. Oba wskazane odcinki charakteryzują się złym stanem technicznym i koniecznością wymiany warstwy ścieralnej i podbudowy. Podobszar rewitalizacji Konopnica: Remont dwóch odcinków ulic miejscowości stanowiących odcinki dróg gminnych. Ulica Szkolna – odcinek o długości ok. 600 m – zły stan nawierzchni, wymagana budowa nawierzchni asfaltowej i chodnika po obu stronach drogi. Ulica Zielona – odcinek o długości ok. 300 m., zły stan nawierzchni, wymagana budowa nawierzchni asfaltowej i chodnika po jednej stronie drogi. Podobszar rewitalizacji Rychłocice: Zły stan techniczny drogi powiatowej Konopnica – Rychłocice na odcinku ok. 1000 m, wymagany remont chodnika wzdłuż drogi, remont kanalizacji deszczowej oraz naprawa powierzchni jezdni.
Lokalizacja projektu	Strobin, Wrońsko, Bębnow, Mała Wieś, Konopnica, Rychłocice
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy

	Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Długość zmodernizowanych dróg Powierzchnia obszaru objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	4,00 mln zł
Źródła finansowania projektu	Budżet Państwa, Środki własne
Czas realizacji projektu	2018 - 2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

PROJEKT DODATKOWY nr 15	
Podobszar rewitalizacji	Rychłocice, Wrońsko
Nazwa	Remont drogi na odcinku Rychłocice – Wrońsko.
Cel projektu	Cel Strategiczny nr 1: Wzmocnienie kapitału społecznego Gminy Konopnica. Poprawa jakości życia mieszkańców. Strategiczny kierunek działania 1.3: Poprawa życia mieszkańców. Cel Strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy gminy ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju turystyki oraz poszanowania środowiska naturalnego. Strategiczny kierunek działania 2.3: Poprawa wizerunku gminy na zewnątrz, zwiększenie jej konkurencyjności i 2.4. Poprawa jakości środowiska przyrodniczego na terenie Gminy Konopnica.
Zakres działań	Podobszar rewitalizacji Rychłocice i Wrońsko. Modernizacja drogi Rychłocice Wrońsko – odcinek 1500 m. wymagający interwencji.
Lokalizacja projektu	Rychłocice, Wrońsko
Adresaci działań	Mieszkańcy terenu rewitalizacji. Mieszkańcy Gminy Konopnica. Turyści odwiedzający Gminę.
Podmiot realizujący /ew. partnerstwo/	Gmina Konopnica
Osiągane wskaźniki	Długość zmodernizowanych dróg Powierzchnia obszaru objęta rewitalizacją
Sposoby oceny i mierzenia rezultatów	Zgodnie z założonym systemem monitorowania i ewaluacji – ocena wykonywana w ramach ewaluacji on-going – bieżąca ocena realizacji projektów w postaci monitoringu w cyklu rocznym na podstawie raportów oraz ewaluacja mid-term w 2020 roku, a także ewaluacja ex-post po zakończeniu realizacji GPR.
Szacowany koszt projektu	0,60 mln zł

Źródła finansowania projektu	PROW, Środki własne
Czas realizacji projektu	2020 - 2022
Oddziaływanie	Sfera społeczna Sfera gospodarcza Sfera środowiskowa Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

9.3. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

W powyższych rozdziałach przedstawiono główne oraz dodatkowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. W czasie realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica przewidziano także inne, tzw. pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Wynika to z faktu, że na chwilę tworzenia dokumentu trudno zdiagnozować wszystkie potrzeby mieszkańców obszarów rewitalizacji. Potrzeby te mogą i zapewne będą zmieniać się czasie obowiązywania Programu. Mając na uwadze elastyczność oraz przystosowywanie się do zmieniających się potrzeb społecznych w GPR uwzględniono szeroki zakres tematyczny projektów, możliwych do podejmowania w ramach realizacji GPR na obszarach objętych rewitalizacją. Proponuje się, by projekty te obejmowały następujący zakres tematyczny:

- rozwój kapitału ludzkiego poprzez podnoszenie kwalifikacji i wiedzy mieszkańców Gminy Konopnica,
- integracja społeczna mieszkańców,
- aktywizacja społeczna seniorów,
- ochrona środowiska naturalnego, w szczególności wód i powietrza,
- rozwój gospodarki turystycznej i produktu turystycznego,
- zachowanie i promocja walorów antropogenicznych Gminy Konopnica,
- zachowanie i promocja walorów przyrodniczych Gminy Konopnica,
- poprawa dostępności do infrastruktury komunalnej,
- rewitalizacja przestrzeni publicznej,
- poprawa stanu technicznego obiektów użyteczności publicznej,
- promowanie przedsiębiorczości, zwłaszcza wśród osób zajmujących się rolnictwem.

Zaproponowane obszary tematyczne zapewniają koncentrację interwencji w strategicznych kierunkach działania GPR, co zapewnia pozytywny wpływ na realizację celów Programu.

10. Harmonogram procesu rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica obejmuje okres 8 lat – lata 2016-2023. Podzielony został on na 4 etapy, zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 17. Harmonogram Gminnego Procesu Rewitalizacji Gminy Konopnica

Etap	Termin	Działania
Przygotowanie GPR	2016-2017	Diagnoza i wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Debata publiczna i warsztaty dla interesariuszy rewitalizacji Opracowanie strony internetowej projektu Konferencja podsumowująca Opracowanie i przyjęcie GPR
Wdrażanie GPR	2017	Zainicjowanie prac Komitetu Rewitalizacji Opracowanie szczegółowego harmonogramu na lata 2018-2019
Realizacja GPR	2018-2023	Realizacja projektów rewitalizacyjnych. Ewaluacja on-going wykonania projektów ewaluacyjnych. Analiza postępu rzeczowo – finansowego GPR. Kontrola terminów wykonania poszczególnych zadań. Ewaluacja ex-post zakończonych projektów. Bieżący monitoring wskaźników produktu i rezultatu. Sporządzanie raportów w ujęciu rocznym, mający na celu weryfikację założonych wskaźników. W 2020 roku kompleksowa ocena mid-term realizacji Programu.
Ewaluacja GPR	2023	Ewaluacja ex-post Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica. Przedstawienie wniosków i ewentualnych poprawek. Analiza wśród wszystkich interesariuszy programu. Wnioski i poprawki. Ewentualne przygotowanie kolejnego programu rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne

11. Wskaźniki realizacji

Określone w Gminnym Programie Rewitalizacji wskaźniki posłużą zmierzeniu osiągnięcia zamierzonych celów zdefiniowanych w unijnych dokumentach programowych. Wskaźniki produktu i rezultatu do pomiaru celów określonych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Konopnica. Pozwolą one na określenie mierzalnych efektów, faktycznego stanu wynikłego z przeprowadzania procesu rewitalizacji. Wskaźnik produktu to mierzalny, bezpośredni efekt interwencji mierzony skonkretyzowanymi wielkościami, z kolei wskaźnik rezultatu to korzyści wynikające dla beneficjentów projektu będące efektem przeprowadzonych w projekcie przedsięwzięć. Wskaźnik oddziaływania to element obrazujący konsekwencje interwencji, które wykraczają poza ramy czasowe GPR, nie podają efektów natychmiastowych, są obrazem rzeczywistości w 3 lata po zakończeniu Programu. Stopień wykonania wskaźników będzie na bieżąco monitorowany.

Wykaz przykładowych wskaźników w Gminnym Projekcie Rewitalizacji Gminy Konopnica

Wskaźniki rezultatu, wraz z jednostkami miary:

- wzrost liczby odwiedzin (turystów i odwiedzających jednodniowych) [os.]
- wzrost liczby zatrudnionych we wspieranych przedsiębiorstwach [os.]
- wzrost liczby przedsiębiorstw [szt.]
- wzrost liczby miejsc noclegowych [szt.]
- zmniejszenie liczby ludności korzystającej w pomocy społecznej [os.]
- wzrost liczby zatrudnionych na terenie gminy [os.]

Wskaźniki produktu, wraz z jednostkami miary:

- powierzchnia obszaru objęta rewitalizacją [m²]
- liczba obiektów infrastruktury wsparta na obszarze rewitalizacji [szt.]
- liczba zabytków objętych wsparciem [szt.]
- powierzchnia zagospodarowanej przestrzeni publicznej objęta rewitalizacją [m²]
- liczba instytucji kultury objętych wsparciem [szt.]
- liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznej [szt.]
- długość odnowionych szlaków turystycznych [km]
- długość nowych szlaków turystycznych [km]
- liczba nowej infrastruktury turystycznej [szt.]
- liczba przebudowanej infrastruktury turystycznej [szt.]
- długość zmodernizowanych dróg [km]
- długość nowopowstałej sieci kanalizacyjnej [km]
- liczba wspartych organizacji trzeciego sektora [szt.]

Wskaźniki oddziaływania (wpływu) odnoszą się w bezpośredni sposób do efektów realizacji Programu. Stanowią bezpośrednią pochodną Programu, konsekwencje wykraczające poza natychmiastowe efekty. Wskaźniki te obrazują efekt wpływu GPR w czasie, pokazują efekty, które wystąpią po pewnym okresie, jednakże są bezpośrednio związane w podjętą interwencję.

Tabela 18. Wskaźniki oddziaływania dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica

nazwa wskaźnika	j.m.	wartość bazowa 2016 rok	wartość docelowa 2023 rok
liczba osób korzystających z opieki społecznej	os.	220	150
liczba turystów i odwiedzających jednodniowych	os.	734 ²⁰	900
liczba osób bezrobotnych	os.	151	110
liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych wg CEIDG	szt.	135	150
długość sieci kanalizacyjnej	km	10,8	Pełne pokrycie tam, gdzie jest to racjonalne ekonomicznie, w pozostałych przypadkach oczyszczalnie przydomowe
liczba miejsc noclegowych w gminie	szt.	32	50

Źródło: Opracowanie własne

²⁰dane za 2014 rok

12. Źródła finansowania

W celu zapewnienia odpowiedniej jakości montażu finansowego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica zaprezentowano w niniejszym dokumencie możliwości pozyskiwania środków z różnych źródeł na potrzeby realizacji poszczególnych elementów wchodzących w skład Programu.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020

Podstawowym źródłem finansowania działań rewitalizacyjnych w Gminnym Programie Rewitalizacyjnym Gminy Konopnica będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego 2014-2020. Główną osią priorytetową przeznaczoną na działania rewitalizacyjne jest 6 OP „*Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu*”, a w szczególności Działanie VI.3. Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.2. Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego wspierające projekty w regionie łódzkim. Celem szczegółowym działania jest przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.

Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi. Realizacja projektów w Działaniu VI.3 powinna doprowadzić do osiągnięcia długotrwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, rozumianych jako zmniejszenie ubóstwa, wzrost aktywności społecznej oraz zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom województwa łódzkiego. Aby osiągnąć założony cel, w działaniu wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z niżej wymienionych sfer:

- materialno-przestrzennej (modernizacja budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej),
- społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego),
- gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości),
- środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych).

Wspierane będą projekty kompleksowe odnoszące się do wszystkich sfer rewitalizacji poprzez realizację następujących typów projektów:

- prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu,

- zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanymi rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury),
- przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach poddziałania VI.3.2 wsparcie mogą uzyskać: jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia JST, jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną, jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe, organizacje pozarządowe kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, instytucje kultury, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS, LGD, szkoły wyższe, jednostki naukowe, przedsiębiorcy.

W ramach RPO WŁ 2014-2020 obszary wiejskie są adresatem wsparcia w sposób pośredni i bezpośredni. Interwencja umożliwi wielofunkcyjny i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. Dofinansowanie przedsięwzięć służących szerszemu włączeniu w procesy rozwojowe ośrodków wiejskich przyczyni się do szerszego włączenia ośrodków wiejskich w procesy rozwojowe poprzez realizację działań mających na celu zwiększenie dostępności komunikacyjnej regionu, lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w szczególności w aspekcie reorientacji zawodowej rolników, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, przeprowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych. Ważnym przedmiotem wsparcia na terenach wiejskich o słabej dostępności do usług publicznych (w szczególności edukacyjnych i społecznych) będzie realizacja projektów ukierunkowanych na poprawę jakości tych usług oraz poprawę dostępu do nich. Do inwestycji realizowanych na terenach wiejskich lub na rzecz tych obszarów należą także działania związane z ochroną i przeciwdziałaniem degradacji środowiska naturalnego, poprawą gospodarki wodnej, usprawnień w zarządzaniu ryzykiem, rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ważne z punktu widzenia Gminy Konopnica są także zaplanowane inwestycje w zakresie wykorzystanie lokalnych potencjałów OZE oraz zagospodarowania zasobów i walorów środowiska przyrodniczego w celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej Gminy. Powiązane jest z tymi działaniami zwiększenie liczby miejsc pracy. Wydatki przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich będą monitorowane z uwzględnieniem następujących aspektów: rozwój przedsiębiorczości i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym reorientacji zawodowej rolników, rewitalizacja społeczna i gospodarcza, infrastruktura wodno-kanalizacyjna i przeciwpowodziowa.

Działania rewitalizacyjne na terenach wiejskich możliwe są także do realizacji także z następujących Działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Wykorzystanie tego potencjału przysłuży się kompleksowości wsparcia i posłuży się skuteczności interwencji. W procesie rewitalizacji obszarów zdegradowanych Gminy Konopnica można wykorzystać Działania i Poddziałania RPO Wł 2014-2020 zaprezentowane w poniższej tabeli.

Tabela 19. Działanie RPO Wł 2014-2020 możliwe do realizacji w ramach GPR Gminy Konopnica.

numer i nazwa osi priorytetowej	numer działania	numer poddziałania (jeśli dotyczy)
OP II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	II.1. Otoczenie biznesu	II.1.1. Tereny inwestycyjne
		II.1.2. Profesjonalizacja usług biznesowych
	II.2. Internacjonalizacja przedsiębiorstw	II.2.1. Modele biznesowe MSP
		II.2.2. Promocja gospodarcza regionu
	II.3. Zwiększenie konkurencyjności MSP	II.3.1. Innowacje w MSP
		II.3.2. Instrumenty finansowe dla MSP
OP III Transport	III.2. Drogi	III.2.2. Drogi lokalne
OP IV Gospodarka niskoemisyjna	IV.1. Odnawialne źródła energii	IV.1.2. Odnawialne źródła energii
	IV.2. Termomodernizacja budynków	IV.2.2. Termomodernizacja budynków
		IV.2.3. Termomodernizacja budynków w oparciu o inne instrumenty finansowe
OP V Ochrona środowiska	IV.3. Ochrona powietrza	IV.3.2. Ochrona powietrza
	V.1. Gospodarka wodna i przeciwdziałania zagrożeniom	tym V.1.1. Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem
		V.1.2. Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego
	V.2. Gospodarka odpadami	
	V.3. Gospodarka wodno-kanalizacyjna	V.3.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT
		V.3.2. Gospodarka wodno-kanalizacyjna
	V.4. Ochrona przyrody	V.4.1. Ochrona przyrody
		V.4.2. Przeciwdziałanie degradacji środowiska
OP VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	VI.1.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT
		VI.1.2. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury
	VI.2. Rozwój gospodarki turystycznej	VI.2.1. Rozwój gospodarki turystycznej
OP VII Infrastruktura dla usług społecznych	VII.1. Technologie informacyjno-komunikacyjne	VII.1.1. Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT
	VII.2. Infrastruktura ochrony zdrowia	
	VII.3. Infrastruktura opieki społecznej	
	VII.4. Edukacja	VII.4.1. Kształcenie zawodowe i ustawiczne
		VII.4.2. Edukacja przedszkolna
OP VIII Zatrudnienie		VII.4.3. Edukacja ogólna
	VIII.2. Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia	VIII.2.1. Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia
	VIII.3. Wsparcie przedsiębiorczości	VIII.3.1. Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezwrotnych

OP IX Włączenie społeczne	IX.1. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	IX.1.1. Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
OP X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	X.1. Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	
	X.2. Rozwój pracowników i przedsiębiorstw	X.2.1. Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników X.2.2. Wdrożenie programów typu outplacement
	X.3. Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia	X.3.1. Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenia aktywności zawodowej X.3.2. Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu X.3.3. Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy
	XI.1. Wysoka jakość edukacji	X.1.1. Edukacja przedszkolna X.1.2. Kształcenie ogólne
OP XI Edukacja, kwalifikacje, umiejętności		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie RPO WŁ 2014-2020.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich. Program realizuje sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, w szczególności na potrzeby Gminnego Planu Rewitalizacji Gminy Konopnica za przydatne wskazać należy:

- Cel.2: Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Cel.5: Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Cel.6: Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój może stanowić istotny wkład w procesy rewitalizacyjne uruchamiane w ramach GPR Gminy Konopnica, zwłaszcza, że w tym programie zaplanowano realizację działań rewitalizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji młodych ludzi na rynku pracy. Za przydatną w procesie rewitalizacyjnym na terenie gminy należy uznać działania

zaplanowane w I Osi Priorytetów PO WER: Osoby młode na rynku pracy. W ramach osi realizowane będzie wsparcie bezpośrednie dla osób młodych bez pracy, które będzie przyczyniało się do ich aktywizacji zawodowej oraz poprawy sytuacji na rynku pracy. Instrumentarium wsparcia stosowane w osi I odnosi się do wszystkich osób obejmowanych wsparciem we wszystkich regionach Polski. Wsparcie to będzie realizowane za pomocą następujących Działania:

- Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe
- Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty konkursowe;
- Wsparcie osób młodych znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji.

Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020

Celem Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich 2014-2020 jest inicjowanie i wspieranie aktywności społeczności lokalnej, a także rozwój kapitału społecznego. Jego ważną cechą jest angażowanie lokalnych społeczności w działalność na rzecz środowiska lokalnego, aktywizacji społecznej oraz stymulowanie postaw obywatelskich. Program FIO wskazuje w obecnej perspektywie finansowej następujące priorytety:

1. Małe Inicjatywy – jego celem jest wspieranie nowych inicjatyw oddolnych, a głównymi kierunkami finansowania są działania polegające na zwiększaniu roli inicjatyw nieformalnych, animowaniu działań samopomocowych oraz wspieraniu „młodych” organizacji pozarządowych.
2. Aktywne społeczeństwo – inicjuje projekty angażujące obywateli w różne formy aktywności społecznej. Wspiera aktywizację obywateli w sprawach wspólnotowych, rozwijanie idei wolontariatu, poprawę zdolności organizacji pozarządowych do mobilizowania zasobów, aktywizację współpracy wspólnot lokalnych i instytucji publicznych oraz wszelkich form aktywności społecznej.
3. Aktywni obywatele – dąży do zwiększania partycypacji obywateli w sprawach publicznych, kreowane są tu przedsięwzięcia dotyczące zwiększania wpływu obywateli na polityki publiczne, rozwijania edukacji obywatelskiej i kompetencji społecznych oraz wspierania tworzenia partnerstw i innych form współpracy służących aktywizacji obywateli i przekazywaniu im realizacji zadań publicznych.
4. Silne organizacje pozarządowe – ma na celu wzmocnienie potencjału organizacji III sektora poprzez wsparcie działań z zakresu zwiększania kompetencji organizacji obywatelskich (m.in. podnoszenie wiedzy i umiejętności osób działających w organizacjach obywatelskich) oraz

działań o charakterze systemowym (m.in. rozwiązywanie podstawowych problemów III sektora).

Fundusze Ochrony Środowiska – Narodowy i Wojewódzki

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Łodzi za pomocą posiadanych środków finansowych pozwalają na szerokie wsparcie realizacji działań zapisanych w GPR Gminy Konopnica. Efekty wsparcie tymi środkami będą przejawiać się w postaci zwiększenia jakości życia mieszkańców, ochronę walorów przyrodniczych, zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców. Do najważniejszych kierunków wsparcia przez WFOŚiGW w Łodzi zaliczyć należy działanie w zakresie:

- efektywności energetycznej,
- poprawy jakości powietrza,
- edukacji ekologicznej,
- poprawy jakości wód,
- utylizacji materiałów zawierających azbest,
- ochrona ekosystemów.

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi programów priorytetowych NFOŚiGW na lata 2015 – 2020 do finansowania przedsięwzięć realizowanych w ramach GPR Gminy Konopnica należy wykorzystać:

- Program Ryś – dotyczący termomodernizacji budynków jednorodzinnych, obejmuje m.in. prace termoizolacyjne, wymianę źródeł ciepła, stosowanie OZE.
- Program Kawka – mający na celu likwidację niskiej emisji obejmującą m.in. stosowanie OZE.
- Program ochrony i przywracania różnorodności ekologicznej – dotyczący ochrony przyrody poprzez m.in. urządzenie i utrzymanie terenów zielonych, zadrzewień, zakrzewień oraz parków.
- Program Edukacja Ekologiczna – mający na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez promowanie idei zrównoważonego rozwoju.

Program Nowy Wymiar 2020

Program Aktywne Formy Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu – Nowy Wymiar 2020 realizowany jest przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Jako cele PAFWS – NW 2020 zapisano:

- Polepszenie sytuacji osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez popularyzowanie wielosektorowej animacji aktywnych form pomocy, w tym zatrudnienia socjalnego z wykorzystaniem idei partnerstwa.

- Wyższa jakość usług dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez profesjonalizację aktywnych form pomocy, w tym przygotowanie się do standaryzacji usług (standard minimalny).
- Włączenie środowisk młodzieżowych poprzez animację i edukację w tworzeniu przestrzeni dla jej aktywności, ze szczególnym zwróceniem uwagi na wzmocnienie indywidualnych kompetencji społecznych.
- Propozycje kształcenia młodzieży w zakresie nabycia umiejętności społecznych oraz form spędzania czasu wolnego jako działania o charakterze profilaktycznym.

Realizacja celów programu będzie dokonywana za pomocą tematycznych konkursów ofert:

1. nowe horyzonty aktywnej integracji w środowisku lokalnym – animacja, edukacja, aktywizacja na rzecz zmniejszenia wykluczenia społecznego,
2. partnerstwo przeciw wykluczeniu społecznemu – profesjonalne aktywne formy pomocy, ze szczególną rolą zatrudnienia socjalnego,
3. aktywne postawy młodzieży – podnoszenie kompetencji, przedsiębiorczości i odpowiedzialności w wymiarze środowiska.

Podmioty ubiegające się o przyznanie dotacji w ramach wskazanych powyżej konkursów mają możliwość wyboru jednego z dwóch działań fakultatywnych, jednocześnie zobligowane są do wykonania działań wpisanych jako obligatoryjne.

Rządowy Program Na Rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2014-2020

Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020 ASOS, zakłada praktyczne włączenie sektora organizacji pozarządowych do działań służących zaangażowaniu seniorów. Jest przedsięwzięciem kompleksowym, uwzględniającym obszary i kierunki wsparcia umożliwiające osiągnięcie celu głównego, jakim jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Celem Programu jest poprawa jakości i poziomu życia osób starszych dla godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. ASOS ma przyczyniać się do pełniejszego korzystania z potencjału społeczno-zawodowego osób starszych, aby mogły one pełnić różne role społeczne w życiu publicznym. Ważne jest również uwzględnienie w działaniach ograniczeń wynikających z barier funkcjonalnych, na które narażone mogą być osoby starsze. Komponent konkursowy przewiduje działania w czterech priorytetowych obszarach:

- Priorytet I. Edukacja osób starszych

- Priorytet II. Aktywność społeczna promująca integrację wewnątrzpokoleniową i międzypokoleniową
- Priorytet III. Partycypacja społeczna osób starszych
- Priorytet IV. Usługi społeczne dla osób starszych (usługi zewnętrzne).

Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Programy Ministerstwa Kultury wspierać mogą przedsięwzięcia związane z ochroną dziedzictwa kulturowego, zarówno kultury materialnej, jak i niematerialnej. Wspierają także aktywność kulturalną mieszkańców. Projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica mogą być współfinansowane w ramach programu „Dziedzictwo kulturowe”, którego celem jest ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego w kraju i za granicą, wspieranie działalności muzeów oraz popularyzacja kultury ludowej. Obejmuje on sześć priorytetów, wśród których w GPR Gminy Konopnica przydatne są następujące priorytety:

- Ochrona zabytków,
- Wspieranie działań muzealnych,
- Kultura ludowa i tradycyjna,
- Ochrona zabytków archeologicznych,
- Miejsca Pamięci Narodowej.

Ponadto MKiDN realizuje projekt „Infrastruktura kultury”. Celem programu jest zatem stworzenie optymalnych warunków dla prowadzenia działalności kulturalnej, poprzez modernizację i rozbudowę infrastruktury instytucji kultury, a także innych podmiotów działających w tym obszarze. Inwestycje prowadzone w zakresie poprawy infrastruktury przy pomocy środków MKiDN, dążyć będą do tworzenia przyjaznej i nowoczesnej bazy technicznej, powinny przyczynić się do zwiększenia efektywności działalności instytucji kultury oraz wzrostu uczestnictwa w kulturze.

Ponadto MKiDN oferuje program „Edukacja kulturalna”, którego celem priorytetu jest wspieranie zadań z zakresu edukacji kulturalnej, ważnych dla rozwoju kapitału społecznego. Jednym z głównych założeń jest wsparcie uczestnictwa i integracji przedstawicieli różnych grup społecznych: dzieci i młodzieży szkolnej, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Program kierowany jest do dwóch rodzajów działań:

- edukacyjno-animacyjnych dla wszystkich grup wiekowych
- artystycznych dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia.

Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Norweski Mechanizm Finansowy oraz Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (czyli tzw. fundusze norweskie i fundusze EOG) są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein nowym członkom UE. W ramach funduszy norweskich i EOG wydzielono kilkanaście programów (obszarów wsparcia). W ramach GPR Gminy Konopnica wykorzystać można następujące obszary wsparcia:

1. Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii. Jego celem są redukcja emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczenia powietrza oraz zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w ogólnym bilansie zużycia energii. W ramach programu planowane są następujące obszary wsparcia / obszary priorytetowe: poprawa efektywności energetycznej w budynkach, wzrost świadomości społecznej i edukacja w zakresie efektywności energetycznej (wsparcie w ramach projektu predefiniowanego), wzrost produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. Do kwalifikowanych działań zalicza się: termomodernizację budynków użyteczności publicznej przeznaczonych na potrzeby: administracji publicznej, oświaty, opieki zdrowotnej, społecznej lub socjalnej, szkolnictwa wyższego, nauki, wychowania oraz zastąpienie przestarzałych źródeł ciepła dla budynków użyteczności publicznej o mocy do 5 MW nowoczesnymi, energooszczędnymi i ekologicznymi źródłami ciepła lub energii elektrycznej, w tym: pochodzącymi ze źródeł odnawialnych lub źródłami ciepła i energii elektrycznej wytwarzanych w skojarzeniu. O fundusze mogą starać się jednostki sektora finansów publicznych lub podmioty niepubliczne, realizujące zadania publiczne.
2. Działania mające na celu wzmocnienie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie jego udziału w budowanie sprawiedliwości społecznej, demokracji i zrównoważonego rozwoju. Projekty realizowane są w pięciu obszarach: partycypacja publiczna, kontrola obywatelska, zwalczanie dyskryminacji, przeciwdziałania wykluczeniu, dzieci i młodzież. O dotacje mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, zwłaszcza fundacje i stowarzyszenia, które spełniające kryteria określone przez Fundację im. Stefana Batorego.
3. Kulturowe dziedzictwo, a w szczególności wchodzący w jego skład program „Konserwacja i rewitalizacja”, którego celem jest ochrona, zachowanie i udostępnianie dziedzictwa kulturowego dla przyszłych pokoleń. Program przyczyni się do osiągnięcia tego celu poprzez wsparcie nakierowane na projekty inwestycyjne z zakresu konserwacji i rewitalizacji dziedzictwa kulturowego (nieruchomego oraz ruchomego), dokumentowania historii kultury poprzez digitalizację zbiorów, jak również budowy i rozbudowy infrastruktury kultury o znacznym potencjale wpływu na rozwój społeczno-ekonomiczny.

Program LEADER

Pomoc w ramach Programu LEADER przeznaczona jest dla osób pełnoletnich, które nie ukończyły 60 roku życia i nie podlegają ubezpieczeniu w KRUS. Wsparcie przeznaczone jest na utworzenie własnej działalności gospodarczej na wsi lub w małym mieście (poniżej 5 tysięcy mieszkańców). Warunkiem koniecznym jest zamieszkanie na terenie miejscowości, w której zakłada się firmę. Dodatkowo, ubiegający się o dofinansowanie na założenie firmy na wsi nie może być wpisany do ewidencji działalności gospodarczej w okresie roku przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Ważnym warunkiem otrzymania pieniędzy jest utworzenie nowych miejsc pracy. Wysokość dofinansowania zależy również od ilości utworzonych miejsc pracy.

Inicjatywa JEREMIE

Inicjatywa JEREMIE (Joint European Resources for Micro-to-Medium Enterprises - Wspólne zasoby dla małych i średnich przedsiębiorstw) ma na celu wsparcie rozwoju przedsiębiorstw. Wspomaga przedsiębiorców, którzy na rynku komercyjnym mieliby trudności z uzyskaniem kredytów. Inicjatywa skierowana jest przede wszystkim do firm, które rozpoczynają działalność (start up-y), nie posiadają historii kredytowej, nie posiadają zabezpieczeń o wystarczającej wartości. W województwie łódzkim środki w ramach Inicjatywy JEREMIE muszą być przeznaczone na finansowanie rozwoju działalności gospodarczej, a zwłaszcza na: finansowanie inwestycji polegających, m.in. na zakupie, budowie lub modernizacji obiektów produkcyjnych, usługowych i handlowych, wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych, unowocześnienie składników majątku trwałego - zakup wyposażenia, maszyn, urządzeń, aparatów, w tym zakup środków transportu bezpośrednio związanych z celem realizowanego przedsięwzięcia, tworzenie nowych, trwałych miejsc pracy, pozostałe cele gospodarcze przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorstwa, np. na budowę instalacji oraz urządzeń sprzyjających oszczędności surowców i energii, informatyzację, dostosowanie przedsiębiorstwa do standardów i norm krajowych, a także unijnych itp.

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej

Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej dysponuje linią pożyczkową przeznaczoną dla jednostek samorządu terytorialnego. Środki te przeznaczone są na działania dotyczące inwestycji w infrastrukturę, w szczególności preferowane są:

- budowa i modernizacja placówek oświatowych,
- budowa i modernizacja sieci i stacji wodociągowych,
- budowa i modernizacja zbiorowego oczyszczania i odprowadzania ścieków,
- budowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych,
- zaopatrzenie w energię z wykorzystaniem OZE.

Ponadto Fundusz przyczynia się m.in. do ograniczenia bezrobocia oraz tworzenia szansy aktywizacji gospodarczej dla mieszkańców terenów wiejskich. Oferowane przez Fundację kredyty i pożyczki wspomagają realizację planów związanych z zakładaniem własnej działalności gospodarczej, oraz rozwój już istniejących firm. Oferowane są następujące instrumenty finansowe:

- Mikrokredyty - udzielane na sfinansowanie wszelkich nakładów związanych z uruchomieniem nowych lub rozwojem już istniejących pozarolniczych przedsięwzięć gospodarczych na terenach wiejskich. Mogą ubiegać się o nie spółki osobowe, rolnicy i członkowie ich rodzin, bezrobotni oraz inne osoby fizyczne rozpoczynające lub prowadzące działalność gospodarczą.
- Kredyty na agroturystykę - linia kredytowa przeznaczona na sfinansowanie przedsięwzięć związanych z uruchomieniem nowych lub rozwojem już istniejących pozarolniczych przedsięwzięć gospodarczych z zakresu agroturystyki, związanych zarówno z funkcjonującym gospodarstwem rolnym, jaki i turystyki wiejskiej, realizowanej poza gospodarstwem rolnym. Mogą się o nie ubiegać rolnicy i członkowie ich rodzin, osoby fizyczne wykonujące działalność gospodarczą, spółki handlowe, inne osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Ponadto EFRWP oferuje programy edukacyjne, które mają na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z małych miast i wsi. Przedsięwzięcia te mają na celu umożliwienie lepszego startu osobom z terenów wiejskich w dorosłe życie. Dodatkowo EFRWP realizuje projekt: *„Mała infrastruktura turystyczno-edukacyjna i przyrodnicza sposobem na poprawę stanu środowiska naturalnego i ograniczenia antropopresji”*, w ramach którego realizowane są inicjatywy z terenów wiejskich, takie jak: działania dydaktyczne i ochronne lokalnie występujących gatunków roślin i zwierząt, działania pielęgnacyjne przyrody, a także budowę małych obiektów turystycznych i rekreacyjnych, służących propagowaniu wiedzy ekologicznej oraz podnoszących rangę wsi jako ekologicznych destynacji turystycznych.

Fundusz Termomodernizacji i Remontów Banku Gospodarstwa Krajowego

Celem Funduszu jest pomoc finansowa dla inwestorów realizujących przedsięwzięcia termomodernizacyjne i remontowe oraz wypłata rekompensat dla właścicieli budynków mieszkalnych, w których były lokale kwaterunkowe. Dostępne formy pomocy to:

- premia termomodernizacyjna,
- premia remontowa,
- premia kompensacyjna.

Z powyższych premii mogą skorzystać inwestorzy bez względu na status prawny z wyłączeniem jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, czyli osoby prawne (m. in.

spółdzielnie mieszkaniowe i spółki prawa handlowego), jednostki samorządu terytorialnego, wspólnoty mieszkaniowe, osoby fizyczne (w tym właściciele domów jednorodzinnych).

13. Wizja obszaru rewitalizacji

Wizja to efekt realizacji zakładanych celów rewitalizacyjnych stanowi opis stanu pożądanego po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji Gminy Konopnica. Jest więc odniesieniem się do roku 2023. Podaje stan docelowy, który będzie efektem zaangażowania wszystkich partnerów rewitalizacji, szerokiej partycypacji społecznej – władz samorządowych gminy, partnerów społecznych, w tym organizacji pozarządowych, partnerów gospodarczych oraz mieszkańców. Ukierunkowana jest prognostycznie, wskazuje cel, do którego ma dążyć Gmina Konopnica. Wizja stanowi opis stanu na zakończenie procesu rewitalizacji określonego w niniejszym dokumencie.

W 2023 roku obszary rewitalizacji są miejscami integrującymi życie społeczne w Gminie Konopnica. Charakteryzują się one potencjałem gospodarczym, zamieszkałe są przez ludność kreującą działania i inicjatywy lokalne. Teren rewitalizacji i teren Gminy jest obszarem atrakcyjnym turystycznie, o dużych walorach przyrodniczych oraz odrestaurowanych walorach antropogenicznych. Odnowione przestrzenie publiczne służą mieszkańcom i turystom. Ciekawy lokalny i ponadlokalny produkt turystyczny przyciąga do gminy turystów. Sprzyja temu środowisko przyrodnicze w niskim stopniu przekształcone przez działalność człowieka, a także dobra dostępność komunikacyjna. Obszar zwartej zabudowy jest wyposażony we wszelkie udogodnienia komunalne, dysponuje pełną infrastrukturą techniczną. Wysoka jest jakość usług publicznych w Gminie.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica ma wpływ na poprawę stanu zastanego na etapie rozpoczęcia wdrażania Programu. Efekty oddziaływania są wieloaspektowe, obejmują wszystkie sfery rewitalizacyjne: społeczną, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną, kulturową. Efektem końcowym interwencji jest podniesienie jakości życia mieszkańców oraz atrakcyjności gminy w oczach osób spoza jej terenu, w tym przede wszystkim atrakcyjności turystycznej (dla turystów i odwiedzających jednodniowych) i gospodarczej (dla obecnych i potencjalnych inwestorów). Po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji teren rewitalizacji i teren Gminy Konopnica będzie wyposażony w następujące cechy:

- wysoki poziom życia mieszkańców, pełna infrastruktura komunalna,
- wysoki poziom edukacji,
- życie w poszanowaniu środowiska naturalnego, zgodnie z założeniami zrównoważonego rozwoju,

- niski poziom bezrobocia, brak bezrobocia długotrwałego, zmniejszenie skali wykluczenia społecznego,
- zaradność gospodarcza i społeczna mieszkańców, wyższy udział pozarolniczej działalności gospodarczej,
- wysoka integracja społeczna, obejmująca wszystkie pokolenia, w tym osoby niepełnosprawne,
- atrakcyjność społeczna Gminy – współpraca Urzędu Gminy, organizacji pozarządowych, lokalnych grup działania oraz mieszkańców przy kreowaniu ciekawej przestrzeni i organizacji imprez tematycznych,
- dobra dostępność komunikacyjna, dobry stan dróg lokalnych,
- wysoka jakość środowiska przyrodniczego,
- atrakcyjne walory antropogeniczne, zarówno materialne, jak i niematerialne,
- wzrost znaczenia funkcji turystycznej Gminy, promowanie lokalnego, zróżnicowanego rodzajowo produktu turystycznego.

14. Komplementarność Programu

14.1. Komplementarność problemowa

Cele i działania GPR Gminy Konopnica mają charakter wieloaspektowy i wielowymiarowy. Każdy założony cel przyczynia się do realizacji kilku potrzeb rewitalizacyjnych. Zaprezentowana logika interwencji Programu odpowiada na wszystkie zdiagnozowane problemy. Dotyka wszystkich opisanych potrzeb, tworząc spójny katalog realizowanych działań. Celem GPR Gminy Konopnica jest poprawa jakości życia mieszkańców gminy. Tym nadrzędnym działaniom służy cała logika interwencji programu. Jednakże zaplanowane działania mają szeroki aspekt przekrojowy. Objawia się to w realizacji przez pojedynczy projekt więcej niż jednego celu strategicznego. Działania dotyczą całego szeregu zdiagnozowanych problemów w aspektach społecznych.

Zaprezentowane w wyniku analizy potrzeb rewitalizacji Gminy Konopnica cele i kierunki działań zostaną zaprezentowane w taki sposób, aby bezproblemowo dostrzec komplementarność realizacji potrzeb oraz dążenie do rozwiązywania problemów.

Tabela 20. Komplementarność potrzeb oraz celów strategicznych i kierunków działania GPR Gminy Konopnica

Potrzeby rewitalizacji	Cel Strategiczny 1					Cel Strategiczny 2				Cel Strategiczny 3			
	kierunki działań w celach strategicznych												
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4
SFERA SPOŁECZNA													
1													
2													
3													
4													
5													
SFERA GOSPODARCZA													
1													
2													
3													
SFERA ŚRODOWISKOWA													
1													
2													
3													
SFERA TECHNICZNA I FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA													
1													
2													
3													
4													
5													
6													

Źródło: Opracowanie własne

14.2. Komplementarność przestrzenna

Zaplanowane w GPR projekty rewitalizacyjne są ściśle powiązane z obszarem rewitalizacji i skupiają się w jego obszarach. Są odpowiednią i skonkretyzowaną reakcją na określone w diagnozie problemy terenu zdegradowanego, są odpowiedzią na zdiagnozowane i przytoczone wcześniej problemy obszaru objętego stanem kryzysowym. Realizacja zakładanych celów doprowadzi do pojawienia się pozytywnych efektów na całej powierzchni obszaru zdegradowanego. Dzięki wdrożonej interwencji ustanie rozprzestrzeniania się negatywnych zjawisk na wszystkich obszarach rewitalizacji. Zaplanowane w GPR projekty rewitalizacyjne są ściśle powiązane z obszarami rewitalizacji i skupiają się wewnątrz nich. Jednakże pozytywność i wzajemność oddziaływań projektów rewitalizacyjnych wywoła efekt wpływu na obszar całej Gminy. Rozkład przestrzenny rewitalizacji w Gminie Konopnica jest zaplanowany w taki sposób, by wykluczyć ewentualne powstawanie „białych plam”, a zjawisko takie występuje w momencie, gdy na obszar uznany za kryzysowy nie oddziałują żadne elementy programu. Pomimo zamierzonego utworzenia sześciu obszarów rewitalizacji w Gminie Konopnica i koncentracji przedsięwzięć na tych terenach, interwencja całego Programu będzie miała pozytywny wpływ na otoczenie, jakim jest cały obszar Gminy. Przestrzeń (we wszystkich jej aspektach, określonych w diagnozie) zostanie poddana w pełni kompleksowym procesom rewitalizacji. To przemyślany i zamierzony zabieg, pozwalający na objęcie rewitalizacją wszystkich zaplanowanych elementów oraz umożliwiającą na osiągnięcie założonych celów. Wiele elementów Programu dotyczy infrastruktury społecznej, sportowej, turystycznej. Korzystać z przeprowadzonych udogodnień będą także osoby zamieszkujące poza zdiagnozowanym obszarem zdegradowanym poddanym rewitalizacji, mieszkańcy całej Gminy Konopnica, a także turyści odwiedzający tą przestrzeń. Oddziaływanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica na cały obszar Gminy stanowi wartość dodaną Programu.

14.3. Komplementarność instytucjonalna

Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Konopnica jest wpisane w strukturę Urzędu Gminy Konopnica. Dodatkowo Program angażuje czynnik społeczny – Komitet Rewitalizacji. Stanowi on forum współpracy i dialogu interesariuszy wszystkich stron zaangażowanych w proces rewitalizacji. Ponadto pełni funkcję doradczą. Takie określenie zarządzania umożliwi szerokie współdziałanie na rzecz środowiska objętego rewitalizacją. W celu optymalizacji procesów zarządczych określono zakresy odpowiedzialności i obowiązków poszczególnych stron. Definicja rewitalizacji przyjęta w Ustawie sprawia, że wszystkie przedsięwzięcia wymagają współpracy szerokiego grona interesariuszy oraz włączenie ich w proces rewitalizacyjny. Mowa tu o mieszkańcach Gminy Konopnica, organizacjach pozarządowych oraz lokalnych grupach działania działających na terenie Gminy, przedsiębiorcach z siedzibami w tym obszarze. Przedsięwzięcia założone do realizacji w ramach GPR umożliwią kompleksową przemianę przestrzeni publicznej

Gminy Konopnica, czego efektem będzie utworzenie miejsc atrakcyjnych i przyjaznych dla mieszkańców i turystów odwiedzających Gminę. Wszystkie zaprogramowane działania mają na celu podniesienie jakości życia mieszkańców. GPR Gminy Konopnica to proces, w który na każdym etapie realizacji, zaangażowana jest lokalna społeczność. Potwierdzają to szerokie konsultacje społeczne na etapie wyznaczania obszaru rewitalizacji oraz tworzenie niniejszego dokumentu.

14.4. Komplementarność międzyfunduszowa i międzyprojektowa

Projekty zaplanowane w ramach realizacji GPR Gminy Konopnica stanowią spójny i kompleksowy zestaw działań. Poprzez powiązanie merytoryczne i logiczne tworzą spójną całość, która w kompleksowy sposób wpływa na eliminację zdiagnozowanych problemów. Dzięki temu osiągnięty zostanie efekt synergii, a wspólna i ciągła realizacja będzie gwarantować efekt wartości dodanej na rewitalizowanym obszarze, a także na obszarze wpływu działań, poza ścisłym terenem rewitalizacji. Teren wpływu obejmuje cały obszar Gminy Konopnica. Projekty realizowane w ramach GPR Gminy Konopnica finansowane będą z różnych funduszy – EFRR, EFS i FS. Ponadto komplementarność ta zostanie utworzona poprzez połączenie różnych źródeł finansowania – unijnych i krajowych. Źródła krajowe pochodzić będą z różnych poziomów: gminnego, powiatowego, krajowego. Nastąpi wzajemne uzupełnianie interwencji prowadzące do wzmocnienia jej efektywności i trwałości. Przedsięwzięcia utworzą wzajemnie uzupełniający się i koherentny system działań przyczyniający się do osiągnięcia zakładanych celów, co uszczegóławia poniższa tabela.

Tabela 21. Komplementarność projektów i celów strategicznych i strategicznych kierunków działań

Numer projektu rewitalizacyjnego	Cel Strategiczny 1					Cel Strategiczny 2				Cel Strategiczny 3			
	kierunki działań w celach strategicznych												
	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4
projekty podstawowe													
PP1													
PP2													
PP3													
PP4													
PP5													
projekty dodatkowe													
PD1													
PD2													
PD3													
PD4													
PD5													
PD6													
PD7													
PD8													

PD9													
PD10													
PD11													
PD12													
PD13													
PD14													
PD15													

Źródło: Opracowanie własne

Poprzez system wzajemnego oddziaływania projektów wystąpi zależny system interwencji lokalnej z dopełniającym się wymiarem zadań, w postaci realizacji projektów o charakterze „twardym” i „miękkim”.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica spełnia warunek komplementarności źródeł finansowania. Montaż finansowy Programu, przedstawione mechanizmy finansowania poszczególnych przedsięwzięć są oparte na wzajemnym uzupełnianiu się oraz na budowaniu wsparcia z różnych źródeł, co będzie warunkować wykluczenie podwójnego finansowania. Finansowanie GPR Gminy Konopnica zapewnia pochodzenie zróżnicowanych źródeł pochodzenia środków finansowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych. Planowany w Programie montaż finansowy zapewnia kompleksowość wsparcia.

Osiągnięcie wpływu interwencji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica na przedstawioną w dokumencie sytuację społeczno – gospodarczą będzie możliwe dzięki współfinansowaniu różnych projektów. Zapewniona zostanie komplementarność źródeł finansowania. Prace nad dokumentem poprowadzono w taki sposób, by wkluczyć ryzyko podwójnego finansowania.

W GPR Gminy Konopnica wskazano indykatywne ramy finansowe w odniesieniu do podstawowych (głównych) przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz do przedsięwzięć dodatkowych (tabela nr 22). Wyczerpująco określona została zasada dodatkowości środków UE. Wskazane zostały orientacyjne zakresy finansowania z różnych źródeł: funduszy europejskich na lata 2014-2020, krajowych środków publicznych, środków prywatnych. W niniejszym rozdziale wskazano także wykaz źródeł środków na działania rewitalizacyjne, a przez to szerokie możliwości finansowania projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 22. Indykatywne ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica

nazwa projektu rewitalizacyjnego	szacowana wartość projektu	źródła finansowania
Budowa kanalizacji w miejscowościach pozbawionych infrastruktury wodno-kanalizacyjnej –Strobin, Wrońsko, Bębnow, Rychłocice	11,0 mln zł	PROW ,WFOŚiGW, Środki własne
Remont budynków Strażnic Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Strobin	1,5 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Przystosowanie budynku Środowiskowego Domu Samopomocy w Strobinie do standardu domu pomocy społecznej	3,8 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Zagospodarowanie terenu. Budowa terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w miejscowościach objętych rewitalizacją	0,2 mln zł	PROW, Środki własne
Remont Gminnego Centrum Kultury i Biblioteki Publicznej	2,0 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Remont budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w Konopnicy	2,0 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Remont budynku Urzędu Gminy Konopnica	1,5 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Odnowienie obiektów sportowych Międzyzakładowego Ludowego Klubu Sportowego w Konopnicy	2,8 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Termomodernizacja i remont budynku szkoły podstawowej	1,5 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Rewitalizacja Parku Starowiejskiego w Konopnicy	2,0 mln zł	WFOŚiGW, Środki własne
Remont budynku zabytkowego spichlerza w Konopnicy	2,0 mln zł	RPO WŁ, Budżet państwa, Środki własne
Remont i adaptacja do nowej funkcji budynku po szkole podstawowej	2,8 mln zł	RPO WŁ, Budżet państwa, Środki własne
Remont budynku strażnicy Ochotniczej Straży Pożarnej w miejscowości Rychłocice	1,5 mln zł	RPO WŁ, Środki własne
Remont budynku drewnianego kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Marii Panny w miejscowości Rychłocice	2,0 mln zł	RPO WŁ, Budżet państwa, Środki własne
Remont mostu na rzece Oleśnica	1,4 mln zł	RPO WŁ, Budżet państwa, Środki własne
Remont dróg gminnych na odcinkach wymagających pilnej	5,0 mln zł	Budżet państwa, Środki własne

**interwencji, w miejscowościach
objętych rewitalizacją**

Remont dróg powiatowych na odcinkach wymagających pilnej interwencji, w miejscowościach objętych rewitalizacją	4,0 mln zł	Budżet państwa, Środki własne
---	------------	-------------------------------

Remont hydroforni w Rychłoticach	1,5 mln zł	PROW, Środki własne
---	------------	---------------------

Remont drogi na odcinku Rychłocice – Wrońsko	0,6 mln zł	PROW, Środki własne
---	------------	---------------------

Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na odcinku pozbawionej tej infrastruktury między miejscowościami Rychłocice - Żabieniec	2,5 mln zł	PROW, Środki własne
---	------------	---------------------

Źródło: Opracowanie własne

15. Wdrażanie i zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica ma charakter wieloaspektowy, poddawany będzie systematycznej i okresowej ocenie, a w razie potrzeby, wynikłej z badań ewaluacyjnych, także aktualizacji. Ze względu na długookresowość podjętych działań wymagana będzie stała obserwacja zmian prawnych i gospodarczych. Wdrażanie GPR rozpocznie się od przygotowywania kompletnych wniosków do projektów zamieszczonych w Programie.

W proces rewitalizacji Gminy Konopnica wpisana została szeroka partycypacja społeczna. Stanowi ona podstawę realizacji rewitalizacji, jest obecna na każdym etapie, od diagnozy poprzez przygotowywanie, na wdrażaniu i ewaluacji kończąc. Partycypacja społeczna obejmuje wszystkich mieszkańców Gminy, zarówno osoby fizyczne, jak i organizacje pozarządowe działające w gminie. Podmioty prawne reprezentujące trzeci sektor w Gminie Konopnica posiadają swoją wizję oraz misję i działają na rzecz mieszkańców. Są ważnym elementem w budowie społeczeństwa obywatelskiego. Organizacje pozarządowe wykonują zadania zlecone przez samorząd, a co równie ważne, proponują inne spojrzenie na problemy lokalne i ponadlokalne, dysponują wartościową kadrą ekspertów, dzięki czemu pozytywnie wpływają na społeczności lokalne oraz oferują innowacyjne sposoby rozwiązywania problemów i bolączek lokalnych. Istotnym doświadczeniem nabytym w okresie przygotowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica był kontakt z mieszkańcami obszaru rewitalizacji i obszaru Gminy Konopnica, a także z interesariuszami rewitalizacji. Poszerzyli oni swą wiedzę w zakresie aspektów prawnych rewitalizacji, zakresu i rodzajów jej interwencji. Zdanie mieszkańców/interesariuszy pozwoliło na uzupełnienie i wskazanie najważniejszych potrzeb rewitalizacyjnych. Umożliwiło także opisanie problemów i działań wynikających z potrzeb lokalnej społeczności, a nie będących odzwierciedleniem diagnoz opartych wyłącznie na danych statystycznych.

Zarządzanie GPR pełni wyznaczony przez Wójta Gminy Konopnica Zespół ds. Rewitalizacji składający się z osób doświadczonych w realizacji projektów na rzecz społeczności lokalnej. W jego skład wchodzi: Sekretarz Gminy, Kierownicy Referatów: Rozwoju Gospodarczego, Gospodarki Komunalnej, Ochrony Środowiska, Inspektor ds. Planowania Przestrzennego i Inwestycji, Inspektor ds. Księgowości Budżetowej. Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i interesariuszy z organami Gminy w zakresie dotyczącym przygotowywania, prowadzenia i oceny działań rewitalizacyjnych. Ponadto pełni funkcję opiniotwórczą i doradczą Wójta Gminy. Główne zadania Komitetu Sterującego to: monitorowanie działań związanych z realizacją GPR, współpraca z interesariuszami rewitalizacji, przedstawienie rozwiązań w ramach realizacji poszczególnych projektów w ramach Programu, opracowywanie projektów aktualizujących GPR, promocja działań realizowanych w ramach GPR.

Podmiot zainteresowany realizacją projektu w ramach GPR zobowiązany jest przedłożyć w Urzędzie Gminy metrykę projektu, wskazującą zgodność podjętych działań z celami Programu, a także zawierającą podstawowe informacje niezbędne do harmonogramu GPR. Następnie złożony projekt analizowany i opiniowany jest przez Komitet Rewitalizacji. Podmiot otrzymuje opinię o zgodności z GPR, która załączana jest wraz z kopią GPR do wniosku aplikacyjnego. Kopia wydanego potwierdzenia archiwizowana jest w Urzędzie Gminy, co pozwoli na efektywny monitoring działań. Do projektów można zastosować istniejące wzory sprawozdań w ramach ewaluacji i monitoringu projektów tak, by zawierały wymagane przez monitoring GPR dane. Konieczność przesyłania informacji w formie sprawozdań wynikających z przyjętego harmonogramu rzeczowo-finansowego danego projektu. Po zakończeniu realizacji wszystkich projektów Programu Gmina przystąpi do ewaluacji ex-post. Podsumowane zostaną relacja przyczynowo skutkowe pomiędzy właściwą interwencją, efektami (wskaźniki produktu i rezultatu) oraz wywołanymi procesami (wskaźniki oddziaływania) – do 3 lat po zakończeniu. W przypadku zaistnienia konieczności aktualizacji GPR o nowe projekty, Wójt informuje Radę Gminy o potrzebie przyjęcia uchwały o aktualizacji Programu. Niezbędne jest wówczas przeprowadzenie procesów konsultacji.

Zarządzanie GPR Gminy Konopnica będzie angażować wszystkich interesariuszy. Osiągnięcie zakładanych w programie celów jest uzależnione między innymi od jak najszerzej partycypacji społecznej, wspólnej pracy i wzajemnego oddziaływania różnych podmiotów: osób fizycznych, osób prawnych, władz gminy i pracowników urzędu gminy, grup nieformalnych – lokalnych grup działania, organizacji trzeciego sektora. W przypadku realizacji przedsięwzięcia w ramach GPR podmiot starający się o finanse ze źródeł zewnętrznych powinien uzyskać akceptację Komitetu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Konopnica jest planowany jako proces aktywny i nastawiony na pozyskiwanie kolejnych partnerów rewitalizacji. W przypadku zaistnienia takiej sytuacji także niezbędna jest aktualizacja Programu. Ponadto aktualizacja będzie wskazana w sytuacji gdy partner rewitalizacji zaproponuje nowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne uznane za projekt podstawowy, zaistnieją nowe potrzeby lojalnej społeczności (nowe zjawiska w sferze społecznej, wymagające interwencji), wyniki ewaluacji on-going oraz mid-term dostarczą informację o słabym osiągnięciu założonych wskaźników, a co za tym idzie nieosiągnięcie zakładanych celów programu.

Proces uspołeczniania Programu realizowany był wielotorowo podczas całego czasu przygotowywania dokumenty, ze szczególnym nasileniem w okresie od maja do września 2017 roku. Na aspekty społecznego rozszerzania znajomości GPR oraz uczestniczenia w jego konstruowaniu składały się działania informacyjne i konsultacyjne realizowane przez Wójta Gminy za pośrednictwem komórek organizacyjnych Urzędu Gminy w przytoczonym okresie. Na spotkaniach ogólnodostępnych

i posiedzeniach Rady Gminy zaprezentowano ideę rewitalizacji, jej zamierzenia i cele, a także dokonano niezbędnych wyjaśnień związanych z jej charakterem, potrzebami, zagadnieniami prawnymi oraz procesem jej wdrażania. Realizowane były różne formy konsultacji społecznych, w tym:

- jednobiegunowe, w których dominowała komunikacja wychodząca z Urzędu Gminy i kierowana do mieszkańców / interesariuszy rewitalizacji; w jej ramach realizowano takie działania jak: informacje na stronie internetowej Gminy, w Biuletynie Informacji Publicznej, na tablicach informacyjnych w siedzibie Gminy oraz w sołectwach, w portalach społecznościowych;
- dwubiegunowe, w których ważny element odgrywała informacja zwrotna od mieszkańców/interesariuszy rewitalizacji; głównymi przedsięwzięciami były tu spotkania informacyjne, konsultacje społeczne w formie ankiet i formularzy, które dostępne były w formie tradycyjnej w Urzędzie Gminy oraz w formie elektronicznej na stronie internetowej Urzędu.

Ostatnim elementem społecznej partycypacji w kreowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica były konsultacje obejmujące swym zasięgiem, zgodnie z zasadą szerokiego włączenia, cały obszar Gminy, a nie tylko obszar rewitalizacji. Przeprowadzono je w okresie poprzedzającym złożenie projektu Uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Konopnica, tak by mieszkańcy/interesariusze mieli ogłód na cały przygotowany dokument. Jednocześnie był to ostatni etap konsultacji, a więc końcowy moment na przedkładanie propozycji zmian, dodania bądź usunięcia elementów GPR.

Na zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji składa się zestaw czterech elementów:

- Planowanie – składają się na nie zadania osób kierujących (Urząd Gminy) oraz wspierających (Komitet Wspierający), polegające na określeniu celów i działań realizowanych w GPR Gminy Konopnica.
- Realizacja – wdrażanie kolejnych projektów w celu osiągnięcia założonych w GPR celów.
- Ewaluacja – ocena wdrażanych w Programu projektów pod względem trafności efektywności, skuteczności, użyteczności i trwałości.
- Korekta - ewentualne podejmowanie działań naprawczych w przypadku wykrytych na etapie ewaluacji odchyień od normy, wymaga ona dokonania zmian w GPR, poprzedzonych całym etapem konsultacji.

Każdemu z przedstawionych powyżej etapów towarzyszyła bądź towarzyszyć będzie szeroka partycypacja społeczna. Jej uczestnikami były, są i będą różne podmioty, co wpływa na podniesienie jakości działań w wyniku wieloaspektowego spojrzenia na problem rewitalizacji Gminy Konopnica.

Strona sprawozdawcza Programu opierać się będzie na dostarczanych sprawozdaniach z realizacji, w tym sprawozdań okresowych, powiązanych ze sprawozdawczością w ramach realizowanych w ramach GPR. Bieżący przepływ pełnych informacji pozwoli na szybkie zdiagnozowanie ewentualnych nieprawidłowości w zakresie wdrażania i realizacji GPR. Zespół ds. rewitalizacji Gminy Konopnica pozyskuje informacje na temat realizowanych projektów w każdym roku kalendarzowym obejmujący zakres czasowy GPR. Dane te przesyłają podmioty realizujące projekty, uzupełniając dla każdego projektu tzw. kartę sprawozdawczą z realizacji projektu rewitalizacji. Jej wzór zaprezentowany jest poniżej.

Rysunek 24. Karta sprawozdawcza z realizacji projektu rewitalizacji

miejsowość:	data:
Dane organizacyjne	
Tytuł projektu	
Nr zadania w programie rewitalizacji	
Podmiot realizujący projekt	
Termin realizacji projektu	
Kierownik projektu	
Dane merytoryczne	
Krótki opis projektu	
Osiągnięte wskaźniki produktu	
Osiągnięte wskaźniki rezultatu	
Problemy w realizacji projektu i ich sposób ich rozwiązania lub propozycje rozwiązania	
Dane finansowe	
Dotacja z (wartość w zł)	

Wkład własny (w zł)
Inne środki (jakie.....) (w zł)
Postęp rzeczowo finansowy
Zaawansowanie finansowe na dzień sporządzenia Karty
Zaawansowanie – postęp procentowy projektu na dzień sporządzenia Karty

Źródło: Opracowanie własne

Komitet ds. rewitalizacji rokrocznie, do dnia 30 kwietnia przygotowuje raport z realizacji procesu rewitalizacji za poprzedni rok, który przedkłada bezpośrednio Wójtowi. To kompleksowe opracowanie, obejmujące liczbę prowadzonych projektów, ich źródła finansowania, efektywność podjętej interwencji, opis projektów, które nie otrzymały dofinansowania, wraz z podaniem przyczyn takiej sytuacji, analizę harmonogramu realizacji projektów w GPR wraz z odchyleniami od przyjętego planu, stan wdrażania projektów w ramach GPR.

Następnie na najbliższym po dacie otrzymania raportu posiedzeniu Rady Gminy, Wójt przedstawia sprawozdanie w realizacji rewitalizacji oraz podaje je do publicznej wiadomości poprzez publikację na stronie internetowej Urzędu Gminy.

16. Ewaluacja i monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Ewaluacja GPR Gminy Konopnica pozwoli na określenie oddziaływania postępu przedsięwzięcia, jak i zaangażowanych nakładów ludzkich i finansowych w odniesieniu do zakładanych celów. Otrzymane wyniki wykorzystane zostaną do optymalizacji działań procesów rewitalizacji, tak by jak najefektywniej wydawać środki finansowe oraz odpowiednio dobierać zasoby ludzkie do wykonywanych działań. Dobiera się do GPR Gminy Konopnica następujące kryteria ewaluacyjne:

- trafność, czyli ocena w jakim stopniu cele Programu odpowiadają na potrzeby zdiagnozowane na etapie analizy,
- efektywność, czyli ocena zaangażowanych zasobów ludzkich i finansowych w stosunku do uzyskanych wyników realizacji Programu,
- skuteczność, czyli ocena stopnia osiągnięcia założonych w Programie celów,
- użyteczność, czyli ocena w jakim stopniu dobór elementów Programu odpowiada grupom docelowym określonym w dokumencie,
- trwałość, czyli określenie długości trwania pozytywnych zmian, które zaszły w wyniku realizacji Programu.

W ramach działań ewaluacyjnych prowadzone będą ewaluacje ex-post całego procesu rewitalizacji. Posłuży ona do zaprezentowania wyników osiągniętych poprzez interwencję Programu. Za jej wykonanie będzie odpowiedzialny podmiot zarządzający rewitalizacją.

17. Spis wykresów, tabel i rysunków

WYKRES 1. WSKAŹNIK FEMINIZACJI W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2016	22
WYKRES 2. STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG GRUP EKONOMICZNYCH W 2016 ROKU, W%.	22
WYKRES 3. PORÓWNANIE WSKAŹNIKA OBCIĄŻENIA DEMOGRAFICZNEGO DLA GMINY, POWIATU, WOJEWÓDZTWA I KRAJU W LATACH 2013-2015	23
WYKRES 4. SALDO MIGRACJI W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2016.	24
WYKRES 5. PRZYROST NATURALNY W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2016	25
WYKRES 6. PORÓWNANIE STOPY BEZROBOCIA W GMINIE KONOPNICA, POWIECIE WIELUŃSKIM, WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W LATACH 2010-2015, W%.	26
WYKRES 7. ODSETEK OSÓB WG DŁUGOŚCI TRWANIA OKRESU BEZROBOCIA W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2013-2016, W %	27
WYKRES 8. ODSETEK BEZROBOTNYCH W GMINIE KONOPNICA WG WIEKU, W LATACH 2013-2016	27
WYKRES 9. ODSETEK BEZROBOTNYCH W GMINIE KONOPNICA WG POZIOMY WYKSZTAŁCENIA, W LATACH 2013-2016, W %.	28
WYKRES 10. LICZBA OSÓB ORAZ LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH OBJĘTYCH POMOCĄ SPOŁECZNĄ W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2015	30
WYKRES 11. ODSETEK OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ W SOŁECTWACH GMINY KONOPNICA W 2015 I 2016 ROKU.	30
WYKRES 12. UDZIAŁ DZIECI W WIEKU DO LAT 17, NA KTÓRE RODZICE OTRZYMUJĄ ZASIŁEK RODZINNY W OGÓLNEJ LICZBIE DZIECI W TYM WIEKU, W %.	32
WYKRES 13. ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA POMOC GMINY W STOSUNKU DO CAŁOŚCI BUDŻETU, W %.	33
WYKRES 14. LICZBA PORAD LEKARSKICH UDZIELONYCH NA JEDNEGO MIESZKAŃCA GMINY KONOPNICA, POWIATU WIELUŃSKIEGO I WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO.	34
WYKRES 15. PORÓWNANIE WSPÓŁCZYNNIKA SKOLARYZACJI BRUTTO W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2015, W%.	37
WYKRES 16. PORÓWNANIE FREKWENCJI WYBORCZEJ DLA KRAJU, WOJEWÓDZTWA, POWIATU I GMINY KONOPNICA, W %.	38
WYKRES 17. PORÓWNANIE FREKWENCJI WYBORCZEJ W WYBORACH PREZYDENCCKICH 2015 ROKU, PARLAMENTARNYCH 2015 ROKU, REFERENDUM OGÓLNOPOLSKIM 2015 ROKU I WYBORACH SAMORZĄDOWYCH 2014 ROKU.	39
WYKRES 18. WARTOŚĆ WSKAŹNIKA LICZBY PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH NA 100 MIESZKAŃCÓW W SOŁECTWACH GMINY KONOPNICA W 2016 ROKU.	42
WYKRES 19. PODZIAŁ GOSPODARSTW ROLNYCH W GMINIE KONOPNICA WEDŁUG WIELKOŚCI, W %.	43
WYKRES 20. LICZBA TURYSTÓW I LICZBA UDZIELONYCH NOCLEGÓW ORAZ ŚREDNI POBYT TURYSTY W DNIACH W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2011-2014.	45
WYKRES 21. DOCHODY GMINY KONOPNICA W LATACH 2010-2015, W ZŁ.	46
WYKRES 22. WIELKOŚĆ WYDATKÓW GMINY KONOPNICA W LATACH 2010-2015, W ZŁ.	47
WYKRES 23. SALDO BUDŻETU GMINY W LATACH 2010-2015, W ZŁ.	48
WYKRES 24. WSKAŹNIK LESISTOŚCI W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010 – 2015, W%.	52
WYKRES 25. LICZBA MIESZKAŃ W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2010-2015	57
 TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI GMINY KONOPNICA OGÓŁEM I WEDŁUG PŁCI W LATACH 2010-2016	21
TABELA 2. WARTOŚCI WSKAŹNIKA LICZBY OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI OGÓŁEM ORAZ LICZBY OSÓB POBIERAJĄCYCH ZASIŁKI STAŁE W POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTWACH GMINY KONOPNICA, W 2016 ROKU.	31
TABELA 3. RODZAJE PRZESTĘPSTW W GMINIE KONOPNICA W LATACH 2014-2015.	35
TABELA 4. LICZBA DZIECI W PLACÓWKACH EDUKACYJNYCH GMINY KONOPNICA W LATACH 2010-2015.	36
TABELA 5. WYNIKI SPRAWDZIANU PO SZKOLE PODSTAWOWEJ W 2016 – PORÓWNANIE ŚREDNIEJ GIMNAZJUM GMINY KONOPNICA Z INNYMI JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU, W %.	36

TABELA 6. WYNIKI EGZAMINU GIMNAZJALNEGO W 2016 – PORÓWNANIE ŚREDNIEJ GIMNAZJUM GMINY KONOPNICA Z INNYMI JEDNOSTKAMI SAMORZĄDU, W %.	36
TABELA 7. WYKAZ FREKWENCJI WYBORCZEJ W WYBORACH PARLAMENTARNYCH W 2015 ROKU WEDŁUG LOKALI WYBORCZYCH W GMINIE KONOPNICA, W %.	38
TABELA 8. FREKWENCJA W LOKALACH WYBORCZYCH W GMINIE KONOPNICA W CZASIE WYBORÓW PREZYDENCKICH 2015, WYBORÓW PARLAMENTARNYCH 2015, REFERENDUM 2015 I WYBORÓW SAMORZĄDOWYCH 2014 ROKU, W%.	40
TABELA 9. LICZBA PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH W GMINIE KONOPNICA ZAREJESTROWANA W SYSTEMIE REGON	41
TABELA 10. WYKAZ PODMIOTÓW GOSPODARCZYCH WG BRANŻ W LATACH 2010-2015	41
TABELA 11. KLASYFIKACJA STREF ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W STREFIE ŁÓDZKIEJ, WRAZ Z WYJAŚNIENIEM PRZYPORZĄDKOWANYCH KLAS.	49
TABELA 12 . STRUKTURA UŻYTKÓW ROLNYCH W GMINIE KONOPNICA	56
TABELA 13. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH W GMINIE KONOPNICA	58
TABELA 14. WYKAZ DRÓG GMINNYCH W GMINIE KONOPNICA	59
TABELA 15. ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI	62
TABELA 16. SFERY REWITALIZACJI ZE ZDIAGNOZOWANYM STANEM KRYZYSOWYM W POSZCZEGÓLNYCH PODOBSZARACH REWITALIZACJI	76
TABELA 17. HARMONOGRAM GMINNEGO PROCESU REWITALIZACJI GMINY KONOPNICA	113
TABELA 18. WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA DLA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY KONOPNICA	115
TABELA 19. DZIAŁANIE RPO WŁ 2014-2020 MOŻLIWE DO REALIZACJI W RAMACH GPR GMINY KONOPNICA.	118
TABELA 20. KOMPLEMENTARNOŚĆ POTRZEB ORAZ CELÓW STRATEGICZNYCH I KIERUNKÓW DZIAŁANIA GPR GMINY KONOPNICA	130
TABELA 21. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROJEKTÓW I CELÓW STRATEGICZNYCH I STRATEGICZNYCH KIERUNKÓW DZIAŁAŃ	132
TABELA 22. INDYKATYWNE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY KONOPNICA	134
RYSUNEK 1. MATRYCA LOGICZNA PROJEKTÓW REWITALIZACJI	68
RYSUNEK 2. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI STROBIN	78
RYSUNEK 3. PODOBSZAR REWITALIZACJI STROBIN. BUDYNEK – STRAŻNICA OSP W STROBINIE	79
RYSUNEK 4. PODOBSZAR REWITALIZACJI STROBIN. TEREN NIEZAGOSPODAROWANY	79
RYSUNEK 5. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI WROŃSKO	80
RYSUNEK 6. PODOBSZAR REWITALIZACJI WROŃSKO. BUDYNEK – STRAŻNICA OSP WE WROŃSKU	81
RYSUNEK 7. PODOBSZAR REWITALIZACJI WROŃSKO. DROGA GMINNA W MIEJSCOWOŚCI WROŃSKO	81
RYSUNEK 8. PODOBSZAR REWITALIZACJI WROŃSKO. DROGA GMINNA W MIEJSCOWOŚCI WROŃSKO	82
RYSUNEK 9. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI MAŁA WIEŚ	82
RYSUNEK 10. PODOBSZAR REWITALIZACJI MAŁA WIEŚ. MOST NA RZECIE OLEŚNICY	83
RYSUNEK 11. OBSZAR REWITALIZACJI MAŁA WIEŚ. TEREN REKREACYJNO - WYPOCZYNKOWY	83
RYSUNEK 12. TEREN REWITALIZACJI MAŁA WIEŚ. DROGA GMINNA W MIEJSCOWOŚCI MAŁA WIEŚ.	84
RYSUNEK 13. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI RYCHŁOCICE	85
RYSUNEK 14. PODOBSZAR REWITALIZACJI RYCHŁOCICE. BUDYNEK – STRAŻNICA OSP W RYCHŁOCICACH.	86
RYSUNEK 15. PODOBSZAR REWITALIZACJI RYCHŁOCICE. BUDYNEK – DREWNIANY KOŚCIÓŁ W RYCHŁOCICACH	86
RYSUNEK 16. PODOBSZAR REWITALIZACJI RYCHŁOCICE. DROGA GMINNA W RYCHŁOCICACH	87
RYSUNEK 17. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI BĘBNÓW	87
RYSUNEK 18. PODOBSZAR REWITALIZACJI BĘBNÓW. BUDYNEK DAWNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ.	88
RYSUNEK 19. PODOBSZAR REWITALIZACJI BĘBNÓW. BUDYNEK DAWNEJ SZKOŁY PODSTAWOWEJ	89
RYSUNEK 20. MAPA PODOBSZARU REWITALIZACJI W MIEJSCOWOŚCI KONOPNICA	89
RYSUNEK 21. PODOBSZAR REWITALIZACJI KONOPNICA. BUDYNEK GMINNEGO CENTRUM KULTURY I BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W KONOPNICY	90

RYSUNEK 22. PODOBSZAR REWITALIZACJI KONOPNICA. BUDYNEK STRAŻNICY OSP W KONOPNICY	91
RYSUNEK 23. PODOBSZAR REWITALIZACJI KONOPNICA. DROGA GMINNA W KONOPNICY	91
RYSUNEK 24. KARTA SPRAWOZDAWCZA Z REALIZACJI PROJEKTU REWITALIZACJI	139